

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodi: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Zadušena revolucija proti Hitlerju General Schleicher in njegova žena ustreljena — Vrhovni poveljnik Röhm odstavljen in aretiran — Nad 2000 voditeljev v zaporu

Berlin, 30. junija r. Ostra nasprotstva v Nemčiji, o katerih so dan za dnem prihajale vesti v inozemsko časopisje, so danes prišla do vidnega izbruha. Podrobnosti še niso znane, ker je v vsej Nemčiji uvedena poostrena cenzura in je pod strogo kontrolo tudi ves telefonski in brzojavni promet. Ve se le toliko, da je vrhovni voditelj hitlerjevskih napadalnih oddelkov Röhm izrazil nezadovoljstvo, ki je vladalo med napadalnimi oddelki zaradi tega, ker jih je Hitler začel sistematično odri-
vati na stran.

Röhm se je sporazumel z bivšim državnim kancelarjem generalom Schleicherjem, ki je organiziral odpor proti Hitlerju med konzervativnimi krogi. Oba skupno sta pripravljala revolucijo, ki bi morala izbruhniti najbrž danes. Vlada pa je bila snoči na še nepojasnjen način o vsem tem informirana. Hitler in vojni minister general Blomberg sta se sredi noči z letalom odpeljala v Monakovo, kjer je bil glavni stan Röhmovih zarotnikov. Hitler je v Monakovem osebno odredil Röhmovo aretacijo. Istočasno je policija hotela aretirati generala Schleicherja. Ba-
je se je Schleicher z orožjem uprl, nakar so policisti njega in njegovo ženo ustrelili.

Tekom današnjega dneva so bile po vsej Nemčiji izvršene številne aretacije. Zapri so preko 2.000 višjih in nižjih voditeljev hitlerjevskih napadalnih oddelkov. Vsi glavni zarotniki so bili postavljeni pred pre-
ko sodišče, ki je začelo takoj poslovati. Že nocoj je bilo izvršenih se-
dem prvih smrtnih obsodb. Usmrčeni so bili sami višji voditelji napa-
dalnih oddelkov, med njimi znani vodja berlinskih hitlerjevcev Heines.

Ob 10. zvečer se je Hitler vrnil z letalom zopet v Berlin. Izjavil je, da smatra zadevo za končano.

Berlin, 30. junija. g. Uradno se sporo-
ča: V zadnjih tednih se je ugotovilo,
da je bil bivši državni kancelar general
Schleicher v protidržavni zvezi z drža-
vi sovražnim vodstvom napadalnih od-
delkov in z zunanjo silami. S tem je
dokazal, da je grozil nad to državo in
njenim vodstvom. To dejstvo je rodilo
potrebo njegove aretacije v zvezi s ce-
lokupno akcijo. Pri aretaciji od strani
kriminalnih organov se je Schleicher
uprl z orožjem. Pri streljanju sta bila
on in njegova žena, ki je stopila vmes,
ubita.

Berlin, 30. junija r. Pruski ministr-
ski predsednik in državni minister
Göring je danes popoldne ob 16. sprejel
inozemsko novinarje ter jim podal dalj-
šo izjavo o najnovejših dogodkih. Med
drugim je izjavil: Nekateri voditelji na-
padalnih oddelkov narodno socialistič-
ne stranke so poizkušali izvesti revolu-
cijo. Čim je vlada izvedela za to akcijo,
se je kancelar Hitler nemudoma odpe-
ljal z letalom v Monakovo, kjer mu je
uspelo, da zaloti zarotnike baš na glav-
nem posvetovanju, na katerem so skle-
pali o izvedbi svoje nameravane akcije.
Državni kancelar Hitler je takoj eno-
gledno nastopil, odstavil načelnika napa-
dalnih oddelkov kapetana Röhma in od-
redil njegovo aretacijo. Prav tako je bil
po naročilu kancelarja Hitlerja aretiran
glavni poveljnik napadalnih oddelkov v
Berlinu in za brandenburško okrožje ka-
petan Ernst.

Göring je nadalje potrdil, da je bil
bivši državni kancelar in vojni minister
Schleicher ubit, ker se je zoperstavljal
aretaciji. Hitler je pooblastil Göringa,
da vodi akcijo proti nediscipliniranim
narodno socialističnim elementom v se-
verni Nemčiji, ki so se priključili revolu-
cionarnemu pokretu. Göring smatra,
da je ta akcija v glavnem že končana,
ker so vsi kolovodje ali aretirani ali pa
ubiti. Mnogo kompromitiranih narodno
socialističnih voditeljev je izvršilo danes
samomor, ko so izvedli, da je njihovo
izdajstvo odkrito.

Aretacije, umori, samomori

London, 30. junija. AA. Iz Berlina poroča-
jo: Predsednik pruske vlade Göring je izja-
vil novinarjem, da so snoči odkrili revolu-
cionarno zaroto, v kateri so bili zapleteni
voditelji nacionalno socialističnih napadalnih
oddelkov. Do zdaj so aretirali 1620 vodite-
ljev, nekateri od teh so izvršili samomor.
Vsi, ki so se upirali aretaciji, so bili ustrel-
jeni.

Novi šef napadalnih oddelkov

Berlin, 30. junija. g. Tiskovni urad na-
rodno - socialistične stranke objavlja na-
slednjo odredbo kancelarja Hitlerja: »Ost-
stavil sem štabnega šefa napadalnih od-
delkov Röhma z njegovega mesta ter za
zaključil iz napadalnih oddelkov. Obnem-
sem imenoval vrhovnega skupinskega vodi-
telja napadalnih oddelkov Lutzeja za vrhov-
nega voditelja napadalnih oddelkov. Vodi-
telji in člani napadalnih oddelkov, ki se ne
bodo pokorili njegovim poveljem, oziroma

se uprli, bodo postavljeni pred sodišče.«
Monakovo, 30. junija. w. Novi štabni šef
napadalnih oddelkov Lutze je izdal proglas,
v katerem zahteva brezpogojno zvestobo,
disciplino in pokorščino od vseh članov na-
padalnih oddelkov.

Zveze z nekim tujim poslaništvom

Berlin, 30. junija. AA. Uradno se objavl-
ja: Že nekaj mesecev skušajo nekateri ele-
menti napraviti razdor med hitlerjevskimi
napadalnimi oddelki kot sestavnim delom
nacionalno socialistične stranke in držav-
no oblastjo. Nesporo je dogmno, da je
načelnik štaba napadalnih oddelkov sto-
nik Röhm podpiral te težnje in da je brez
vednosti voditelja stranke državnega ka-
ncelarja Hitlerja stopil v zvezo z generalom
Schleicherjem. Pri tem mu je pomagal kot
posredovalec neki drugi višji poveljnik
napadalnih čet in še neka sumljiva ose-
bnost, ki jo v Berlinu poznajo in proti ka-
teri je kancelar Hitler zelo nerazpoložen.
Intervencija je postala neobhodno potreb-
na, ko so se ti razgovori razširili celo na
neko tujo državo, oziroma na njeno posla-
ništvo v Berlinu.

Vojaštvo zasedlo Berlin

Vojska je na Hitlerjevi strani in je zasedla vse važ-
nejše postojanke v Berlinu — Resen položaj

Berlin, 30. junija. g. Vojaštvo je za-
sedlo tako zvano Kolumbovo hišo na
Potsdamskem trgu, kjer imajo napadalni
oddelki svoje vrhovne urade. Šlo je
očividno za preventivne ukrepe proti
eventualnemu odporu napadalnih oddel-
kov. Tudi vsi drugi uradi napadalnih od-
delkov v Berlinu so bili zasedeni. Voja-
štvo je deloma zasedlo tudi glavne pro-
metne ceste. Policijske čete pruskega
ministrskega predsednika Göringa so na
strani državne brambe.

V prvih popoldanskih urah se je do-
znalo, da je bil štabni šef Röhm v Mo-
nakovem aretiran, istotako tudi četni vo-
ditelj v Berlinu Ernst. Hitler in vojni
minister general Blomberg sta z leta-
lom odpotovala v Monakovo. Večerni li-
sti še nimajo nobenih poročil o dogo-
dkih današnjega dne. V glavnem stanu
napadalnih oddelkov v Monakovem se
doznavajo, da se je izvršila preiskava v
stanovanju Röhma. Govori se tudi o
drugih aretacijah.

Berlin, 30. junija p. V okolici Tier-
gartena je prišlo danes popoldne do hu-
dega spopada med policijo in napadalni-
mi oddelki narodnih socialistov, ki so
se pridružili upornikom. Popoldne ob
13.45 sta policija in vojaštvo zasedla vse
berlinske kolodvore ter glavni stan hi-
tlerjevskih napadalnih oddelkov v Ber-
linu. Izvršene so bile številne aretacije.
V berlinskih diplomatskih krogih smat-
rajo položaj za zelo resen, zlasti še, ker
se je zdravstveno stanje predsednika
Hindenburga zelo poslabšalo in pričaku-
je vsak čas katastrofo.

Tudi Papen aretiran

Berlin, 30. junija. g. Vest o umoru ge-
nerala Schleicherja se potrjuje. Po na-
logu vlade je bil Schleicher aretiran, se

Politično ozadje

Berlin, 30. junija. g. Nemčija stoji zo-
pet sredi revolucije. Dogodki današnje-
ga dne se še ne morejo pregledati v
svojih posledicah, ker najbrže še niso
zaključeni. Že izključitev štabnega šefa
hitlerjevskih napadalnih oddelkov (SA),
znanega Röhma, iz narodno-socialistič-
ne stranke in SA formacij kaže, kako
huda je kriza v hitlerjevskem pokretu.
Saj je Röhm spadal med najodličnejše
voditelje narodno-socialistične stranke.
Sedaj mu očitajo najhujše pregrehe po-
litičnega, a tudi privatnega značaja.
Predvsem govorijo o njegovih nenor-
malnih seksualnih nagonih.

V resnici pa je Röhm, kakor vse ka-
že, pripravljaval drugo revolucijo. Hotel je
proti volji državne vlade in državne
obrambe preskrbeti za SA - formacije
orožje. Izkazalo se je, da enomesečni
dopust za SA-formacije ni bil prostovo-
ljen. S tem dopustom je bila zvezana tu-
di prepoved nošenja uniform inprepo-
ved zborovanj, kar so člani SA-forma-
cij posebno težko občutili. To obliko do-
pusta so najbrže zaradi tega odredili, da
se pripravi temeljito uklenjenje ruja-
ve fronte. Pri tem so v Turingi odpustili že
10.000 kandidatov za SA formacije.

Napadalni oddelki se v mnogih kra-
jih niso pustili tega dopusta, ter so v
svojem šefu Röhm našli energično ob-
rambo. Röhm je tako prišel z državno
vlado v oster konflikt. Zaradi tega so ga
odposlali na dopust, ki ga je porabil za
to, da na tajnem organizira del napa-
dalnih oddelkov za puč. Pri tem je iskal
tudi zveze s konservativnimi krogi iz-
ven napadalnih oddelkov, ki jih je tudi
našel. Tragičen primer generala Schlei-
cherja in njegov umor kažejo jasno na
to. Tudi konflikt med napadalnimi od-
delki in bivšim Stahlhelmom je pri tem
igral vlogo. Hitler je vsekakor odklo-
nil načrt radikalnih napadalnih oddel-
kov, na eni strani gotovo iz zunanje-
političnih vzrokov, na drugi strani pa
zaradi notranje-politične nevarnosti, ki
obstaja v tem, da bi se radikalizirale
vse mase. Govor podkancelarja Papena
mu je bil gotovo opomin, kako močna
je že postala opozicija v vseh krogih
prebivalstva. Državna bramba je oči-
vidno na strani Hitlerja. Zastopnik dr-
žavne brambe je že izrekel naslednji
karakteristični stavek: »Z Adolfom Hit-
lerjem v četrto državo«. Za sedaj pa
Hitler moče o tej formuli še ničesar ve-
deti ter skuša v tretji državi rešiti, kar
se še rešiti da.

Aretiran Papenov pomočnik

Berlin, 30. junija. d. Aretacija pisatelja
Edgarja Junga, ki je bil eden najboljših
pristaev Papena, je zbudila v Nemčiji ve-
liko senzacijo, čeprav listi o njej ne sme-
jo prav ničesar poročati. Aretacija je bila
izvršena po hišni preiskavi pri mnogih so-
trudnikih podkancelarja Papena, pri kate-
ri so izsledili razne dokumente. Edgarja
Junga so že dolgo časa označevali kot so-
delavca pri sestavljanju Papenovih govo-
rov.

Vojska brezpogojno za Hitlerja

Berlin, 30. junija. d. Vojni minister gene-
ral Blomberg je objavil v listu »Völkischer
Beobachter« članek o stališču nemških vo-
jaških krogov v tretji državi. Med drugim
poudarja, da je nemški vojak po svojem
bistvu vedno odklonjal, da bi bil objekt
ali pa subjekt strankarskih mešetarjev v
boju za državno oblast. Nemški vojak ni
najemnik ter služi samo domovini. Osvo-
boditno delo Adolfa Hitlerja je odstranilo
nenaravno atmosfero preprirov in polovir-
stva na mah ter dalo na ta način vojaku
zopet jasno stališče in ponosno pravo, da
sme nositi orožje v narodno socialističnem
duhu prerofenega naroda. S tem je minila
doba prerokovanja o sfinji državne bram-
be. Pacifizem je premagan, vojska in dr-
žava sta postala zopet eno.

Nadalje je izjavil vojni minister, da je
imel vojak prav, če je stal ob strani, do-
koler je obstojala zanj nevarnost izgri-
va-

nja za notranje politična stremiljenja po
oblasti. Nadstrankarstvo je bilo za vojaka
potrebno sredstvo, da se ohrani kot upora-
ben instrument za bodočnost. Danes pa
stoji vojak zavestno sredi političnega živ-
ljenja v enotnosti združenega naroda. Dr-
žavna bramba je prenašala in prestala hu-
de izkušnje discipline v temnih časih Nem-
čije, s tem večjo radostjo pa pristaja da-
nes na zaupanje polno pokorščino, ki je
pogoj pravega vojaškega duha. Vojska
služba je zopet postala častna služba nem-
škemu narodu.

Demantiran Papenov demanti

Berlin, 30. junija. d. Pred zastopniki nem-
ških inozemskih trgovinskih zbornic je

Hitlerjevski voditelji z nenaravnimi nagnjenji

Očitki proti Röhm in njegovim kompanjonom —
Hitler napoveduje radikalno izčiščenje stranke —
Nezadovoljni napadalni oddelki

Berlin, 30. junija. g. Narodno-socialistič-
ni tiskovni urad objavlja naslednje poro-
čilo: Že več mesecev so gotovi elementi
skušali zabiti klin ter ustvariti nasprotstva
med napadalnimi oddelki in vodstvom
stranke ter med napadalnimi oddelki in
državo. Sumnja, da je pripisati ta poizkus
gotovi kliki, je postajala vedno večja. Šef
štaba napadalnih oddelkov Röhm, ki ga je
Hitler odkloval s posebnim zaupanjem, ne
samo da ni nastopil proti tem poizkusom,
temveč jih je celo podpiral. Njegovo zna-
no nesrečno nenormalno nagnjenje je
končno dovelo do neznosne obremenitve,
da so voditelji pokreta prišli v izredno tež-
ke konflikte vesti. Štabni šef Röhm je brez
vednosti Hitlerja stopil v zvezo z genera-
lom Schleicherjem. Pri tem se je posluževal
v Berlinu znane obskurne osebe, ki jo
je Hitler že večkrat najodločneje odklonil.
Ker so ta pogajanja, ki so se seveda vo-
dila brez vednosti Hitlerja, bila tudi v zve-
zi z inozemstvom, ni bilo niti s stališča
stranke, niti s stališča države več mogoče
opustiti intervencije.

Nenadni izjavi o incidenti so povzro-
čili, da je Hitler ponoči ob 2. uri odletel
v Monakovo, da uvede takojšnjo odstavitev
in aretacijo težko obremenjenega voditelja
narodno-socialističnih napadalnih oddel-
kov. Hitler je odločen v kati zadušiti vsak

imel podkancelar Papen snoči govor, v ku-
terem se je bavil z notranjim političnim
položajem v Nemčiji. Med drugim je dejal:
»Ali je morda čudno, da se v boju nem-
škega naroda za mesto v svetu in za nje-
govo notranjo preroditev pokažejo razlike
v naziranjih o tempu in metodah, s kate-
rimi naj bi se prišlo po najboljšem potu
najhitreje do cilja. Inozemstvo je v zad-
njih tednih zasledovalo notranje politične
razprave v Nemčiji s povečano pozornostjo
ter je iz njih mnogokrat izvajalo sklepe, ki
kazujejo na nepoznanje in nerazumevanje
dejanskega položaja. Zato poudarjam, da
more vsaka spekulacija inozemstva z nem-
škimi notranjimi spori dovesti le do na-
pačne politike proti Nemčiji in na ta na-
čin usodno zavreti ozdravljenje Evrope.«

poizkus odpora.
Izvedba aretacij je pokazala zelo žalost-
no moralno sliko, ki onemogoča vsako
usmiljenje. Nekateri voditelji napadalnih
oddelkov so imeli pri sebi perverzne de-
cke. Enega teh voditeljev so našli v ostudni
situaciji ter ga aretirali. Hitler je dal po-
velje za takojšnje iztrebljenje te kuge. V
bodoče ne bo več trpel, da bodo milijoni
postenih ljudi kompromitirani po nenor-
malnih osebah.

Hitler je dal pruskemu ministrskemu
predsedniku Göringu nalog, naj v Berlinu
izvede slično akcijo ter naj napravi ne-
skodljive zlasti reakcionarne zavetnike teh
ljudi. Opoldne je imel Hitler v Monako-
vem pred zbranimi voditelji napadalnih
oddelkov nagovor, v katerem je najavil svo-
jo odločnost, da bo nedisciplinirane, nepo-
slušne, asocijalne in nepoštenne elemente iz-
ključil iz napadalnih oddelkov. Hitler je
dejal, da je služba v napadalnih od-
delkih častna služba, za katero je več de-
setisoč častnih članov doprineslo mnogo
žrtv. Od vsakega podrejenega voditelja
pričakuje, da se spomni teh žrtv in da slu-
ži svojemu oddelkom kot vzor. Naglasil je,
da je skozi dolga leta branil štabnega šefa
pred hudimi napadi, da ga je pa razvoj
dogodkov prisilil, da podredi vsako osebo
čustvo koristi stranke in naroda.

Hitlerjeva železna metla

Ostre odredbe za izčiščenje napadalnih oddelkov —
Enajst zapovedi hitlerjevskim voditeljem

Berlin, 30. junija. r. Takoj po aretaciji
kapetana Röhma je imenoval Hitler za nje-
govega naslednika kot poveljnika vseh hi-
tlerjevskih napadalnih oddelkov dosedan-
jega namestnika kapetana Lutzeja. Poslal mu
je obširno pismo, v katerem odreja smer-
nice za očiščenje napadalnih oddelkov
vseh nezaželenih elementov in nevspešnih
pojavnost ter daje odredbe in načela za bo-
doče vodstvo teh oddelkov. Pismo obsega
11 točk in odreja med drugim:

1. Kot vrhovno načelo in zahtevo postavl-
jam slepo pokorščino vseh pripadnikov
napadalnih oddelkov.
2. Vsak funkcionar napadalnih oddelkov
mora biti v bodoče vzor vsemu moštvu.
3. Za vsako krivico mora slediti javno
zadostitev.

4. Člani napadalnih oddelkov morajo biti
vzor čednosti in krepčnosti življenja
in zmernosti. Dosedanja razvada, da so se
na stroške stranke prirejale razne pojedini
in pijančevanja, se mora absolutno pre-
nehati. Hitler ugotavlja, da se je v tako
znanem štabnem kvartirju napadalnih od-
delkov potrošilo mesečno po 30.000 mark
samo za razne pojedine. Zaradi tega odreja
razpust te ustanove. V bodoče funkcionarji
napadalnih oddelkov ne smejo prirejati ni-
kakega pojedina ali drugih prireditelj na
državne stroške, zlasti pa ne smejo dati
tako zvanih diplomatskih večerij. V bo-
doče bodo smeli reprezentenčne večerije
prirediti samo oni, ki bodo dobili za to na-
log kancelarja ali pa oni, ki so za to od-
govorni zunanemu ministru.

5. Oficirjem in ostalim funkcionarjem
napadalnih oddelkov je odslaj zabranjena
vsaka uporaba luksuznih avtomobilov.
6. Pijančevanje je vsem pripadnikom na-
padalnih oddelkov najstrožje prepoveda-
no. Kdor bi se v bodoče opijal, bo brez
milosti odstranjen iz organizacije in na-
strožje kaznovan.

7. Napadalni oddelki morajo postati v
bodoče organizacije, do katere bodo imeli
stari popolno zaupanje in ji bodo brez
skrbí lahko izročili svojo dečo. Kdor bi
se v bodoče pregrešil proti paragrafom ki
govorijo o javni morali, bo takoj izključen
iz izročen sodišču.

8. Člani napadalnih oddelkov so dolžni
vse spoštovanje redni vojski. Kdor se bo
proti temu pregrešil, mora računati z naj-
strožjo kaznijo.

Stahlhelm odlaga uniformo

Berlin, 30. junija. g. Državni minister in
zvezni voditelj Stahlhelma Franc Seldt ob-
javlja v »Kreuzzeitung« naslednji proglas:
»Z ozirom na težke čase, ki jih doživlja
nemški narod, opozarjam na to, da pripa-
da dostojanstvenost našim starim vojakom. V
zvestobi do Führerja, do državnega pro-
davnika in do države velja za nas predvsem
blagor države, ki je naš vrhovni zakon. V
tako resnih časih spada na čisto samo uni-
formno državne oblasti. Z ozirom na to od-
rejam za organizacijo Stahlhelma s takoj-
šnjo veljavnostjo, da je do nadaljnjega no-
šenje uniforme prepovedano.«

Pariška sodba

Pariz, 30. junija. AA. Položaj v Nemčiji še
ni popolnoma lašen in zato si ni moči ustvari-
titi o njem prave slike. Jasno se vidi le to,
in to listi posebno poudarjajo, da je Gör-
ring rekel, da se je v Nemčiji pripravljala
nova revolucija. Iz imen aretiranih vodite-
ljev se vidi, da je Göringova zmaga popol-
na. Aretiranci so v glavnem levičarski eks-
tremisti.

»Tempe« pravi, da je treba počakati raz-
voja dogodkov, preden se izreče končna
sodba. Ze danes se pa lahko trdi, da je po-
lemika med Papenom in Göbbelsom bila
uvod v borbo med konservativnimi in na-
prednimi elementi, borbo, ki je zdaj ušla
na dan.

Senzacija na Dunaju

Dunaj, 30. junija p. Berlinski dogodki
so tu povzročili pravo senzacijo. Listi so
izšli v posebnih izdajah, ki so bile takoj
razprodane. Listi poročajo, da je mnogo
voditeljev hitlerjevskih napadalnih oddel-
kov izvršilo samomor.

Uspeh vlade Doumergueja

Odobritev davčne reforme v poslanski zbornici — Ponovna zaupnica Doumerguejevi vladi

Pariz, 30. junija. AA. Sinoči je francoski parlament sprejel vladni načrt o davčnih reformah, o katerem je poslanska zbornica razpravljala celo tri dni. Doumergue je bil prišeljen petkrat postaviti vprašanje zaupnice v zvezi z glasovanjem o posameznih vladnih in oziroma predlogih. Pri glasovanju o celotnem načrtu davčnih reform je dobila vlada zaupnico s 388 glasovi proti 200.

Čl. 13. načrta o davčnih reformah pravi, da se morajo vladni odloki o davčnih reformah predložiti parlamentu v obdobju do 31. oktobra, vendar pa bodo imeli že prej izvršilno moč.

V večeršnjih glasovanjih in sprejetju davčne reforme v poslanski zbornici vidijo listi nov dokaz širšosti Doumerguejeve vlade, posebno, če se upošteva silna opozicija socialistov, glede katerih so se mnogi bali, da bi mogli razdrselno vplivati tudi na druge poslance s svojimi demagogičnimi govorili. Da je vlada opravila svoj načrt pod streho, pomeni povečanje njene avtoritete, kar bo tudi dalo novih moči njeni avtoriteti tako v zunanji kakor v notranji politiki.

Nova kočljiva etapa pri delu za obnovo države, ki se je lotil Doumergue je srečno končana, piše »Journal«. Čestitati si smemo tem bolj, ker je vse kazalo, da se zopet pripravljajo intrige po kuloarjih, ki naj bi izpodkopale pozitivno delo sedanjega zakonodajca.

»Eho de Paris« misli, da so večeršnja glasovanja dokaz, da je Doumergue slej ko prej gospodar položaja. Prodi je s svojimi etaljšem v zbornici in vsi, ki so si ohranili nekaj emicije za red, so se strnili okoli njega.

Tudi »Petit Journal« čestita Doumergueju k njegovemu uspehu. Njegov nastop je razprlil še poslednje pomisleke. Poslanci so včeraj dokazali svojo politično modrost. Sicer jim je pa vlada sama znatno olajšala nalogo, ker se ni postavljala na nedostopno stališče in je sprejela vsak predlog, ki je bil količnik v skladu z interesi stvari.

Nove francoske vojne ladje

Pariz, 30. junija. AA. Poslanska zbornica je s 425 glasovi proti 120 glasovom odobrila gradnjo novih vojnih ladij. Med temi enotami bodo nova linijska ladja tipa »Dunkerque«, en rušilec, ena podmornica prvega razreda in ena podmornica drugega razreda. Letošnja tranša pomorskega programa obsega gradnjo enot za skupnih 30.000 ton.

Javna dela v Franciji

Pariz, 30. junija. AA. Čprav se niso določene podrobnosti Marquetovega načrta o javnih delih, se zdi precej verjetno, da bo določen za dobo 5 let in da bo znašal okoli 10 milijard frankov. Veliki zneski bodo namenjeni urbanizmu v pariški okolici, izboljšanju cest, zlasti gradnji avtomobilskih cest okoli Cannes, Nice in v pariški okolici, letalskemu prometu v gradnji novih letališč, železnicam z elektrifikacijo mnogih doslej še neelektrificiranih prog in modernizaciji železniških signalov, izboljšanju morskih in rečnih pristanišč in napovedi splošni elektrifikaciji, gradnji cenovnih stanovanj, osnovnih, srednjih in tehniških šol, umetnosti, turizma, telesni vzgoji in deloma za izboljšanje kmetijstva, kakor namakanju itd.

Analiza glasovitega Radenskega zdravilnega vreleca

v 10.000 delih

Natrijevega bikarbonata	58.4929
Litijskega bikarbonata	0.6001
Kalcijevega bikarbonata	7.1520
Magnezijskega bikarbonata	3.9965
Zelenovega bikarbonata	0.2000
Manganovega bikarbonata	0.0004
Kalijevega sulfata	3.7487
Natrijevega sulfata	2.3440
Natrijevega klorida	7.9188
Natrijevega bromida	0.0064
Natrijevega jodida	0.0007
Natrijevega fluorida	0.0002
Kremenovega dioksida	0.2089
Glinice	0.0081
Zveplovega vodik	0.0068
Titanovega dioksida	0.0007
Aluminijeva fosfata	0.0001
Vsota sestavin	84.6847
Preostala oglikovega dioksida	34.6532
Vsota vseh tehtljivih sestavin	119.3379

in še težki minerali, ki so bili ugotovljeni pretekle leto in ki so od vseh mineralnih vod Jugoslavije nahajajo edino v Radenski.

Pri vsaki mineralni vodi je poglavito, koliko ima raznih zdravilnih sestavin: čim več jih ima, tem več velja. Radenska jih ima preko 20.

Zahtevajte enkrat izrečno Radensko, jo primerjajte z analizo drugih mineralnih vod in jo poskusite: celo življenje ostanete zvest Radenski!

Shod JNS v Kostanjevici

Krško, 29. junija.

Občinska organizacija JNS v Kostanjevici je priredila danes jutraj shod, ki mu je prisostvovalo več sto zborovalcev. Na glavnem trgu je bil postavljen oder, okrašen z zastavami in zelenjem. Na shod so prišli tudi gg. domači poslanci Alojzij Drmelj, sosedni listijski poslanec Milan Mravljec ter novinar Oton Ambrož. Prišlo je tudi več klerikalnih agitatorjev, ki pa so morali popolnoma utihniti pred spontanimi navdušenimi zborovalci.

Predsednik odbora agrarnih interesov g. Ivan Čuk je predlagal za predsednika zborovanja g. Ivana Polovica, podpredsednika občinske organizacije JNS. V obsežnem govoru se je nato poslanec g. Drmelj obširno bavil z velikimi zaslugami, ki si jih je pridobil sedanjemu režimu posebno za kmetijski stan. Sele ta režim je rešil tudi vprašanje agrarne reforme, ki se je vleklo že od zedinjenja. Obravnaval je tudi velike koristi, ki jih bomo imeli od trgovske pogodbe z Nemčijo, in končno razložil zanimiv načrt poljedelskega ministra glede preureditve kmetijske produkcije.

Poslanec g. Mravljec je poljudno razložil razliko med konstruktivnim delom vlade in Narodnega predstavništva ter neresnim in demagogičnim početjem opozicije. Ostro je grajal tudi brezvestno demagogijo bojovniških voditeljev, katerih pokret je že zapisan v propast. Bili smo na najboljšem potu, da se s krepkim delom naše JNS povrne zaupanje naroda v samega sebe, državo in gospodarstvo, pa je udarila vmes nesrečna organizacija bojovnikov, ki je hotela porušiti vse trudopolno delo. Zavednost našega naroda se imamo zahvaliti, da jim njihov načrt ni uspel in da so propadli prej, kakor so mislili. Posl. Mravljec se je nato obširno bavil tudi z vprašanjem agrarne reforme. Rekel je med drugim, da se tudi občinske volitve v Kostanjevici vodijo v znaku borbe proti veleposelstniškim interesom, ki jih zastopa klerikalna lista. Do sedaj je bilo v Kostanjevici razdeljeno čez 140 ha obdelovalne zemlje, sedaj se pa bo razdelilo še čez 80 ha, tako da bo ogromni večini agrarnih interesov ugodno.

O političnem položaju je poročal novinar g. Ambrož, ki je posebno naglašal, da so zadnje ilegalne akcije na terenu samo utrdele slovo med pristasi JNS, ki ni še bila tako homogena, kakor je sedaj. JNS je in ostane nositeljica jugoslovenske srednjeevropske politike, zlasti v naših krajih. Ilegalne akcije so sedaj onemogočene, parlamentarna opozicija je brezpomembna, dočim je izvenparlamentarna opozicija popolnoma razcepljena. Čudno je, da upa res protiverska in kulturno bojna Narodna stranka sploh nastopati v Sloveniji, in še bolj čudno je, da to stranko podpirajo ljudje, ki vedno vpijejo, da je vera v nevernost.

Končno sta županski kandidata g. Lavošlav Bučar in predsednik zborovanja gospod Ivan Polović obširno razvile bodoči program občinskega odbora, nakar je bil lep shod končan.

Blok baltičkih držav

Kovno, 30. junija. d. Litovska vlada je 25. aprila poslala spomenico letonski in estonski vladi, v kateri predlaga sedelovanje na področju zunanje politike. Letonija in Estonija sta pristali na ta predlog. Diplomatska pogajanja so skoro že zaključena in so se vse tri vlade sporazumele, da bodo poslale 7. julija svoje zastopnike na konferenco v Kovno, kjer naj bi zaključili tozadevni sporazum.

Nov klajpedski direktorij

Kovno, 30. junija. d. Guverner klajpedskega ozemlja je odstavil deželnega predsednika dr. Schroedera, ker je podpiral protidržavni narobe - socialistični pokret, čegar cilj je bil, da bi se odrgalo klajpedsko ozemlje od Litve. Novoimenovani deželni predsednik Reizgys je imenoval v deželni direktorij predsednika klajpedske kmetijske zbornice Martynasa Zvilusa in inž. Alberta Jonušaitisa. Novi deželni direktorij je na ta način sestavljen izključno iz osebnosti velkokolovske smeri.

Zadnja številka bolgarskega »Pladna«

Sofija, 30. junija. d. Danes je izšla poslednja številka bolgarskega zemljedeljskega lista »Pladna«, ki je vsa posvečena Jugoslaviji. Novi režim v Bolgariji je preprosto, kakor znano, večje število bolgarskih političnih listov, med njimi tudi »Pladna«. Poslednji številki so pripevali svoje članke o Jugoslaviji znani zemljedeljski voditelji.

Angleške gospodarske in socialne reforme

Izprememba v vladi zaradi reorganizacije socialnega skrbstva — Razveljavljanje omejitev podpor in znižanja plač

London, 30. junija. d. Na včerajšnji seji spodnje zbornice je ministrski predsednik Macdonald oficijelno napovedal že dolgo pričakovane izpremembe v vladi. Dosedanji minister za delo Henry Betterton je izstopil iz vlade ter postane vrhovni nadzornik v novoosnovanem zavodu za podporanje brezposelnih. Zaradi tega se bodo morale vršiti tudi nadomestne volitve v okraju Roushcliffe. Minister za delo je postal dosedanjí prometni minister Oliver Stanley, na njegovo mesto pa pride dosedanjí finančni tajnik v zakladnem uradu Hoare Belishar. Na mesto Belisharia ima priti dosedanjí finančni tajnik v vojnem ministrstvu Duff - Cooper, čigar naslednik naj bi postal kapetan Clookshank. Betterton bo prevzel celotno vodstvo socialnega skrbstva in podporne organizacije v Angliji. Pričakujejo, da bodo z novo organizacijo odstranili stalni primanjkljaj angleškega zavarovanja proti brezposelnosti.

Jutrišnji 1. julij bo zboljšal finančni položaj nad 4 milijonom ljudi v Veliki Britaniji. S 1. julijem se namreč razveljavijo razne omejitve podpor in znižanje plač, ki jih je morala vlada uvesti 1. 1931. zaradi tedanje gospodarske stiske. Tako bodo od jutrišnjega dne dalje prejemali brezposelní zopet podpore, kakor so jih imeli 1. 1931. To bo stalo državo blagajno nad 4 milijone funtov na leto. Vsi državni nameščenci dobe svoje prvotne plače in jim ne bodo več odtegovali položotnega odteglaja, kar bo državo blagajno zopet veljalo 4 milijone funtov na leto. Mo zboljšanje se nanaša tudi na vojsko, letalstvo in vojno mornarico. Ko je finančni minister naznanil v svojem proračunskem govoru te ukrepe, je izjavil, da bodo s tem odpraznjena bremena, ki jih je morala vlada uvesti zaradi gospodarske stiske. Vlada računa, da bodo tudi ti izdatki iz državne blagajne pospešili splošno gospodarsko obnovo.

Redukcije v trboveljskih revirjih

Iz Trbovelj nam pišejo:

Cesar smo se bali, to se je zgodilo. Znižanje cen premogu pri državnih dobavah je plačalo delavstvo in nameščentvo. Včeraj je bilo službeno razglašeno, v katerem obsegu se bo to znižanje izvedlo. Razume se, da je zavladalo med vsemi sloji velikansko razburjenje.

Najhujeje je prizadeto delavstvo in nižje nameščentvo. Delavec, ki s svojimi družinami živi na 6 odst. in se živi v umetli, je udarjen najhuje, saj izgubi od že itek nezadostnega zaslužka še 6 odst. Vsa javnost ho na strani delavstva, kajti tudi ona ima pravico do skromnega življenja.

Pa to še ni vse, kar se je zgodilo rudarskemu delavstvu. Znižan mu je vrhu tega še tudi deputatni premog in pripravljajo se še drugi udarci. Krizev pot našega delavstva se ni končal, ako vmes ne poseže merodajni činitelji z vso energijo in ne napravijo konec temu početju tujega kapitala. Res je, da je TPD obljubil delavstvu kot odškodnino za redukcijo za julij 17 delovnih dni. Lepa morala to! Za eventualni isti zaslužek več dela! Zakaj rajši mezd še bolj ne znižajo, pa bi delavci lahko delali 30 dni. Sicer pa, kdo lahko garantira, da bo delalo delavstvo tudi v avgustu in dalje po 17 dni?

Drugi nehuje prizadeti so nižji nameščenci. Da se stvar lepše sliši, je odločila TPD, da se onim nameščencem, ki imajo kosmatih dohodkov na leto do 36.000 Din, znižajo prejemki za 8 odst. Koliko pa je takih nižjih nameščencev, ki bi dosegli kosmatih 36.000 letnih dohodkov? Takih je proketo malo. Po 10 odst. se odtegne onim, ki imajo 36.000 do 96.000 Din kosmatih letnih dohodkov, po 12 odst. pa se odtegne onim, ki imajo nad 96.000 letnih dohodkov.

Poleg vsega tega je reduciran še deputatni premog. Tudi to se vidi politika velekapitala. Premog naj razpada in zgoreva na skladiščih, slabo hranjene družine pa naj zmruzejo pozimi.

Ta slednja redukcija je najbolj nesocialna v zgodovini TPD. Številke same govore dovolj. Trboveljske je dobila dobave za državo zaradi delavstva in ne zaradi nje same. Razmere v rudarskih revirjih so doslej vrhuncem. Pozivamo oblasti, da posežejo tu vmes in napravijo red.

Izjava generalnega ravnateljstva TPD

Na naše informacije, objavljene v sobotnem »Jutru«, nam je generalno ravnateljstvo TPD poslalo naslednji odgovor: Z ozirom na trditve, da njegovi varovalni ukrepi niso utemeljeni v finančnem položaju podjetja, ugotavlja generalno ravnateljstvo TPD, da se je družbino bilanco ravno vseje v primeru z nedavno objavljeno bilanco za 1. 1933. v znatni meri poslabšalo.

Zaradi neurejenih razmer na premogovnem trgu in povečanju železniške tovarnice, ki je vsled večje prostorninske razširjenosti prodaje trboveljske rudnike močnejše zadelo kakor druga premogovna podjetja, je zaznamovati nadaljni padec cen, na že itak nezadostne cene železniških dobav je bila družba prisiljena popustiti dalje 4 odst. Upošteva vsestransko povečanje javnih davkov, ki se nanašajo na 18 različnih davčnih postavk, predvsem pa nerazmerno obremenitev cementa s trošarino, ki daleko presega zaslužek, je vodstvu družbe preostala samo izbira zaprti nekatere obrate ali pa izvesti znižanje stroškovnih stroškov. Ker bi ustavitve rudniških bila v gospodarskih in socialnih posledicah za delavstvo in pridobitne kroge rudniških revirjev neprimerno težji udarec, je družba bila primorana poseči po ukrepih, da zniža ne samo prejemke delavstva in uradništva, temveč tudi izdatke za vrhovno vodstvo družbe in režijske stroške sploh. Ti ukrepi so izvršeni tako, da se čim manj prizadenejo socialno šibkeje kategorije nastavljenecv ter so dohodki vodstva in višjih nameščencev v večjem razmerju pritegnjeni k zmanjšanju, kakor dohodki nižjih nastavljenecv in delavstva. Znižanje delavskih prejemkov je izvršeno v čim manjšem mogočem obsegu tako, da nove mezde trboveljskih rudarjev še vedno ne bodo nižje, kakor njihovih tovarišev v državnih rudnikih, ozi. bodo še vedno neprimerno višje, kakor delavstva drugih privatnih rudnikov naše države.

Zavedajoč se socialne dolžnosti napram svojim nameščencem, se je vodstvo družbe le pod pritiskom neizbežne nuje svoje ožročenega rednega poslovanja odločilo za te ukrepe ter za dosego svojega gospodarskega ravnotežja potrebna bremena čim pravičnejše porazdelilo na vse panoge svojega poslovanja in vse vrste svojih nastavljenecv.

Potrlost in ogorčenje v naših črnih revirjih

Hrastnik, 30. junija

Ravno danes je preteklo leto dni, ko so se morale začeti žene rudarjev brigati za obstoj in zaslužek. Takrat so v gruči z otroci v naročju prišli pred občinsko in rudniško pisarno prosit kruha. Pred letom dni so bili rudarji zaposleni samo po dva dni na teden, kar nikakor ni zadostovalo niti za najskromnejše življenje. Jeseni se je položaj nekoliko zboljšal, da so rudarji delali čez zimo in se dosedaj po tri kope na teden.

Baš po enem letu pa so našemu rudarju zadali nov strašen udarec. Novica, da jim bodo znižali mezde za 6 odst. in da bodo izgubili še nekaj deputatnega premoga, je vzbudila žalost in ogorčenje. Obenem je bila odpuvedana samo v Hrastniku služba 11 kopačev, ki so večinoma družinski očetje. Prebivalstvo naših črnih revirjev je potrto in obupano. Akcijski odbor rudarske strokovne organizacije je napovedal za jutrišnjo nedeljo ob 17. na dvorišču delavskega doma protestni shod.

Naši inženjerji na Bolgarskem

Sofija, 30. junija. AA. 50 jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov je prispeelo danes pod vodstvom Mladjila Veljkovića na VII. mednarodni kongres inženjerjev in arhitektov, ki se jutri začne v Sofiji. Na železniški postaji so jugoslovenske inženjerje srdačno sprejeli. Pri sprejemu so bili predsedništvo društva bolgarskih inženjerjev, bivši predsednik Jugoslovensko-bolgarske lige Kazasov, naš poslanik Aleksander Cincar - Marković, vojaški ataše polkovnik Petković in osobe poslanstva. Sprejem je bil izredno priskrben. Po končanem kongresu bodo naši inženjerji in arhitekti potovali po Bolgariji.

Lahkoatletski dvomatch Beograd : Ljubljana

Beograd zmaga nad Ljubljano z razliko ene točke

Beograd, 30. junija p. Danes popoldne se je vršil na igrišču Jugoslavije lahkoatletski dvomatch med reprezentancama Beograda in Ljubljane. Čeprav je močno deževalo, je bilo prisotnih okoli 2000 gledalcev, kar dokazuje, da je zanimanje občinstva v naši prestolnici za lahkoatletiko precejšnje. Rezultati so bili naslednji:

100 m: 1. Kovačič (L) 11.2, 2. Bauer (B) 11.3, 3. Novaković (B) 11.9.
Met krogel: 1. Kleut (B) 13.65, 2. Stepišnik (L) 12.91, 3. Bojović (B) 12.85.
400 m: 1. Nikhazi (B) 53.2, 2. Zorica (L) 54.8, 3. Ozurda (L) 55.2.

Stanje po teh točkah 15:12 za Beograd
Skok v višino: 1. Martini (L) 1.76, 2. Zgur (L) 1.71, 3. in 4. Telesko in Banščag (oba B).

Met diska: 1. Kleut (B) 39.85, 2. Bojović (B) 39.09, 3. Stepišnik (B) 38.89.
5000 m: 1. Bručan (L) 16:29.8, 2. Starman (L) 17:08.4, 3. Gjorgjevič (B) 18:13.

Stanje 29:25 za Ljubljano
Skok v daljavo: 1. Novaković (B) 6.59, 2. Stepišnik (L) 6.39, 3. Martini (L) 6.36.

Stanje 33:30 za Ljubljano
800 m: 1. Nikhazi (B) 2:04.2, 2. Krevs (L) 2:06.4, 3. Zorica (L) 2:12.2. Veliko prenečenje, ker je bil porazen skoraj za 10 m favorit Krevs. Ljubljana je vložila protest, ker je Nikhazi protipravilno pretekel Krevsa. Jurija pa je protest odbila.

Stanje 37:35 za Ljubljano
Met kopa: 1. Brunett (L) 52.95, 2. Nikolič (B) 49.36, 3. Messner (B) 47.54.
Trooskok: 1. Perpar (L) 13.18, 2. Bančović (B) 12.82, 3. Novaković (B) 12.72.
1500 m: 1. Dečič (B) 4:02.2, 2. Ozurda (L) 4:25, 3. Goršek (L) 4:52.2.

Stanje 52:48 za Ljubljano
Sledila je zadnja točka dvomatcha, ki je bila odločilna za izid, t. j. stafeta 4 krat 100 m: Stafeti sta nastopili v naslednjih postavah:
Beograd: Novaković, Nikhazi, Banščag, Bauer. Ljubljana: Šušteršič, Kovačič, Skok Cerar.

Sigurno je zmagala beogradska stafeta ter s tem odločila dvomatch v korist Beograda s 58:57.

Vremenska napovei

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Nobene bistvene spremembe sedanjega vremena.

Barthou pojde v Rim

Italijansko-francoski razgovori o evropskem varnostnem sistemu

Pariz, 30. junija d. Komaj se je zunanji minister Barthou vrnil v Pariz, so se že razširile govorice o njegovem skorajšnjem potovanju v Rim. Francoski poslanik Chambun je imel v četrtek daljši razgovor z italijanskim državnim podtajnikom Suvichem, s katerim je razpravljal o programu Barthoujevega obiska. Gre za dve najvažnejši vprašanji, ki jih je treba razjasniti, namreč za udeležbo Italije pri vzhodno-evropskem regionalnem paktu in pri sredozemskem dogovoru, kakor tudi za gospodarsko sodelovanje podunavskih držav na podlagi programa, odobrenega v Stresi, ter rimskih dogovorov. Kot ugodno

znamenje smatrajo, da Italija že proučuje francoska pojasmila o značaju evropskega varnostnega sistema. Francoska spomenika poudarja, da se je ženevski odbor za proučitev varnostnega vprašanja izrekel za sistem regionalnih pogodb. Med takimi pogodbami in prejšnjo alijanco politiko obstoja načelna razlika. Kakor hitro bo v Rimu končano proučevanje vzhodno-evropskega pogodbenega sistema, se more pričakovati Barthoujevo potovanje v italijansko prestolnico. Računajo, da bo francoski zunanji minister sprejel Mussolinijevo povabilo v drugi polovici julija.

Braziliji, kjer je Japoncev že skoro četrta milijona, ovirala pa bo tudi izseljevanje svojega življa v ostale ameriške države, da ne bo izživala neljubih sporov in spopadov. Zato se Zedinjene države odpovedo vsem političnim tendencam na azijski celini, dobe pa obsežna jamstva za neovirani razvoj svoje trgovine na ozemlju Kitajske. V južnem delu Pacifika ostane stanje neizpremenjeno in ob demilitarizaciji Filipinov si obe državi medsebojno jamčita nedotakljivost dosedanjih otokskih pridobitev. Res da so vse to še slutnje in domneve, vendar morda v bistvu le niso tako daleč od resnice.

Japonska ekspanzivnost se bo po tej razbremenitvi obrnila proti nizozemski in angleški posesti, meri pa se neprimerno dalje proti zapadu. Japonci so na samskem delu Malajskega polotoka nakupili obširna zemljišča za nasade riža. Kakor poročajo poznavalci, je riž le preteveza in spada nakupljeno zemljišče v japonske osvojitvene načrte. V Tokiju so tudi že izpustili poskusne balončke o gradnji prekopa preko najožjega mesta na Malajskem polotoku, kar bi skrajšalo ladijsko vožnjo iz Indijskega oceana v Tihno morje menda za cela dva dni. Tudi ta okrajšava je preteveza, kajti prekop bi vzel vso vrednost Singapuru in tamonjše orjaške angleške utrdbे bi postale brez vrednosti. Na enak način se je Japoncem posrečilo prodreti na afriška tla. V Abesiniji je Angliji, Franciji in Italiji, ki so mejaške abesinskega cesarstva, nastal nov tekmeč, Japonska. Rumeni inštruktorji tehniki in trgovci so preplavili deželo in eden izmed cesarstvih princiev si je med japonskim plestvom poiskal celo svojo nevesto. Konkurenca je vsak dan občutnejša in v Londonu že pomišljajo, ne bi li odstopili Italiji še nekaj ozemlja v sosedstvu, da bi Mussolinija še bolj zainteresirali na obrambi Abesinije pred rumenimi vsiljenici na črni celini.

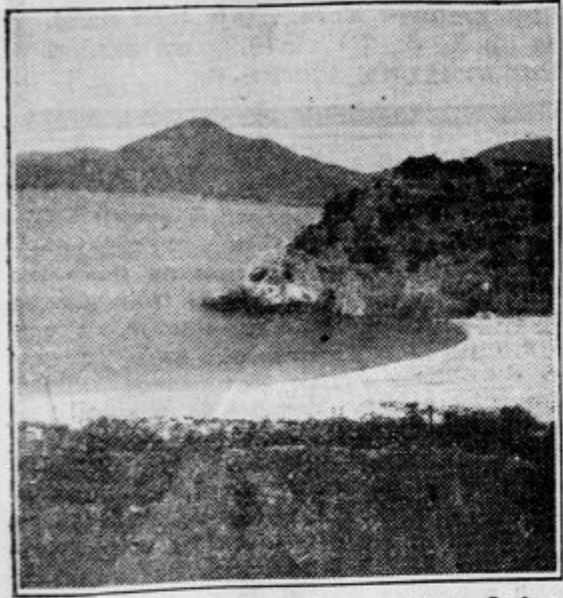
S tako izpremenjenim položajem so se tudi znatno poslabšale šanse Rusije ob tihomorski obali. Ko morajo bele veleisle braniti Zadnjo Indijo in indijsko otočje do Avstralije in Nove Gvineje ter čutijo pritisk celo v povirju Nila, se ne bodo mogle dovolj odločno upirati japonskemu monopolu na Kitajskem. Rusija je nekoliko osamljena in je njen položaj oslabilen še tem bolj, ker Japonci vsako njihovo pritožbo zoper Mandžukuo odklanjajo a limine, obenem pa tirajo svoje mandžurske tvorbo na draženje Rusije. V novejšem času se sistematično ponavljajo pritožbe madžurske vlade, zahtevajo revizijo meja, kjerkoli so stare kitajsko-ruske pogodbe količaji nejasne ali se dajo »rumno tolmaiti. Tako leži n. pr. ob izlivu Usurija v Amur otok, ki je največje pomena za rečno plovo in za obrambo Habarovska. Proti Mandžuriji omejuje ta otok rečni rokav, imenovan pretok Kozakeviča. Ker pa stara rusko-kitajska pogodba označuje za mejo reko Amur in Usuri, zahteva Mandžukuo na pritisk Japoncev ravno to strateško važno točko zase. Takih spornih točk je še več in Japonci jih vlačijo na dan s posebnim veseljem, da bi rusko diplomacijo stalno zapostili in ponižali prestiž bele veleisle. Sovjeti se upirajo in ne popuščajo niti za las, tako da imajo Japonci vsak čas priliko, da lahko izzevoje vsak med Rusijo in Mandžurijo.

VICHY-ETAT GRANDE GRILLE - HOPITAL-CELESTINS-

JETRA ŽELODEC IN ČREVA LEDVICE

Naši kraji in ljudje

Lepote sinjega Jadrana

Riviera na skrajnem jugu našega Jadrana je raj budočnosti. Budva, Petrovac, Bar, Ulcinj so kraji, ki jim je po lepoti prirode malo enakih na svetu. Krasni zaliv, ki ga kaže naša slika, bo poslej služil naši kraljevski družini za letovanje. Izbrala si ga je Nj. Vel. kraljica in se že gradi dvorec. Zaliv leži med Budvo in Petrovcem.

Tako — že prihajajo filmske veličine na naš Jadrano — pa ne samo na letovanje, temveč tudi filmati. Poročali smo, kako so na našem Jadranu zadnji čas snimali novi film »Otok«, v katerem igra Brigita Helm glavno vlogo. Slika jo kaže, ko zapuša kopalnice v Splitu. Vendar enkrat posnetek filmske dive, ki ne pozira!...

Akademski predstavniki pri novem zagrebškem nadškofu

Zagreb, 30. junija. Novi zagrebški nadškof koadjutor dr. Alojzij Stepinac sprejema še vedno številne čestitke in poklonitve. Posebno prišlo je bilo v zagrebški nadškofiji palači v četrtki, na Vidov dan, ko se je pri mlademu nadškofu zglasila velika deputacija z univerze. Nad 30 akademikov je zastopalo

Na solunski fronti 1918: sedanjí nadškof je bil takrat jugoslovanski dobrovoljec podporočnik. Ob njem je črnce, ki mu je dr. Stepinac ob neki priliki rešil življenje

vse strokovne klube univerze. Ko so pozdravili nadškofa, je vzradošen poudaril, da je šele sam nedavno, pred štirimi leti, zapustil akademsko klopí. »Ne bodite malodušni! — je mladi cerkveni dostojanstvenik, ki je v vojni preživel svoj pogum in domoljubje kot dobrovoljec-oficir na solunski fronti, bodril akademike. »Narod s pravico pričakuje od vas, da mu vrnete, kar vam je on dal! — Akademski deputacija je nadškofu dr. Stepinu zagotovila vso svojo pomoč.

Odhod komandirja novomeške orožniške čete

Novo mesto, 30. junija. Novo mesto se je v ponedeljek zvečer na prisrčen način poslovilo od priljubljene orožniške čete g. Gligorija Živkovića in njegove ge. soproge. G. Živkovića, ki odhaja na novo službeno mesto v Ogulin, si je po dobrih treh letih bivanja pri nas pridobil srca vseh meščanov. Zaradi svojega prijaznega nastopa je bil povsod dobro došel gost. Resen in strog v službi, a vedno korekten, je bil od svojih podrejenih zelo spoštovan. Svojo vojaško kariero je pričel leta 1916, kot jugoslovanski dobrovoljec. Že kot mlad podporočnik si je pridobil v svetovni vojni več odlikovanj, predvsem na solunskem bojišču, kjer se je izkazal kot hraber oficir.

Na poslovilnem večeru, ki so jo vršili na

restavracijskem vrtu Kokličevega hotela in ki ga je priredila zaslužnemu predsedniku strelske družine, je bilo ob prisotnosti številnega meščanstva in celotnega oficirskega zbora izgovorjenih več iskrenih napitnic. V imenu strelske družine je izpregovoril g. Filip Ogrič, ki je poudarjal zasluge, ki si jih je g. major Živkovič pridobil pri družini. V imenu mestne občine je govoril predsednik g. dr. Josip Režek, ki je dejal, da vse mesto obžaluje njegov odhod, ker ga pozna kot značajnega moža in odličnega oficirja. V imenu sresa se je od g. majorja poslovil srbski načelnik g. Friderik Logar, v imenu komande mesta kapetan g. Nikić, v imenu okrožnega in sreškega sodišča predsednik okrožnega sodišča g. dr. Josip Kavčič in v imenu sokolske župe starosta g. dr. Ivan Vasič. Za vse iskrene besede se je zahvalil major g. Živkovič, ki je naglasil, da bosta odnesla on in njegova soproga najlepše spomine iz našega kraja, kjer sta si pridobila toliko prijateljev. Njegovi ge. soprogi sta ob tej priliki izročila v imenu strelske družine krasen šopek vrtnic podpredsednik

strelske družine g. Filip Ogrič in tajnik g. Jožko Povh. G. majorju in njegovi ge. so-

progi želimo, da bi našla na novem službenem mestu isto zadovoljstvo kakor pri nas.

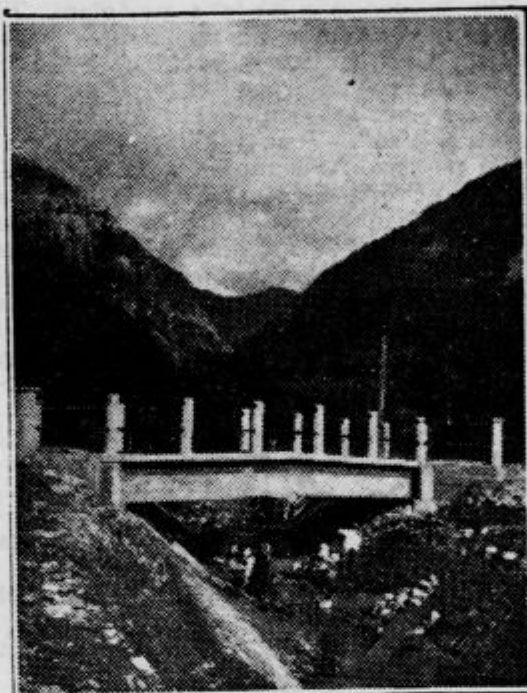
Nova elektrarna pri Sv. Ani nad Tržičem

Tržič, 27. junija.

V soboto zvečer je bila mala slovesnost pri Sv. Ani, ko so spustili vodo v podzemeljski rov in so se prvič zavrtle turbine v novi elektrarni tržiške predilnice. Podjetje g. inž. Josipa Dedeka je začelo graditi elektrarno lansko jesen in jo je sedaj dogotovilo v predpisanem roku. Ves čas gradnje je bilo dela za 200 do 300 delavcev, ki so dobro služili in tudi pošteno delali. Podzemeljski rov od jezca pri Potočniku do vodostaja pri Tomincu meri 1.400 m, je visok 2 m, širok 1.9 m in ima obliko podkve. Navrtali so tri pomožne rove, da so tako od osemih strani hkrati rili pod zemljo. Pri izkopu so našli na raznovrstne kamenine, kiso jih sproti pošiljali geološkemu inštitutu v Ljubljano, da jih je določeval. Mestoma so našli tudi na neznatne žile rudnin. Ko je bil izkop gotov, so ves rov obložili s plaščem iz betona. Notranjo stran so ogladili do leska, da se tako odpor čim bolj zmanjša. Delali so s pomočjo kompresorjev, ki jih je zopet gnala električna struja iz Hofbauerove centrale, in sicer v treh posadnih vso zimo. Mraza ni bilo, luč pa je bila povsod napeljana.

Največ težav je podjetju povzročila voda iz Mošenika, kadar je prestopila bregove. Napravili so sicer Mošeniku novo, lepo obloženo posteljico, toda nikakor se ni mogel sprilaziti z mislijo, da mu bo človeški um predpisoval njegovo pot. Med gradnjo je Mošenik tri-ali celo štirikrat vse razdril in napravil ogromno škodo.

Sedaj bo menda konec temu početju in Mošenik se bo moral vdati v svojo usodo, da ga je človeški duh tudi pri Sv. Ani ukle-

nil in mu odkazal novo pot, ko je dal svojo silo turbinam in po teh generatorjem. Nova elektrarna bo vedno v pogonu. Poleg strojnice stoji lična hišica za dva paznika, ki bosta pazila na vso napravo. Naša slika kaže novi most čez Mošenik pri Tomincu z novo strugo.

Damska obleka z domačimi čipkami

Na razstavi Državnega osrednjega zavoda za domačo obrt, o kateri smo včeraj poročali, zbujajo posebno pozornost krasna damska obleka z domačimi čipkami. Lepa moštrovina stane 600 Din. Razstava bo odprta še danes in ogled toplo priporočamo.

Skupina Jugoslovenčkov iz Italije pri nas

Ljubljana, 30. junija

Dijaške počitniške kolonije, ki jih vsako leto prireja naša šolska politika, so se že pričele. Včeraj se je pripeljalo iz Trsta tudi 44 malih Jugoslovenčkov iz Italije, ki jih kakor vsako leto pošilja v naše kraje na počitnice Žensko podporno društvo jugoslovanske kolonije v Trstu. Male letovišarice, ki so sami otroci slovenskih, hrvaških in srbskih staršev, ki kot naši državljani živijo v Italiji in med katerimi se je našel tudi en Rumunček, je na postati

sprejelo vodstvo politikinke, nato pa so se z avtobusom odpeljali v Medvode, kjer bodo v tamošnjem zdravstvenem domu ostali mesec dni. Tržaško žensko podporno društvo vrši s stalnim organiziranjem otroških počitniških kolonij v Sloveniji lepo nacionalno delo. Otroci naših državljanov, ki imajo v Trstu sicer na razpolago svojo šolo s srbskohrvatskim učnim jezikom, živijo vendar pretežno v tujem miljeju, oddaljeni od rodne zemlje in naroda. Njihovo vsakoletno bivanje v Sloveniji ima namen, da jim poleg zdravega zraka in zdrave hrane nudi tudi priliko do prostega življenja med svojim narodom, da se tako razen telesno in duševno tudi nacionalno

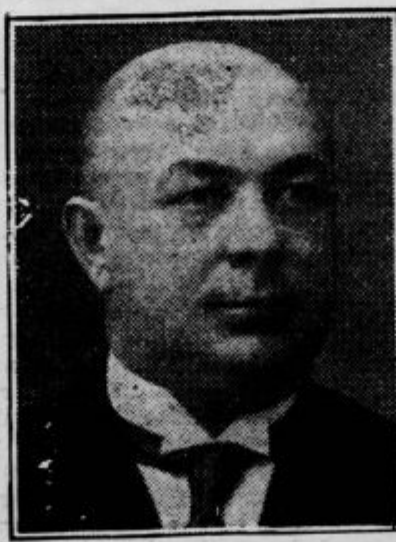
Prof. inž. Vladimir Filkuka, častni konzul

V Brnu praznuje jubilej naš konzul prof. inž. Vladimir Filkuka. Njegovo življenje je bogato plodonosno delo na kulturnem, narodnem, tehničnem in naravno-gospodarskem polju in njegov skromni življenjski jubilej nam daje samo povod, da enkrat obširneje predstavimo tega moža slovenski javnosti.

Doma je o Omčih pri Brnu, (rojen 1. julija 1884), študiral pa je češko gimnazijo in tehniko v Brnu, kjer je deloval nekaj časa tudi kot asistent pri znanem geodetu prof. inž. Jožefu Lički. Leta 1909 je prišel v Zagreb, kjer je bil nastavljen kot adjutant na geodetskem tečaju visoke šole. Ko je bila 1919 ustanovljena visoka tehnična šola, je bil imenovan za suplenta profesorice stotice za uporabno geodezijo, v januarju 1920 je bil pa imenovan istotom za rednega profesorja. Poleg tega je bil docent za geodezijo na gosudarstvo-gospodarski fakulteti zagrebške univerze. V letu 1921-22 je bil dekan na gradbeno-kulturno-arhitekturnem oddelku.

S svojo ogromno prakso in širokim znanstvenim obzorjem je mnogo pomagal pri organizaciji tehniške fakultete v Zagrebu in mnogo je pomagal tudi do današnje oblike geodetske - kulturnega oddelka. Poleg čisto pedagoškega udejstvovanja v Zagrebu se je razširjal njegovo delovanje tudi v praksi po vsej Hrvatski in Slavoniji, posebno v komasacijski in agrarni reformi. Stari način komasacije je bil spremenjen in prenovljen po njegovem prizadevanju. L. 1923, se je pa prenesel iz

družinskih razlogov v svojo domovino. A tudi v Brnu je ostal zvest prijatelj Jugoslovenov. Zabel je delovati v odboru Jd lige, v katerem posluje venomer kot naš vse poštvovalen in iniciativen predsednik.

Po njegovem prizadevanju je brnska ČJ-liga najdelavnejša na češkoslovaškem. Ima lepo urejena društvena prostora in v predsezonskem času je podobna čebelnjaku. Nobeno turistično propagandno društvo v Brnu nima toliko obiskovalcev, ki se zanimajo za naše morške in gore, kraje, kakor jih ima ČJ-liga. Ta propagandni odsek deluje brezplačno že nekoliko let in je delo našega jubilarja. Velike so zasluge, ki

ZOBNI KAMEN

vir vsega zla -

POKAŽE PREISKAVA

Nespametno bi ravnal, kdor bi čistil zobe, pa bi se hkrati ne zmenil za nevarni zobni kamen. Zakaj celo najbolj zdrave zobe lahko razrahlja, da začno izpadati. Kdor si redno čisti zobe s Sargovim Kalodontom, se ubrani zobnega kamna.

Sargov Kalodont je edina zobna krema pri nas, ki ima v sebi sulforicinov oleat po dr. Bräunlichu, ki odpravi nevarni zobni kamen in ki prepreči, da se ne naredi drug. Kdor porabi vsak dan nekaj minut za nego zob — ima vse svoje žive dni zdrave zobe!

SARGOV

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

okrepe. Ker je znanje materinskega jezika pri teh otrocih pogostokrat pomanjkljivo, je šolska politika poslala z njimi letos tudi učitelja v Medvode, da bodo lahko izpopolnili to svoje znanje.

V sredo je poslala politikinika 70 otrok v svoj dom na Rakitno in 20 deklic v Lukovico. Vse te kolonije ostanejo na počitnicah po mesec dni, nato pa jih bodo za menjale druge skupine. Za vodstvo vseh treh kolonij skrbi deset zaščitnih sester, zdravniki politikinike s svojo voditeljico go. dr. Lunačkovo pa stalno vršijo zdravstveno nadzorstvo nad njimi.

Občni zbor Orkestralnega društva

Ljubljana, 30. junija.

Na Vidov dan je imelo Orkestralno društvo svoj 14. redni letni občni zbor, ki se ga je udeležilo veliko število članstva. Predsednik banke svetnik dr. Ivan Karlin, ki vodi društvo že od njegove ustanovitve, je otvoril občni zbor ter po pozdravu podal sliko društvenega delovanja v preteklem poslovnem letu. Iz njegovega poročila je bilo pomeni, da stremi Orkestralno društvo k vedno višjim smotrom in da se od leta do leta izpopolnjuje. Tajniško poročilo g. Milana Grošičarja je vsebovalo statistične podatke glede obiska vaj in nastopov ter dogladno, da se poset vaj stalno dviga, kar kaže na naraščajoče zanimanje in na nesebično poštvovalnost članov. Iz blagajniškega poročila, ki ga je podal g. Avgust Partot, je bilo videti, da se je vgnezdila kriza tudi v blagajno tega društva, ki je sedaj, kakor vsa elična združenja, prisiljena uvajati skrajno štednjo. Dirigent L. M. Škerjanc je poročal o mehtih za prihodnjo sezono, ko stopi Orkestralno društvo v 15. leto svojega koncertnega udejstvovanja. Posebnost prihodnje sezone bodo slogovni koncerti ter se obeta koncert francoske glasbe, koncert angleške glasbe in koncert izključno slovenskih skladb za godalni orkester. Vsa poročila so bila z odobravanjem sprejeta na znanje. Pri volitvah so bili izvoljeni naslednji

Pri razdraženih živcih, glavobolu, nespamtu, utrujenosti, poboitosti, tesnobo-sti imamo v naravi »Franz Josefovica« grendici domače sredstvo pri roki, da največja razburjenja, ki imajo svoj vzrok v slabi prebavi, takoj preženemo. Sloviti zdravnik priznava, da učinkuje »Franz Josefovica« voda sigurno tudi pri ljudeh visoke starosti. »Franz Josefovica« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

odborniki: predsednik dr. Ivan Karlin, podpredsednik prof. Seša Santel, odborniki kapelnik Dragoljub Zivanović, inž. Emil Hoffmann, prof. Avgust Ivančič, inž. arh. Joža Platner, Avgust Partot, Franc Poljanec, Milan Grošičar, Slavko Koželj, Ferdo Juvanec ml. in kot zastopnik konservatoristov Albert Dermelj. Pri slučajnostih so se obravnavale potrebe Orkestralnega društva v prihodnji sezoni, nekar je predsednik zaključil lepo uspešni občni zbor.

Črni sohržavljeni

Malokomu je menda znano, da žive v Jugoslaviji tudi pravi zamorci. Ob Bojani, obmejni reki med Jugoslavijo in Albanijo, žive še 4 čistokrvne zamorske rodbine, ka-

terih pradedje so prišli svojočasno kot sužnji s Turki v te kraje. Na sliki vidimo g. dr. Traunerja, ki nam je poslal svoje posnetke, s svojimi tovariši iz Ulcinja v krogu malih zamorcev. Zamorci prebi-

vajo v bornih kočah z drugimi prebivalci, vendar se z njimi ne družijo. Žive kakor drugi siromašno od živinoreje in poljedelstva. Možejo se na delu v Ulcinju in s pridnostjo vzdržujejo žene in otroke. Takoj ob izkrcanju v Ulcinju sreča katkega člana majhne zamorske kolonije. Vljudni so, silno ustrežljivi pa baje tudi zelo pošteni.

strokovnjaki v Mariboru, Zagrebu, Beogradu, Splitu in Ljubljani. In sadovi tega poštvovalnega dela že dozorevajo. V teh dneh se vrše v Pragi posvetovanja za ustanovitev ČJ-trgovskega društva.

Našemu jubilarju niso prevelike nobene žrtve, da bi dosegel svoj cilj: dati češkoslovaško - jugoslovanski vzajemnosti realno podlago, široki razmah. V zbolšanju gnetnega položaja obeh bratskih narodov vidi temelj budočnosti, nerazdružljivo po-bratimstvo. Vsi, ki ga poznamo, mu želimo v tem poln uspeh in mnogo posnemalcev. Naj njegovo poštvovalno, nesebično delo prinese obema narodoma obilno zdravje, močnega sadu.

Jugoslovansko akademsko društvo »Jugoslavija« v Brnu ga je imenovalo za svojega častnega člana iz hvalečnosti in v znak priznanja za vse ogromne zasluge, ki si jih je pridobil v delu za olajšanje gnetnega in moralnega položaja naših akademikov v Brnu. Tudi ČJ-liga v Crikvenici je ocenila njegovo nesebično delo s tem, da ga je imenovala za svojega častnega člana. Je častni član svoje rojstne vasi Omčih in častni član omičkega gasilskega društva. Njegovo tehniško delo pa je priznalo s tem, da je član izpraševalne komisije za drugi državni - diplomski izpit na brnski visoki tehniški šoli.

Vse jugoslovanski narod želi odličnemu našemu prijatelju in neumornemu delavcu na kulturnem, narodnem in gospodarskem poprišču, da bi preživel še mnogo, mnogo let v krogu svoje družine in svojih zvestih prijateljev v republikli češkoslovaški in kraljevini jugoslaviji.

Med puntarji in bikoborci

Lepote in zanimivosti življenja v Španiji

Madrid, 6. junija 1934
Spominjam se, ko hodim po tej čudoviti lepi zemlji, prvih podatkov, ki sem jih o njej dobila še v šolski klopi. Pirineji... Guadalquivir... Tajo... Malaga... Valencia... Sevilla... Bože moj, takrat si pač nisem mislila, da me moja življenjska pot nanese kdaj tudi sem? In vendar.

Pot po suhem, preko Italije in dalje po francoski rivieri je gotova krajsa, kakor je bila moja. Jaz sem si izbrala drugo. Daljšo, ali mnogo, mnogo lepšo. Po morju. Dubrovnik... Sicilija... Malta... Afrika, Korzika, Marseille, Barcelona. Teh 10 dni morske vožnje z udobnim parnikom »Sud« sušaka parobrodne družbe »Oceanica« ne bom nikoli pozabila. Res smo imeli nekaj viharov, ali čim je zavladala po širni plavini okoli nas tja do nepreglednega horizonta zopet »bonanza« ter se nam je nasmejalo sonce, je bilo vse pozabljeno. In to Sredozemsko morje s svojimi raznovrstnimi obalami in njih prebivalci, kjer so se nam nudile ob vsakem pristaniku najbujnejše slike, zanimivosti in lepote... V inozemstvu delajo potovalne družbe mnogo propagande za obisk teh krajev, ali noben plakat ni v stanju tega opisati in naslikati. To je treba doživeti.

Ko sem stopila na vroča španska tla, se prve dni nikakor nisem mogla znajti. Vse mi je bilo prava španska vas. Kakor da nisem več v Evropi. Kdor tu ne obvlada špansčine, je izgubljen. Za angleščino je španski jezik gotovo prvi na svetu, saj ga govori vsa južna in srednja Amerika. In Španija je bila središče vseh teh krajev. Sploh tudi danes evropski vpliv tukaj ni tako velik kakor pa ameriški. Z nemščino tu ne opravi nič, tudi italijanski se zelo težko sporazume. Francozi in angleški blišči precej, ali se izgovarja s tolikim španskim akcentom, da je zopet kriz. In tako sem bila prisiljena se takoj oprijeti špansčine.

Doživela sem tukaj najhujšo vladno krizo. Ta doba je bila malo neprijetna; razni pusti, generalne stavke, mitraljeze in bombe so bili na dnevnem redu. Sicer ni tako hudo, kakor se piše, ali za tujca vsakakor neprijetna zadeva. Vse je bilo prekinjeno. Vodovod, elektrika, plin, pošta in železnice so obratovale le za silo in ob ogromnem pojačanju straž. Tržnice so bile vse zaprte, istotako trgovine in zvečer po osmi uri ni smel nikdo na ulico. In to stanje je trajalo ponekod po več tednov.

Ko ne bi bilo tukaj vse takih nesrečnih političnih zmed, bi bila to zlata zemlja. V glavnem se deli španska politika na dva tabora. Levice, vsi pristaši republike, se stoji za socialistov, komunistov in sindikalistov. Danes je to še najmočnejša stranka, ki ima tudi pretežno večino v vladi. Nasproti ji stoji desnica. To so nacionalisti, pristaši cerkve in monarhije. Sem se pristeva tudi aristokracija. Zanjde čase se desnica vidno jači. To pa zaradi neuspehov, ki jih ima levice v zunanji politiki, ki ji nikakor ni došla. Brez pametne znanje politike, ki hodi roko v roki z dobrimi trgovskimi odnosi, pa nobena država ne more živeti. To se zdaj jasno vidi v Španiji. Kar ima se zvez z inozemstvom, jih vodi desnica in ta seveda zahteva tudi svoje pravice in tako sta si oba tabora pač vedno v laših. I, španska kri pa tudi ni voda... Posebno se to vidi pri bikoborbi. To so atrakcije non plus ultra. »Panem et circenses« je najhujši imperativ španskega naroda, hujši, kakor so ga nekoč imeli stari Rimljani.

Ogledal sem si bikoborbo. Borila sta se šestimi bikovi dva prominentna toreadorja ali torera, kakor se tu imenujejo. Prišla sta iz Mehike in so bile vstopnice že teden dni v naprej razprodane. In to niso cenene. Prostora je v areni za 25.000 ljudi. Polovica je izpostavljena soncu — el sol — druga polovica ima senco — la sombra —, to so seveda sedeži precej dražji. Boljši sedež stane tu 18 peset, kar je v naši vrednosti približno 100 dinarjev. Vsak torero je ta dan zaslužil 20.000 peset, ali po naše 120.000 Din.

Vse dopoldne se je polni arena in ljudstvo nestropno pričakuje otvoritve. Ob 15. udari godba. Svira menaje se na dveh nasprotnih krajih, samo španske narodne komade. Los pasodobles... Narod je v tem času že zelo nemiren in nestropen in sekundna godbi, tolče takt z nogami, rokami, palicami ali kar že ima kdo pri roki.

Pričetek borbe je točno ob 16.15. Ob sviranju koračnic prikorakajo v areno toreadorji s svojo suito in se poklonijo pred vladno ložo. Nato se ob zidu porazvrstijo in vrata podzemnih hlevov se odpro... Mrtvaška tišina... Naenkrat se pripodi v areno črn bik, na tilniku mu plapolajo trakovi v španski narodnih barvah. Sonce ga slepi, ves dan je bil zaprt in pital z različnimi dražljivimi sredstvi in zdaj je kakor pijan, ter se opoteka in skače in se

vrtil, dokler se ne ustavi sredi arene. Torero se mu oprežno bliža in ga prične držati z rdečim plaščem, ki se imenuje »la capa«. Bik ves čas parira in ima glavo pri tleh ter išče prilike, da bi napadalca nabodel. Ko je že dobera razdražen, zadoni prvi signal. Na konju pridrvi picador (suličar), ki mora bika z dolgo sulico trikrat raniti v tilnik. To je neprijetno gledati, ker preden se picadorju to posreči, se odigrava hud boj med konjem in bikom, ki je že ves krvav in se mu kri razliva po hrbtu, blesteča na soncu... Bik rjove in besni in čisto konj podleže.

Ko zadoni drugi signal, se toreri postavijo v gotovo oddaljenost pred bika in z zaletom proti njemu mu zasadijo šest raznobarnih kratkih sulic v tilnik. Ta akt je za torera že zelo nevaren. Če ga bliskovito ne izvrši in se takoj ne umakne, ga bik ubode.

Ob tretjem signalu, ko je bik že do viška razdražen, mora torero ujeti najprikladnejši moment, da mu zada smrtni sunek z mečem. Ne smemo pozabiti, da se bik strašno bori za svoje življenje in divje napada. Vsa sposobnost torerjev leži v bliskoviti hitrosti, preudarnosti in spretnosti umikanja. Ta poklic zahteva železne živce in pa hrabrost brez primere. Veliko jih umre v areni. Zato pa so tudi toreri tukaj mali bogovi, ljubljenci žen... Borbo spremlja narod z besnenjem, kričanjem, cepetanjem z nogami, tolče po hrbtu svojega sosedu, meče pokrivala v areno. Slika, ki se ne da opisati. Vlada je parkrat hotela prepovedati bikoborbo, ampak se ji ni nikoli posrečilo. To so ljudske slavnosti.

Inteligencia zahaja v gledališča. Drama je domača, v operi pa največje gostujoče ameriške družbe, seveda v španskem jeziku. Opereta pa se tukaj nekako ne more razviti. Ta genre je špancu tuj. Videla sem v Gran Teatro Victoria v Madridu Abra-

Danes senzacionalni film Orijenta

KISMET

Razkošje Orijenta, harem, plesi, ljubezen

ZVOČNI KINO DVOR

Predstave danes ob 3., 5., 7. in 9. uri

Cene Din 4.50 in 6.50

Pred civilnim sodnikom

Vozi previdno, da ne plačaš odškodnine

Srečko sodišče v Ljubljani. Sodnik Jan-ko Müller. Ljubljanski trgovec Jože L. toži za odškodnino dolženega trgovca Rajnholda K., ki je baže tako neprevidno vozil s svojim avtom, da je zadel v tožnikov avto in mu zmečkal zadnji blatnik. Tožnik pravi, da je vozil blizu šmarnskega klanca približno 25 km na uro skrajno po desni strani ceste. Ker je bila cesta zasnežena, je tožnik zavozil — čim je opazil brzeti nasproti toženčev avto — tako močno na desno, da je prišel s sprednjimi kolesi v jarek in je tam obšel. Toženec je to videl, pa se ni oglasil dovolj na svojo desno in je zato zadel ob blatnik tožnikovega vozila ter ga poškodoval in vozil kljub temu naprej. Toženčev avto je pa zato zadržal mimo tožnikovega, ker je toženec prehitro vozil in prehitro zavril, tako da so vse štiri kolesa zadržala po ledeni cesti, nagnjeni proti že stoječemu tožnikovemu avtu. Do karambola je prišlo torej izključno po toženčevi krivdi.

Toženec pa trdi, da je vsa stvar drugačna: Toženec je vozil skrajno previdno po desni strani ceste, ki je bila zobj sveže zadelga snega s plugom razorana. Ravno na kritičnem mestu je bil sneg na toženčevi strani skoro meter visok, dočim je bil na nasprotni strani sneg normalno visok. Ko je toženec pripeljal v bližino najvišje serpentine šmarnskega klanca, je neznadoma pripeljal nasproti tožnikov avto z veliko brzino. Ko je tožnik svoj avto neznadoma zavril, ga je zaneslo s sprednjim delom v jarek na desno stran, zadnji kolenec pa preko sredine ceste. Toženec je takoj zavozil tako močno na desno ob snegu, da so se vrata potem, ko je avto obstal, na desni niti odprti niso mogla. Tožnik bi bil moral, mesto da je zavril svoj avto, voziti zmerno mimo toženčevega avta dalje. Le, ker je vozil toženec izredno počasi in je takoj zavril, ni prišlo do večje nesreče in je toženčev avto samo lahno opaskal zadnji blatnik tožnika. Zbog snega se toženčev avto ni dal hipoma ustaviti, čeprav je vozil počasi. Vsa krivda na ka-

hamov »Ples v Savoyu« in ga akoraj nisem prepoznala. Zato tudi nemška filmska opereta tu nič preveč ne uspeva. Največ filmov uvaža Hollywood. Zelo priljubljen je angleški jazz, ki je tudi brez dvoma najboljši.

Polagoma si utira pot domača filmska industrija, Hispano-Fox s sedežem v Madridu. Zelo se goji revija. Vidi se ji francoski vpliv ali la Folies Bergeres. Tu nastopajo take klasične lepote in nu, kakor jih je mogoče videti samo po odličnih ilustracijah. Kult ženske lepote je v Španiji na visku.

Temperament Španca je kaj pa zelo vroč in eksploziv. Po drugi strani pa so to zelo dobri ljudje, ki imajo skoz in skoz pošteno dušo in blago naravo. So polni pažnje in nežnosti, perfektni gentlemani. Žena v Španiji še ni zavzela one stopnje emancipacije, kakršno ima drugje v Evropi. In je mogoče bolj srečna... Njeno mesto je ob strani moža, delokrog ji tvori dom in njeno poslanstvo je — materinstvo. Mnogo pažnje se posveča njeni vzgoji in tudi sport je zelo razvit. V Madridu imamo najrazličnejše gimnastične zavode in moderne ameriške, kozmetične institucije. Mnogo žen se šola v inozemstvu, ali v glavnem vse to ne služi namenu, da bi si pozneje same služile svoj kruh. V tem vidi Španec profanacijo. Žena mu je vse na svetu. V nje ima prijatelja in tovariša. Ustvarjena je samo za njega. Njena vsebina pa in glavni smoter življenja je ljubezen.

Kakšen kult se posveča ženi, se najbolje vidi v maju. Prirejajo se vse mogoče prireditve, kjer sodelujejo španska dekleta, ki hodijo še vedno pokrita s pajčolani. To daje njih eksotičnim oblikam prav poseben čar. Cvetlični korzi, cvetlične bitke in reünije so na dnevnem redu. Ilustracije prinašajo vse mogoče umetniške slike in posvetila. Vse to ženi, v kateri vidijo teleteno pomlad. A la mujer, a la mujer...

In pa priroda španskega Severna obala, s svetovnim San Sebastianom, ki tekmuje s svojim francoskim sosedom Biarritzom, je že od sredine maja v polnem temnu mondeni kopalski sezoni. Za publiko a la demier criu. Skromnejšim zemljanom, ki so željni užitka prirode in njenih čarov, se pa nudijo ob zapadni obali vse kraose tega eksotičnega podnebnja. Sevilla — in njene čarobne noči... Omamni vpliv svetlobo oranznih gajev Valencijske... Prepevanje slavkov po alikantskih vrhovih... Andaluzijske strastne pesmi ob zvoku kitar in kantanjet... Sanjavi tangi... in vse to ob lahni valovanju morja. Ljubezen je tu doma. Kako tudi ne bi bila? Ustvarjeni so vsi pogoj.

Anta Kovačičeva

Danes vefilim monumentalne vsebine z Elizabeto Bergner

CARICA KATARINA

Sijaj in razkošje ruskega dvora. Preteklost svetovne slave vstaja pred nami. ELITNI KINO MATICA. Predstave danes ob 3., 5., 7.1/4 in 9.1/4 uri zvečer. NOV ZVOČNI JURNAL SENZACIONALNE VSEBINE.

je bilo tožbenemu zahtevku po § 1304 o. d. z. do polovice tožbenega zneska ugoditi, višji zahtevke pa kot neutemeljen zavrniti.

Druga instanca, ki je tudi poslednja v tem primeru, je odločila, da je prvi sodnik pravilno razsodil.

Uspehi na tehnični sr. šoli

Ljubljana, 30. junija.

Poročilo, ki smo ga objavili o zaključku letošnjega šolskega leta na naših srednjih šolah, naj dostavimo še nekaj podatkov o uspehih na tehnični srednji šoli in na delovodskih in strokovnih oddelkih, ki so ji pridruženi. Na tem osrednjem učilišču našega tehničnega in obrtno strokovnega naraščaja je bilo vpisanih 463 učencev in 155 učenk, od katerih je bilo ob koncu leta na zavodu še 567 učencev in učenk. Po materinem jeziku je bilo med njimi 583 Slovencev, 13 Hrvatov, 3 Srbi, 12 Nemcev, 4 Čehi, 2 Rusi in 1 Madžar. Na srednji šoli je bilo po posameznih oddelkih: na arhitektonsko - gradbenem 120 dijakov (med njimi 10 dijakin), na strojnem 103, na elektrotehničnem 84 (1 dijakinja). Na gradbenih delovodskih šoli je izpopolnjevalo svoje strokovno znanje vse šolsko leto 30 mladih profesionalcov: na strojni 57, na elektrotehniški 16, na mizarški in strugarški 18. Na strokovnih obrtnih šolah je bilo za kiparstvo in rezbarstvo 12 učencev, za keramiško 12 (4 učenke), za gravurstvo in zlatarskega dela 17 (2 učenki), na ženski obrtni šoli pa 49 gojek na oddelku za perlo, 76 na oddelku za obleke in 13 za vezenje.

Izmed 583 dijakov jih je dovršilo letniške 37 z odličnim, 67 s prav dobrim, 368 pa z dobrim ali zadostnim uspehom; 36 učencev ima popravne izpite iz enega predmeta, 46 jih ponavljaja, 5 jih ne sme ponavljati letniške, 8 jih je ostalo neocenjenih.

In memoriam Elemir Vajda

Čakovec, 30. junija.

Kakor strela z jasnega neba nas je osupnila žalostna vest o nenadni smrti uglednega veletrgovca in industrijca, g. Elemira Vajde, ki je po kratki bolezi umrl dne 26. junija t. l. Ta turobna vest je bolno odjeknila ne samo v našem ravnom Medijumu, temveč široko naše države, pa tudi v inozemstvu, saj je bil pokojnik znan zlasti v trgovskem svetu po vsej naši domovini in daleč preko meje naše države kot lastnik ene največjih izvoznih tvrdk za konje, perutnine in jarka ter za divjačino in ribe.

Iz najskromnejših začetkov je z izredno sposobnostjo, žilavostjo in s posebnim trgovskim talentom razširil in povečal svoje podjetje, rekel bi — v amerikanekem tempu — do enega največjih in vodilnih te stroke ne samo v naši državi, temveč v srednji Evropi. Njegovo poslovno zveze ne segajo samo v sosedne države, v Avstrijo in Italijo, temveč tudi v Nemčijo, Švico in Anglijo, kjer povsod ima ta tvrdka svoje prodajnice in svoje odjemalce. V teku let je izvozila na stolne vagonov jaje, perutnine, žive in zaklane, zlasti puranov, divjačine in rib ter na tisoče in tisoče medijumskih konjev ter priborila sloves temu našemu blagu. Prerana smrt E. Vajde bi bila težek udarec za naše narodno gospodarstvo že v normalnih časih, ko tečejo kolega gospodarstva po izglajenih potih, tem težja, nenadmešljiva pa je za naše gospodarstvo danes, ko vsak dan težje plavirajo naše produkte v inozemstvu.

Vse težave, zaradi katerih je omagala že marsikatera izvozna tvrdka, je znal prebroditi le trgovec takega kova, kakor je bil pokojnik, ki je uspeval v svojem težkem in riskantnem poslovanju tudi v takih najtežjih časih, to pa zaradi svoje velike zmožnosti in spretnosti, a katero se je znal prilagoditi težkim razmeram, pa tudi zaradi svojega dobrega glasu kot trgovske tvrdke prvega reda, kar si je znal pridobiti na svetovnih tržiščih s svojo veliko solidnostjo in realnostjo.

Kot še tako velike tvrdke je bil pokojnik neumorno delaven in si ni privoščil nikoli počitka in odmora. Take ljudi tira neka višja sila in neki plemenit nagon, pomagajoč zajednici in pospeševati blagostanje narodnega kolektiva. In tako vidimo nekomega kot skrbnega in dobrotnega delodajalca in pravega krušnega očeta svojih številnih uradnikov in uslužbencev: na slo-

tine medijumske sirotinje je našlo v km velikem podjetju weak čas, poleli in pozni zaslužka in kruha, kar znači pravi blagoslov za goslo naseljeno in siromašno medijumsko pokrajino, ki danes ne more kot nekaj pošiljati svojih ljudi a trebuhom za kruhom v daljni svet. Značilno je, da največje v njegovih poslovalnicah in birojih zaposleno veliko število slovenskega uradništva obeh spolov. Slovence je pokojnik Vajda od nekaj časa radi njihove sposobnosti in vestnosti.

V pravem spoznanju, da bomo Jugoslovani pridli a svojimi pridelki na svetovnem tržišču ter si jih ohranili kljub veliki konkurenci drugih agrarnih držav in kljub vsem zaprakam, ki jih delajo uvozne drape, edino takrat, ako bomo imeli blago res prvovrstne kvalitete in standardizirane tipa, je pokojnik nesebično pospeševal življenje in perutinarstvo v Medijumu, v I. dravinu in v Hrvaškem Zagorju. Uvažal je za razpol originalne belgijske žrebe, švicarsko govedo ter deloval za pospeševanje perutinarstva. O zaslugah, ki si jih je pridobil v tem pravcu, bi se dala napisati cela poglavja. Sloves ki ga uživajo danes na svetovnem trgu medijumski težki konji kot resni konkurenti belgijskih, je prvenstveno njegova zasluga.

V narodnem pogledu je bil pokojnik Elemir Vajda, ki je bil židovske vere, vedno odločen nacionalist, ki ni niti v času najhujšega separatističnega vala krenil v razveza polu, temveč je takoj po prvotni spoznal vso težino situacije Medijuma kot območje in ekspanziona pokrajine v narodnem pogledu. Zato je pozitivno podpiral vsa narodna društva in korporacije. Zlasti Sokolstvo, ki si je nadelo lepo goslo: Brat je mio, koje vere bio, je imelo v njem svojega pozitivnega podpornika. Pokojnik se je dobro zavedal svojih dolžnosti do domovine in države, kjer vlada visoko načelo verske svobode in enakopravnosti. Svoja dva sinčka je vzgojil v pravem jugoslovanskem duhu in a pomočjo poudarjal, kakšna nacionalista sta, ko ne govorita niti besede več madžarski.

Večer in ljubezniv v občevarstvu, ekonomu in tih po svojem značaju, je pokojnik storil neizmerno veliko dobroga za ubožni medijumski narod. V javnem življenju ni nikoli v ospredje, toda, kjer je prevzel kako funkcijo, jo je izvrševal z največjo vestnostjo in stvarnostjo. Kot banovinski svetnik saskke banovine se je pri vsakem zasedanju bankega sveta oglašal svojimi dobro premišljenimi predlogi in nasveti, izhajajočimi iz temeljitega poznavanja razmer ter iz resne skrbni za izboljšanje položaja našega kmesta. Njegovo delo in njegove zasluge na gospodarskem, narodnem in socialnem področju niso ostale neopažene na najvišjem mestu: bil je odlikovan z redom Balaga orla in Jugoslovanske krone. Njegov spomin ostane svetel in živ med nami! F. M. R.

Hotel „Madeira“, Vrboška

(Dalmacija, na otoku Hvaru) 8701

Prekrasno kopališče, popolnoma nov, obdoben in modern hotel, ki leži na samem plaču, obdano z najprejnim borovim gozdom; najlepša panorama na Jadranu, dno in bistro morje, zrak izredno čist, doli le po borovem gozdu in morju. Za zabavo: pianino, radio, motorni čolni, jadrske gondole itd. Dnevna parovozna danka svez a Šibenom. Kuhinja prvovrstna in obilna; vina najboljša. Cene pensij in začetek radi rekline izredno nizke. — Zahtevajte takoj propekte

BAŠKA na KRKU

Poznano udobno morsko kopališče na otoku Krku za odrasle, otroke in neplavalce. Ugodno sončenje in odpočitek na pešeni morski obali, dolgi 1600 metrov. Dnevna parobrodna zveza s Sušakom in ostalimi mesti na gornjem Jadranu. Hoteli na morski obali (plaži) prav pri kopališču. Kopališče s kabinami in šotori. Vodovod, električna razsvetljava. Sezona od 1. maja do konca septembra. Prospekte na zahtevo pošlje Kopališka uprava Baška. Hoteli: Baška, Grandić, Velebit, Volarić, Europa. Pensioni: Jadran, Kvarner, Praha, Ruža, Tomša, Triglav, Zvonimir, Barbalčić, Buffet F. C. Dujmović. 130

S trnkom nad morske ribe

Nekaj izkušenj in nekaj navodil letoviščarjem

Hero je stara in prevečljana morska zadeva. Velikasten s postavu in zgovornostjo. Doma je v Bakru in ga najde pred njegovo hišo, ki je gostilna, izdelovanje sadovnice, gostoljubna streha. Ponosen, vedno ukazujoč, kramlajoč mornar. V pet pedi široka prsa si je vtetoviral z modro barvo po vrsti vsa imena svoje številne družine. On je glava, Hero. Glas ima ko grom. Menda se sliši čez vse Bakar tisti njegov gromovič! »Pa da!«, kadar daje podudarka svojim poveljem, ali samemu sebi, ko premišljuje pota svoje morske preteklosti. Pred hišo sedi in gleda v zaliv, roka objema kozarec s črnino, beseda mu teče s hrupavim glasom, kakor bi vedno malce smrčal. »Pa da!« — to je Hero, ki ima najlepši čamac v Hrvatskem Primorju. Njegova sadovnica gre v Kraljevico in dalje na vse strani. Hero in njegovi izdelki so znani daleč po svoji dobroti. »Ma da!«, kdo bi podvomil. On me je učil ribarstva. »Za in c« izgovarja brez ktreščice in uporablja kopo mornarskih izrazov laškega izvora.

»Znas, brate.« Lovil je ribe od mladega. Prevzeli vsa morja. Od male ladje »piccolo capotaio« do »grada capotaio« in »cora longas«, ki drži petnajst do osemnajst ton. Lovil je s »sakilijo«, ladjo na motor. Tule. Pri nas jih love v tunarnah. S saklijo pa grede za njimi. Vlak tun obkrožijo in mreže mreže. »Zvelto naokolo, metnu mrežo i tune idu na promenu zraka i braka. Pa da!« potrdi kakor iz soda. Mene zam-

majo druge reči. Kako gre s trnkom.

»Znas.« govori debelo in kaže z rokama. »Trebasa povraz.« Povraz je dolga vravica iz konjske žime, ki jo merijo na vate. Močna mora biti, da ujame dvanaest kilogramov. Vsaka vrsta ribe potrebuje svoj povraz in seveda tudi trnek ali »udi-coc«.

»Pa, da. Imati moras jesku.« Spet nov izraz, kati »jeska« je po naše vada. Riba »čapac«, — prime. Ribnica je povraz ali »tunjač«.

»Jedan kvarat sardelic, Mgne, gliste i kuzerepe. Ecola, ostja. Oces hvatiti veliko ribu. Neke skarpoci, arbiče, skarpine, kanji, arbuni, pesimali, ocelici, e, brancini, e, rumbaci lovrate. To ti je fina riba. Mudro blago, ostja.«

Najbolj cenjene ribe so tuna, lokarda in molji. Nekateri teh lovijo pomoči s svetilko in ostmi. Čoln je treba voditi tiho in počasi. Lumina not je za ribolov za nič. Za lokarde je treba imeti poseben povraz, najmanj 60 m dolgo in vsaj do polovice obtežen s svinčnimi palčkami, ki so nabrane v presledkih kakor jagode na molku. Tako pada proti dnu, medtem ko je treba voziti čoln z največjo hitrostjo. Najboljša je motorka. »Barka ide okolo, riba u sredini. E, lokarda ide brzo, a hvatali smo oo sto kila. Pa da!« žarkne in me pogleda. Predene nekako sodniško baretko na drugo uho in mi naliva črnino. »Elin, zvein, sto kila, e se poskuša z nemščino. »Sada je malo posla. Nekli ulovi kilo, neki deset,

malo, e.«

Rumbica je loviti s svetlo ribo in dvema trnkoma na debeli vrvi. Iz čolna, ki ga dva veslata na vso moč.

Dupin je delfin ali pliskavica. »Do Senja ga ima za malu medicino. Kako je meso? E, dobro. Pa, da! Turčin neke prasca jesti. A je dobar kao konj, kao vol, samo da ga stari nisu naučili. A morski pas je težko meso, e razlaga in mežika.

Na kuhano ali pečeno meso se ulovi edina riba lovrate. Široka in dolga. Loviti jo je iz čolna daleč od brega.

Hero se je medtem razvnel in pripoveduje, da se kadi, težko mu sledim. Ne pustiti se motiti od sina, ki pride vprašati, ali naj pripravi čamac za Kraljevo. »Pa da!« je kratek odgovor in že je sredi družbe, ki se je nabrala in posluša ogenj zgovornosti.

»Brancin, zmas, je mudro blago, najbolj šegava riba. Ona ti se onako, ovako, e kaže z mesnatimi rokami, kako se premeta v in odskakuje iz vode, udarja z repom.

»U mutnom moru od kiše, to ti je divota, ostja. Capa se na panulo.« Panula je posušen kos bleščeče kože od tune. »S camcem napred, brzo, bizo, a panula igra na vodi ako sardela. Ufatis sto kila, e vzdiguje roke in gleda okoli, mi pa kimamo. »E, pa da, e pritrjujejo mornarji s komolci na mizah.

Ušate lovijo na kruh, ki ga nataknejo na trnek s približno tričetrt dolgim povrazom. Povraz pa navežejo na »šugaru«, na plutovino v velikosti okroglega kolačka, ali pa na prazno steklenico. Trnek plava skoro pod površjem. Ribič pa iz daljave opazuje plutovino. Če riba »čapac, pokaže plutovino. Hero me je opozoril na neko ribo, ki ima glavo oboroženo s strupenim

trnom. Rdeča kakor iz paprike vzeta, glavo ima široko kakor kapelj, samo da je neprimerno večja. To je »ranjuc, izvrtna riba. Torej pozor! Glavo odrezati.

Večino rib pa ulovijo z navadnim povrazom iz čolna ali z brega. Za nas celince, ki ne maramo izdati dve sto dinarjev na povraz, s katerim love lokarde, zadostuje kakih dvajset do trideset metrov, večji trnek in pa za dva, tri dinarje sardelic. Izvrtna je »šignica«, ki jo dobiš za mal denar v ribarnici, pa tudi kuzerepa, ujameš si jo v plitki vodi med skalami. Pride ti sama k nogam in se umika zadenski. Meso navedenih vab je zelo mehko, zato je treba trnek previdno spuščati ali zagnati, odnosno vleči k sebi. »Udico na uho in hitaj polako, e je učil Hero. Kako torej iz čolna?

Pred vsem je treba vprašati mornarje in ribiče, kje se drži riba. Najrajši na pomolih in v zatijih. Potem pa povraz, ki je obtežen z nekaj kosi svina nad »lak-some«, ki mora biti močan in do pol metra dolg, spuščati v globino vse do konca, ki ga oviješ okoli prsta. Prst nadomestuje ob morju ribiško palico. Povraz pa je telefonska žica. Večji šunk, kadar riba »čapac, čutiš takoj. Večina rib pa se ujame, da niti ne čutiš nje. Zato je treba v presledkih krepko navleči in takrat se ujeta riba izda. Ker ne vidiš v globino, tudi ne veš velikosti ujete ribe. Če si nepraviden, ti nese povraz in zbegom veslje! Zato je previdno. Vleci k sebi, a ob večjem tegu lahno popusti, da v prihodnjem trenutku spet pritezaš. Ribo moraš utruditi, da pride na vrh »kao krepanca, pravi Hero in poukazuje že tretji obrok rib na olju.

Poslušalci ležijo po tleh in se pečejo v vročem bakarskem solncu. Z morja prih-

ja slovensko petje. Velik parnik vozi v zaliv in mali sandolini drtijo z veliko naglico blizu, da jih bo vzel pod visoke brazde. Zrak je čist in sliši se skozenj kakor v cerkvi.

»Pa da!« pravi Hero in najbrž pritrjuje daljnim spominom.

»U vrućini ne jedu rade, e nadaljuje s pomnimi usti. »A riba se plodi, da je nebesko udo. Lokarda dorase u jednom tjetu, e kima in kliče v vežo pijače, da se bo še bolj potil. Ves je moker v veliko, gladko obrto glavo. Baretko si je bil najmanj žite stokrat predel od uha na uho. Ugodno mu je pred veliko hišo, ob morju. E, Bakar, to je zanj nebesko zlato. Izpred hiše se ozira na morje, »kao gospodar nebac.

Če loviš z brega, moraš imeti več svila, da lahko zaženeš daleč od brega. Čim delj, tem bolje. Potem pa spet s prstom in vleči iz morja na isti način kakor v čoln. »Tri-fof, riba je tvoja dragi moj Slovenec.« In že sva bila sredi važnega političnega razgovora, medtem ko so ribe čakale, kdaj poskusim nad njimi svojo umetnost.

Za naslednji dan sva se zgovorila, da greva z njegovim čamcem na lov. Vzel je s seboj majhen kovček, v katerem je imel vse vrste povrazov. In lovila sva v bleščečem solncu dve debeli uri. Ujela sva za palec dolgega kapeljna, ali kaj je bilo. Dve debeli uri brez uspeha, ker »u vrućini ne capaju rade. Ma, da!«

Brez ugovora. Kljub temu sva pa pozneje imela več sreče in tudi z brega sva potegnila na suho težke repe. »Kaj ne, dragi Hero, junaški, s tetoviranim rodovnikom na pet pedi širokih prsih?«

»Ostija, ma daaaaa!« ga slišim do semkaj. To je tisti njegov glas, ki mu ni ugovora. AMI

ORLI

Dva mladiča v gnezdu nad Peričnikom

Zadnji dve leti ni vedel nihče povedati, da bi pri nas kje gnezдили planinski orli. Krožili so sicer tu pa tam, toda vsa gnezda, ki so bila zasedena skozi desetletja ali celo stoletja vsaj po eno, v skupini, so bila prazna. Pri orlih je navada, da imajo blizu akupaj dvojce gnezd, tako da je eno zasedeno eno leto, prihodnje leto pa drugo. Na Gorjenjskem sta v bližini orlovske gnezdi nad Savico in v Komarki, pri Peričniku in Ambroževem žlebu, v Kokri pa na Kozjem vrhu in v Starcu. Parkrat so gnezдили tudi pod Venežem in v dolini Kamniške Bistrice. Lansko leto so pripovedovali ljudje, da orli gnezдили v Planici, v stenah Mojstrove, ločno pa niso vedeli za gnezdo. Gnezdo nad Kolpo so opustili in le redko vidijo to prekrasno ptico krožiti v romantični pokrajini. Dočim se je, kakor omenjeno, vsako leto izgledlo v draveki banovini po par orlov,

pastirji večkrat to besedo. Ime plešee so prenesli nekateri na planinskega orla. Najbolj pa so zadržali orle pregoreči lovci, ki vidijo krivdo, da lovišča propadajo, povzročijo drugod, samo pri samih esbi ne. Le poskusijo kje zagovarjati planinskega orla ali medveda, boš videl, kako se jim boš zameril!

Vsega so krivi orli! Ne trdim, da ne odnese kakšnega mladega gamsa ali srnjaka, toda ta škoda se ne da primerjati s tisto škodo, ki jo naredijo ljudje s slabimi streli, ko mnogi divjaki zastreljo in jim orlovske opravljajo le službo konjača, ki poskrbi, da se ne razširja ozračje okužajočih smrad. Največ divjadi pa seveda uničijo hude zime. Tudi pozimi so v mnogih primerih krivi ljudje, ki ne pustijo gamsov, da bi prezimili v varnih zavetjih, marveč jih prepode s kričanjem in straljanjem. In zopet je orli ti, ki opravljajo sanitarno službo!

Pripovedovali so mi pred nekaj leti, kakšno strašno škodo počenja planinski orli v Kokri. Praden so vzeli mladiča iz gnezda, za ljubljanski ZOO, sem bil pod gnezdom, ki se nahaja v pečinah na Starcu. Pregledal sem vse kosti, ki so ležale pod steno in jih nekaj tudi ahranil. Našel sem nekaj zajetih kosti, precej kosti večjih ptic, toda le dve večje kosti, bržčas od mladega gamsa ali od srnjaka. In še za te se ne ve, če niso bile od živali, ki so poginile zaradi hudega mraza, ali pa so bile celo zastreljene. Kje neki so potem kosti onih sto gamsovih ali srnjakovih kozličev, ki jih po trditvah

mnogih kovec vsako leto uničijo orli?

Pri tej priliki naj še omenim, da se je orol iz Starca nekaj časa razvijal kaj dobro, je pa kar naenkrat poginil. Bržčas mi je kdo dal kosček slanega mesa. Ugotovljeno je, da je vprav kuhinjska sol hud strup za ujede. Drugega mladega orla so baje vzeli iz gnezda nad Savico. V koliko je to resnično, nisem mogel ugotoviti. Gnezdo nad Peričnikom pa je bilo prazno skozi štiri ali pet let, odkar je neki lovec zastrelil samico, vprav v trenutku, ko je prinesla mladiča hrano.

Zdaj pa smo izvedeli prijatelji prirode veselo novico, da je letos zopet enkrat zasedeno gnezdo v divjih pečinah nad penetnim se slalom v Vratih. Kraljevski ptici imata kar dva mladiča! To je prav redek primer. Znano je, da orlica zneše navadno po dva jajci, izvali pa le eno.

Sliši se že tudi, da so se nekaterim cedile eline in bi bili radi pomerili na orle, ki so prinašali hrano. Do tega pa ni prišlo, ker so se zakapirali lovišča, kjer se nahaja gnezdo, zavzeli za lepe ptice. Baje jih bodo sedaj skušali filmati. Morda bo uspešno, le bati se je, da bi jih praveč ne motili in ne odgnali od gnezda. Lahko se zgodi, da bodo mladiče letos spitali, drugo leto pa se ne bodo več vrtili, ako jih bodo ljudje letos preveč vznemirjali.

Ker so orli zaščiteni tudi po zakonu, bo morda tudi oblast poskrbela, da se ohrani to ti krasni zastopniki našega živalskega sveta. V prvi vrsti pa je v to poklicano Muzejsko društvo, ki bo morda v tem primeru nastopilo odločno, kakor za kozoroga, ki je prav tako zaščiten, kakor planinski orol.

Toneta Krajca še niso našli Globok odmev tragedije mladega abiturienta

Ljubljana, 31. junija. Do sedaj se še ni posrečilo najti trupla tako tragično preminulega maturanta trgovske akademije Toneta Krajca. Iščejo ga že tretji dan ob obeh bregovih Save te do črnuškega mostu. In dasi vodita reševalna dela Tonetov stric, načelnik tehničnega oddelka banke uprave g. inž. M. Krajc in pokojnikov bratranec ravatelj mestne plinarne g. inž. I. Bartel, ki je že vse dni stalno na Savi, osebno, je vendar do sedaj ostal ves trud zaman. Kalna in nekoliko narasla voda otežkoča iskanje, predvsem pa je iskanje težavno, ker nihče ne ve točno za mesto, kjer se je ubogi Tone ponesrečil. — Poleg svojcev globoko občalujejo Tonetovo usodo tovariši, ki so nam poslali naslednje spominske vrstice:

Očel si, dragi! Odpravil si se na pot, na potovanje brez kraja. Nemara si zaslužil, da ti je iti nekam daleč, ko si bil na sumnem poslovilnem večeru tako tihi! Utrnilo se je Tvoje življenje. Prezgodaj Tvojim domačim in nam tovarišem, ki si nam s svojo srčno dobro besedo lica jasmil.

Kolikokrat si nas, Ti Tone, s svojo odločno besedo v štirih letih našega tovari-

nje. V terek smo maturantje praznovali poslovilni večer. Smeje smo ugotovljali, kako se bodo ločila naša pota. V sredo smo se ishteli ob Tvojem šumečem grobu in se s čudno grozo v srcih vpraševali: zakaj je moralo priti to? Zakaj Te nam je iztrgalo to ledeno valovje? Pa so se pričeli na večer Tvoje ugasle mladosti užigati na sedmih vrhovih vidovdanske kresovi. Dvigali smo glave, se zastrmeli v tiho noč in zajel nas je mir. Čudno postarani so bili naši obrazi in smo razumeli: Moralo je biti! Tone, našel si mir, mir, ki ga zaslužitmo mi le časih iz daljin. Mir, ki je sličen kresovom v daljavah, kresovom, ki se nam od tam le v brezplamni luči kažejo.

Srečna rešitev iz nesreče na Grintovcu

Kamnik, 30. junija. Vsem je še v spominu tragična smrt krojaškega pomočnika Alberta Makuca, ki se je ponesrečil pred dvema letoma na Grintovcu. Padel je na poledenem snežišču in zdrsil po njem z veliko brzino proti 300 metrov globokemu prepadu. Kljub skrajnemu naporu se ni mogel ustaviti, ker na gladki poledeneli snežni strmini ni mogel najti nobene trdne opore, katero bi se oprijel s rokami. Na praznik v petek je domala enaka usoda zadela nekoga mladega turista, ki je uslužben v Ljubljani. Večja družba turistov je v petek naskočila Grintovec. Po dopoldanskem dežju so se razkadle goste megle in turisti so veselo razpoloženi dosegli najvišji vrh v Kamniških planinah. Na povratku je vodila pot preko znanega snežišča, ki kljub poletnemu solncu še ni skopnelo. Mlademu turistu je izpodrsnilo in ker se ni mogel takoj dvigniti, je pričel drseti z veliko brzino navzdol proti globokemu prepadu.

Ves napor, da bi se ustavil z nogami ali pa rokami, je bil zastoj. Sneg je bil gladek in trd, tako da je bilo nemogoče naiti v njem trdno oporo. Ko je turist pri drsenju dosegel že veliko hitrost, se mu je posrečilo, da je z levico dosegel neko skalo, ki je molela iz snežišča in se je oprijel ter se srečno ustavil nedaleč od globokega prepada. Pri drsenju je dobil precej hude poškodbe predvsem na nogah, najbolj pa

ševanja dvignil in podžgal ter se boril za pravico. Nekaj mesecev pred maturo si zbolel. Težka in dolgotrajna je bila ledvična bolezen. Pa si jo prenegal s svojo močjo naravo in se pogljal v delo s tako voljo in takim pogumom, da smo Te občudovali. Ko smo si po maturi segali v roke in si čestitali, si imel že napravljen načrt. Zvite poti si zarisal vanj, a na koncu vseh si postavil jasno podobo svojega cilja.

Tone naš dragi, bil si mož, še preden so Te z zaključnim izpitom potrdili za življe-

Radost na zraku in solncu vam daje NIVEA

Pred solnčenjem morate svoje telo drgniti z Nivea kremo ali Nivea oljem. S tem

zmanjšate nevarnost solnčarice a dobitte obnem prekrasno brnasto barvo kože.

NIVEA na zraku in solncu!

S kamero in čolnom na Jadran

Zanimiva turneja našega uredniškega tovariša

Ljubljana, pred odhodom. Sedem let me je tiščala ta misel in ker po sedmih letih vse prav pride, se je morala končno izpolniti.

Vraga, saj človek vendar ni za to storjen, da bi se sukal vse življenje v ozkem, začaranem krogu svojega vsakdanjega obzora! Svet je velik in lep tudi v daljavo in v neznanu, o, prav gotovo je lepši ali vsaj zanimivejši nego na treh domačih vatlih razgleda! Nič ne rečem o naših planinah. Sedem let so mi dajale nadomestila za neugnanjo željo po sprostitvi samega sebe in po drznih pustolovščinah, željo, brez katere bi moral zdrav, razumen človek v svoji vsakdanji ječi splahneti vase kakor gumast balon, ki mu zrak uhaja, ali pa se razpoči kakor kotel, v katerem bi se kuhale vse palogama nabrane hudobije in zoprnosti tega sveta. Ne, s planinami je vse v redu, zahvaliti se jim moram za nekatere najdragocenejše ure svojega življenja, ki jih ne pozabim nikoli.

Toda kako more kulturni človek in še takšen, ki je od morja doma, prebiti več nego sedem let, ne da bi ga pognalo končno z vso silo poslušati skrivnostno ritmično govorico njegovih valov,

Naša Argonavta: Karlo Kocjančič in Albert Staržik (pri jadrju) med pripravi na Ljubljani

predati se divjim naskokom njegovih vetrov in opaliti si kožo ob ognju njegovega solnca morda za nadaljnjih sedem bledih in meglenih let?

Pred tremi leti sva si kupila s prijateljem Lojzetom diven kajak, da je že veselje pogledati ga na zunaj. Do danes ga nisva krstila menda samo zato, ker sva se bala, da ne bi nobeno ime zadelo natančno tega, kar v njem vidiva. Šotor, jadro, krovnica, kup drugih malenkosti je bilo tudi zraven. Vedela sva dobro, čemu bo vse to nama. Nisva pa vedela, da pride vmes lahko še sto ovir. Skratka se bo najin ponosni pogon skratka šele letos izkazal na morskih valovih, kakor se je v tem času izkazal na mirnih vodih in med besnimi vrtinci ter brzicami naših rek. Lojze pa ostane na žalost spet doma. Zaman je takrat, v dolgih zimskih večerih, začrtaval z mano na kartah vso pot in jo užival, kakor da jo ima v resnici pred sabo: Kotor, Dubrovnik, Orebič, Korčula, Vis Hvar, Split, strašni ri Planika, Šibenik, in spet zunanji otoki: Kornat, Dugi, Uljan, Sestrunj, Molat, Premuda, Silba — in tako dalje. Koliko imen, ki obetajo že s svojim kakor kovina ali kakor sanjava pastirska piščal v samotni zvonečim glasom nepopisne radosti in dogodivščine!

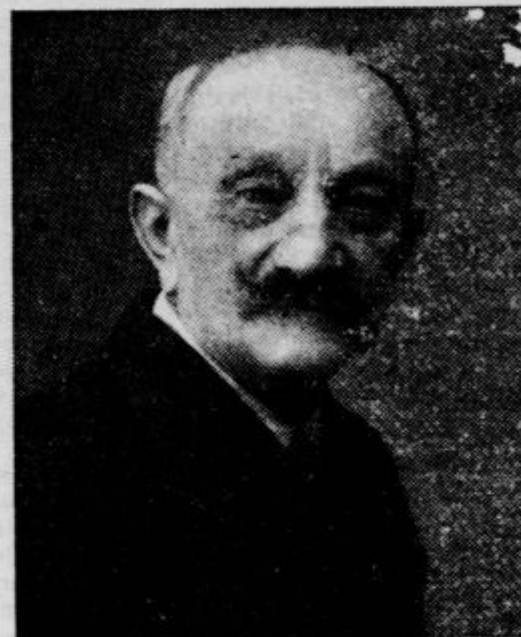
Albert, moj novi tovariš, je zanimiv že po svojem poreklu. Po očetu Poljak, roditel se je v srbski Vojvodini, živi stalno v Sloveniji in študira medicino v

si je poškodoval levico, ko je zadel z njo ob skalo, ki mu je rešila življenje. Tovarši so mu takoj priskočili na pomoč in ga odnesli v dolino do Kamniške Bistrice, od koder ga je Kregarjev avtomobil prepeljal v Kamnik. Pospredili so ga na vlak, ki ga je odpeljal v Ljubljano, kjer bo v domači oskrbi kmalu okreval.

Lep jubilej uglednega ljubljanskega podjetnika

Ljubljana, 30. junija.

Danes je praznoval 70letnico rojstva znani ljubljanski krovski, kleparski in instalaterski podjetnik g. Teodor Korn, posestnik na Poljanski cesti 8. Vrli jubilar je po rodu iz Lehestena v Turingiji in je prišel v Ljubljano že kot 22letni mladenič. Vstopil je v podjetje svojega strica Henrika Korna, ki se je bil osamosvojil že l. 1852. Leta 1906 je podjetni Teodor sam prevzel po stricu podjetje, ki je bilo tedaj

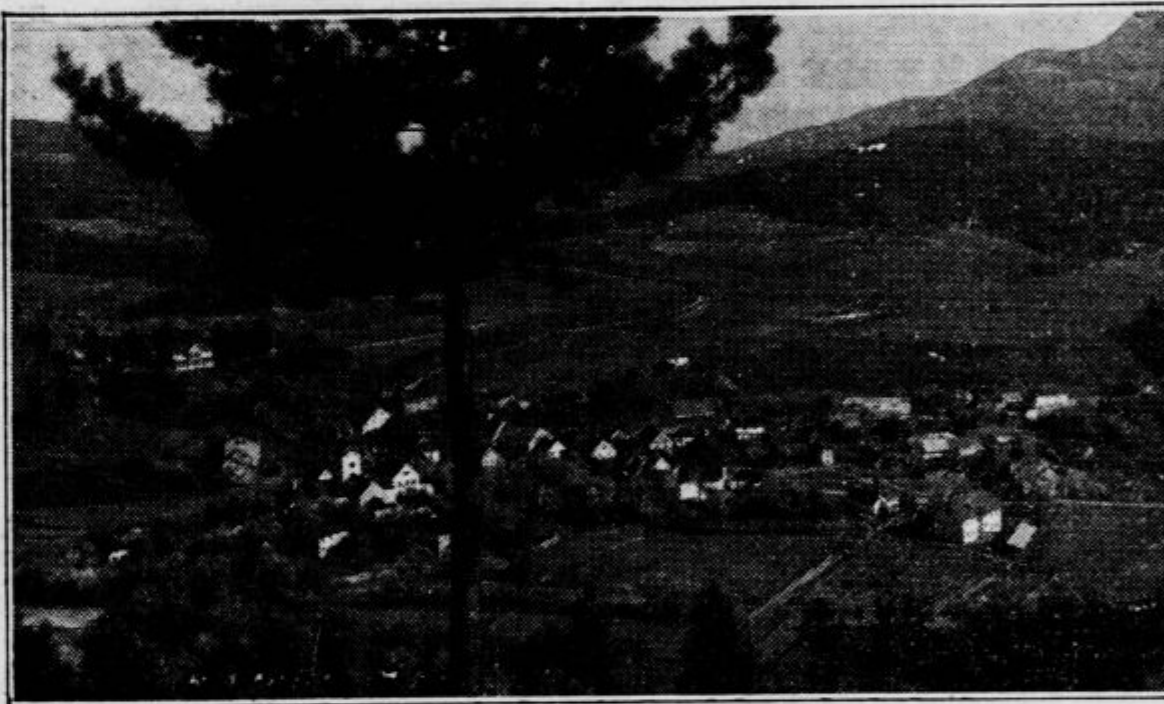

še v Slomškovi ulici 3 in ga v kratkem času lepo povzdignil in razširil. V njegovi delavnici se je izučilo častno število naših znanih krovcev in instalaterjev. Podjetje je zraslo v mesto kakor po deželi. Pred leti je gospod Korn preselil svoje podjetje iz Slomkove ulice na Poljansko cesto, kjer ga je v lastni hiši še bolj moderniziral.

Pred 33 leti je današnji jubilar pripeljal v Ljubljano svojo življenjsko družico, veleposelstnikovo hčerko Marijo Peterkovičovo iz Brežic, s katero sta vzgojila 6 otrok. Dva sinova že pomagata v očetovem podjetju, eden študira na Dunaju tehniko, hčerke pa so že poročene.

Vni gospodar se nikoli ni udeleževal politično, bil pa je član mnogih karitativnih

Zgodovinski trg Guštanj se razvija

Senčnati gozdovi in visoke planine obdajajo lepo Meziško dolino, v katere spodnjem delu stoji zgodovinski trg Guštanj, ki je bil svojčas središče domače industrije. Tkalstvo, železarstvo in izdelovanje glavnikov je tu cvetelo. Guštanj omenja že Valvazor. Trg, ki je bil v polpretekli dobi središče narodnih bojev in za katerega se je do zadnjega borila četica pokojnega Malgaja, se prenavlja. Življenje je danes v tem malem trgu zavzelo drugo strugo. Kraj, ki ima komaj okoli 1200 duš, vzdržuje okoli 25 društev, ki so vsa prav delavna, pred vsem Rdeči križ.

Lani je Rdeči križ zgradil kopališče. V kotlini, ki je varna pred vetrom, pod vznožjem Uršlje gore, pet minut iz trga, je

STELLA

TOALETNO MILO

Vsako jutro se vedno iznova razveselite odlične kakovosti tega mila, ki neguje kožo in je tako poceni.

Prijeten vonj,
obilna
pena.

društvo in je imel sploh za reveže vedno odprto roko. Pred leti že si je pridobil ljubljansko meščanstvo. V jeseni njegovega plodonosnega življenja mu nudi poleg družine edino razvedrilo lov, kjer uživa v krasoti narave. Skromnemu in priljubljemu jubilaru želimo ob 70letnici še mnogo mnogo zdravih in srečnih let!

Cene zmerne.

Celoletni obrat.

Dolenjske Toplice pri Novem mestu

Zdravnik: DR. RUDOLF ROZIĆ
(poprej šef-zdravnik Slatina-Radenci)
Pojasnila in prospekti: Uprava Dol. Toplice.

HOTEL FRANKOPAN

Aleksandrovo, otok Krk

stoji v lepi sončni lozi, v neposredni bližini parobrodkega pristanišča in kopališča. Pred hotelom je velika terasa, v nazadnjem delu pa je savarna pred prahom. Lepo opremljene, čiste in svetle sobe s elektronsko razsvetljavo. Za razvedrilo večerni radijski koncerti, na razpolago je klavir. Voda iz izvira. Provozna kuhinja, vsa potrebna posuđa. Pripadajoča 50 Dina, v sklopih po 10 oseb vsak dan. 60

lepo ograjen prostor, v sredini pa velik bazen, katerega napolnjuje potok Suha. Kopališče je prav potrebno tudi za tujece, ki radi posejajo ta del naše doline. Letos pričakujemo večjo skupino obiskovalcev iz Subotice.

Omeniti moramo tudi, da je naše Olepševalno društvo v kratki dobi svojega obstoja olepšalo zunanost trga s tem, da je izpremenilo sejnišče v krasen park, ki zbujajo veliko pozornost. Razen tega je postavilo na raznih krajih lične klopi.

Kopališče se izroči v splošno rabo javnosti 8. junija. Ob tej priliki priredi Rdeči križ čvethčni dan, popoldne pa koncert na kopališču. Igrala bo izveščana godba namščencev jeklarne na Ravnah-Guštanj.

potem in kaj bo sploh na nadaljnji poti do Sušaka (ali do trebuha prvega nasitnega morskoga volka — kar bi bil tudi dokaj ugleden konec za takšno avanturo): vse to še bomo popisali.

Karlo Kocjančič.

ŠATORI

KAJAK - ČOLNI

Prvi povsem domači izdelki Din 2050 in Din 2450. Cene so znižane za nad 50%. Kajak-sport je postal s tem dostopen vsakomur. Zahtevajte našo izdajo »Sport in poletje«

B. KOLB & PREDALIČ
LJUBLJANA — Šelenburgova 6

Domače vesti

Sreska skupščina JNS za mesto Ljubljano bo v soboto 7. t. m. ob 17. v veliki dvorani Kazine, L. nadstropje. Dnevni red je naslednji: nagovor predsednika, poročila poslovednega podpredsednika, tajnika, blagajnika, revizorjev, referentov posameznih odsekov in sreskega poslanca ministra dr. Kramerja, volitev sreskega odbora, slusajnosti. Sreske skupščine se morajo obvezno udeležiti vsi delegati okrajnih organizacij, ki se izkažejo s polnomočjem.

Odlični ameriški gost v Sloveniji. Te dni potuje po Sloveniji gospod Gail C. Porter, novinar iz New Britain, Connecticut USA. Z njim so gospa Porterjeva, doktorica filozofije in pisateljica, ter dva sinova, študenta. Gospod Porter potuje že dolga leta križem Evrope ter zbira podatke za svoja predavanja, ki jih bo imel v Zedinjenih državah Severne Amerike. Glede na to, da ima delo G. Porterja največji pomen za našo tujsko-prometno propagando v Ameriki, mu je pri tem šla prav posebno na roko Zveza za tujski promet v Sloveniji, ki mu je sestavila podoben načrt za potovanja po naši banovini in po ostali državi. V Sloveniji bo ostal G. Porter še kakih 8 dni. Na potovanju ga spremlja, kot zastopnik Zveze, g. J. Zidar iz Ljubljane, ki mu tolmači naše naravne krasote ter ga opozarja na stvari, ki bi ga utegnile zanimati.

NAJVEČJO IZBIRO POVRŠNIKOV IN OBLEK ZA GOSPODE IN OTROKE ima

J. MAČEK

Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 12.

60 letnica zagrebške univerze. V petek 29. junija je proslavilo zagrebško vseučilišče 60 letnico obstoja. Svečanost se je vršila v dvorani vseučiliške knjižnice in so ji prisostvovali številni odlični zastopniki javnosti in dijaštvo. Nj. Vel. kralja je zastopal general Pešić, beograjsko vseučilišče dekan filozofske fakultete, g. dr. Vlada Čorović in ljubljansko vseučilišče rektor g. dr. Matija Slavič. Slavič je otvoril rektor zagrebškega vseučilišča g. dr. Stipetič in po pozdravu zastopnikov govoril o nastanku najstarejšega hrvaškega učilišča, katerega otvoritev pred 60 leti so slavili s svečanostmi, ki so trajale tri dni. Za njim so govorili: za ljubljansko vseučilišče g. dr. Slavič, za beograjsko vseučilišče g. dr. Čorović, prorektor zagrebškega vseučilišča Bazala o zgodovini zagrebške univerze in na koncu zastopnik Nj. Vel. kralja general g. Pešić. Slavič je zaključil rektor g. dr. Stipetič.

„HERMES“ enoletni trgovski tečaj
Slovenskega trgovskega društva v Mariboru, Zrinskega trg, vpišuje dnevno. Zatevajte prospekte. 5683

Vojaške vesti. Na Vidov dan je bilo na pomorski vojni akademiji v Dubrovniku na svečan način pomaknjenih 23 gojenov v čin poročnika korvete. Svečan čin se je izvršil na vojni ladji „Zmaj“ v prisotnosti delegata Nj. Vel. kralja, komandanta vojne mornarice admirala Marjana Polića in komandanta pomorske vojne akademije kapetana bojnega broda Janka Kršnjavega. Kraljev dar najboljšemu gojencu je izročil admiral gojencu Ivanu Locu, po rodu iz Vukovara, ki se je za dar zahvalil v svojem imenu svojih tovarišev.

Diplomiran je bil na kemičnem oddelku tehniške visoke šole v Brnu z odličnim uspehom g. Pavel Kerže, po rodu iz Trsta. Strojni inženjer pa je postal na tehniki v Brnu g. Edvard Bauman, član znanе narodne družine iz št. Ilja pri Mariboru. Oba mlada inženjerja sta bila v Brnu agenta člana akademikega društva „Jugoslavije“. Diplomiran je bil na zagrebški agronomski fakulteti g. Fr. Janežič, doma iz Pavlovkega vrha pri Ormožu. Čestitamo!

Na visoki šoli državne konservatorije v Ljubljani je diplomiral iz kompozicije kot glavnega predmeta z odličnim uspehom g. prof. Pavle Rančigaj. Priznanemu glasbenemu pedagogu in komponistu iskreno čestitamo!

Kopalci in turisti

Uporabljajte za solnčenje

dr. Kmetov mazilo

IN OLJE. — Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah po 10 Din.

Nova zračna zveza Ljubljane s tujino. V smislu dogovora z vrhovno nadzorstveno instanco nad civilno aviacijo bo v ponedeljek 2. julija odprt redni zračni promet med Ljubljano in Celovcem. Naše letalo „Spartan“, ki vzdržuje redno zračno zvezo med Ljubljano, Sušakom, Zagrebom in obratno, bo tega dne prvič nadaljevalo svojo pot preko Karavank in s tem za dobre pol ure omogočilo potnikom preleteti najprejšnji del naše Gorenjske, ter obdvojati lepoto Karavank in bo krasoto potovanja po zraku vezalo z ekonomijo časa, saj bo tudi na tej progi doseženo potovanje z vakom, ki traja pet in pol ure skrajšano na 30 minut. Vozni red: odhod iz Ljubljane v Celovec ob 12.20, prihod v Celovec ob 12.50; odhod iz Celovca v Ljubljano ob 13.50, prihod v Ljubljano ob 14.20; odhod iz Ljubljane na Sušak ob 14.35, prihod na Sušak 15.10. Ostali red letenja ostane neizmenjen. Potujoče občinstvo opozarjamo na dejstvo, da je treba karte za Sušak rezervirati najmanj teden dni naprej, ker je zaradi priključka Celovca na Sušak podana nevarnost, da bodo stalno zasedena vsa mesta. — Statistika potnikov prtljage in pošte za mesec junij: (v oklepajih naznačene številke pomenijo frekvenco za mesec maj v istem času): iz Ljubljane v Zagreb je potovalo 39 ljudi (43) iz Ljubljane na Sušak 126 (68); iz Zagreba v Ljubljano 53 (34); s Sušaka v Ljubljano 100 (55); prtljage so prenesli 2554 kg pošte pa 5036 kg. Javnost tudi obveščamo,

da je z otvoritvijo proge Ljubljana-Celovec ustvarjena najkrajša direktna poštna zveza z Dunajem, pa želimo, da bi se te ugodnosti v čim večji meri posluževali.

Gasilska četa Vizmarje — Brod proslavi danes v nedeljo 30letnico obstoja. Spored: ob 15. sprejem došlih gostov pred Gasilskim domom, pozdrav, slavnostni govor, vaje z ročno in motorno brizgalno in po vaji velika vrtna veselica v restavracijskih prostorih g. Jožeta Matjana v Vizmarjih z obilnim srečolovom, petjem, godbo, šaljivo pošto, prosto zabavo in drugim. Vstop prost. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo novih čevljev, se prostovoljni darovi najhvaležneje sprejemajo. Vabljeni.

Društvo slovenskih stenografov, kje si? Na Bezenškovi proslavi v Frankolovu 24. t. m. so bili zastopniki bolgarskih, srbskih in hrvaških stenografskih društev, nihče pa ni govoril v imenu slovenskih stenografov, ker se Slovenci, ki so bili v stenografiji južnih Slovanov vodilni, dozdaj še niso povzpeli do organizacije, ki bi bila silno potrebna, sicer nam ta večšina na srednjih šolah čisto zamre. Odkar jo je ministrstvo v svrhu štednje črtalo iz svojega proračuna, je njena usoda vedno bolj negotova. Ali se je bo vsaj banovinska uprava usmili? Nik ni slišati o izpitni komisiji, nič o novih učiteljih. Tudi to ni prav, da se redi iz stenografije ne smejo več pisati v redna izpričevala. Kdo pozvame v Ljubljani iniciativno, da zbere stenografske učitelje, praktike in teoretike? — A. D.

Za filateliste. Dne 2. julija bo otvorjena prva mednarodna zračna linija Ljubljana-Celovec, pa je za ta dan naše Društvo za zračni promet „Aeroput“ izdalo razglednice trimotornega letala tipa „Spartan“, ki bodo opremljene z novimi znamkami za zračni promet predstavljale posebno vrednost. Opozarjamo na to dejstvo vse ljubitelje in zbiratelje znamk. Razglednice po dva dinarja si more vsakdo nabaviti v Severjevi trafiki v Selenburgovi ulici ali pa na letališču v Polju.

Službeni list dravske banovine objavlja v 52. številki z dne 30. junija: izpremembo pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami, naredbi o prevažanju čebel na ajdovo pašo, izpremembo določil, po katerih se priznavajo banovinski prispevki za napravno gnojilo in gnojilnih jam; razglas o zbiranju in uporabi pripravek za pozgodovanje, razglas o preložitvi volitev občinskega odbora za občino Kropo in objave banke uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1934.

Ljubljanskim učiteljskim abiturientom iz leta 1909. Nameravani sestanki 5. t. m. na Čatežu je zaradi nastalih ovir preložen. Poedinci bodo o prihodnjem datumu sestanka pravočasno obveščeni.

Spomenik prirajarskim žrtvam v Bje-ljini. V Bje-ljini so imeli na Vidov dan sokolsko slavo. Tamošnji Sokol je obenem proslavil spomin med vojni padli vojaki in nacionalnih borec ter se je vršilo odkritje lepega spomenika 22 nedolžnim prirajarskim žrtvam, ki so jih l. 1914. ustrelili Avstrijci. Žalni svečanosti je prisostvovalo več tisoč ljudi iz Semberije, Podrinja in Mačve.

Anton Cegnar t. v. žabnici pri Škofji Loki je umrl ugledni posestnik, gostilničar in vinski trgovec Anton Cegnar. Slovel je daleč okrog po podjetnosti, gostoljubnosti in narodni zavednosti. Pred 15 dnevi je praznoval 70 letnico in smo se ga spominjali tudi v „Jutru“. Podlegel je možganski kapl in ga bodo danes ob 17. položili k večnemu počitku.

Christofor učni zavod, najstarejša, najboljše obiskovana, obilnostno dovoljena enoletna zasebna trgovska šola v Ljubljani, vpišuje vse mesec julij, avgust in september na Domoborski cesti št. 15. Prilika za priučenje trgovskega predmeta itd. Izobrazba v perfektno stenografsko-strojeopise. Vpisnina 30 Din, mesečna šolnina 120 Din. Siromašnejši popust. Ponk se prične 1. oktobra.

Rusov grič nad Lukovico v Črncem grabnu bo v nedeljo 8. julija v svečanem razpeloženju. Na tem griču med naravnimi pašniki in gozdovi bo gostovalo Moravsko pevsko društvo s Fingzarjevimi „Divjim lovci“, za katerega vlada veliko zanimanje. Z izletom na Rusov grič bodo zadovoljni predvsem ljubitelji kratkih izprehodov, kajti z griča se nudi prelep razgled do Sneznika, Polhovgrajskih Dolomitov in Julijskih Alp. Nad vse diven pogled pa je na bližnjo okolico in Ljubljano.

„Zborje.“ Ureja Zorko Prelovec upravlja Joško Jamnik, izdaja pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“. Letnik X., št. 3. Vsebinsko gasbenega dela: K. Jeraj „Vojni slepec“, ženski zbor, P. Jereb „Svaba na morju“, mešani zbor, Z. Prelovec „Mrzeca je zunaj trda noč“, samospev za bas-bariton s klavirjem. Vsebinska književnega dela: M. Kunčič „Pomladna tožba“ (pesem). Naši skladatelji (Karel Jeraj). Iz naših organizacij in društev (poročila Hubadove in Iparčeve župe JPS), Opera, Novosti, Razno. Iz uredništva in upravnih štev. Zvezek krasita dve sliki in sicer nastop mladinskih zborov v Unioni ter harmonizatorja koroskih narodnih pesmi, vpokojenega nadučitelja Lovra Horvata. Čutimo potrebo, da v izveščku ponatisnemo par besedi, ki so jih „Zborje“ naslovili na svoje naročnike, to je na pevske zore, pevke in pevce: Neprilike, ki so zaradi splošne gospodarske krize zadele vse naše kulturne liste, niso priznale tudi „Zborje“. Kljub temu, da se trudimo na vse kriplje, pomagati našim pevskim zborom z dobrimi in ne težkimi skladbami, za kar bomo seveda morali prenesti od naših kritikov, ki si želijo čim novejših glasbe, še mnogo čitanj, bi radi tudi v desetletju letu izhajanja nadaljevali s izdajanjem lista. Gmotne neprilike so pa tako velike, da že skoro obupavamo. Naročnikov je čedalje manj, osebe, ki se trajno z glasbo pečajo, nam list vračajo, društva, ki so dolžna biti naročena na „Zborje“ kot člani pevskih organizacij, se ne zavedajo svoje dolžnosti, da bi poravnala naročnino. Kam torej plovemo? Pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ se je obrnilo na vsa odlična oblastva s prošnjami za podporo, pa so bile kratkoma odbite. Ne preostaja nam ničesar drugega, kakor da

zdravilišče želodca, črevesa, žolčnega mehurja, gihta in sladkorne bolezni. Med glavna zdravilna sredstva spada zdravljenje z rogaško slatino, ki je najjačja zdravilna voda izmed vseh znanih alkaloidskih-zemljanih vrelcev. Vsi čudoviti zdravilni uspehi, ki se dosežejo v Rogški Slatini, jo nazivajo jugoslovanski Karlsbad. Vsi svojih redkih naravnih lepot je

Rogaška Slatina

tudi iskano letovišče. Bujno zelenje — tihi, temni gozdovi — osvežujoč hlad — čisti ozonski zrak — krasni izleti — vsakodnevni koncerti — kopališče na prostem — zabava — kino itd. Prospekti in cenik: Zdravilišče in vse pisarne „Putnika“. 4832

še enkrat apeliramo na vsa naša pevka društva in na vse naše pevske zore, vse pevce in pevke, da podpo „Zbore“ z naročitvijo, točnim plačevanjem naročnine in pridobivanjem novih naročnikov, sicer, če se finančni položaj lista ne izboljša, ga bo doletela ista usoda, kakor druge glasbene liste, ki so morali zaradi nerazumevanja z deficitom prenehati izhajati. — Želimo, da bi ta opomin, po katerem sodojmo, da so „Zborje“ ogroženi, zalegal! — Naročnina na „Zbore“ znaša na leto 50 Din, ki jo lahko vsak naročnik plača tudi v več obrokih, samo da jo plača. Št. poštne-čekovnega računa je 12134.

DOBRA VINA DOBER HAM, VSEGA OBILO „GAJEV HRA“

Nesreča nikdar ne počiva. Bodite torej previdni in vozite se „Dunlop“, ki vam nudi vsek zanesljivost in trpežnost. Zastopstvo „Dunlop“ in dobro sortirano skladišče tovarniške sveže gume: Ljubljana, Tyrševa 23.

Založira v rodbini znanega zagrebškega gledališkega igralca. V petek je v svojem stanovanju v Meduličevi ulici v Zagrebu poizkusila izvršiti samomor s plinom ga. Iva Badalića obenem s svojim 14 letnim sinom iz prvega zakona. G. Badalić se je oženil pred dvema letoma, potem ko se je ločil od prve žene. Prav tako se je njegova prva žena ločila od prvega moža g. Nagya, živčnega v Budimpešti. 14letni sin od njene prvega moža g. Nagya je prišel zdaj na počitnice k svoji materi. Kaj je vzrok poskušene samomora, ni točno znano. Sodojmo, da je storila obupen korak v živčni razvratnosti. Usodno naključje pa je hotelo, da je žrtev plina postal samo sinko, medtem ko so mater rešili.

Naj je delavnik ali praznik, dober dovolj ima Zakaznik.
In vrt — podobna paradiza...
Kdor še ne ve, naj se preizkusi!

Avtobusni izlet v Gorico, Benetke in Trst bo od 14. do 16. julija. Odhod avtobusa v soboto 14. t. m. ob 15. v Gorico (prenočišče). 15. t. m. odhod iz Gorice ob 7. zj. v Benetke, prihod ob 11. uri. 16. t. m. ob 10. dop. v Trst (postanek 4 ure), povratek v Ljubljano ob 22. Vožnja tja in nazaj 360 Din za osebo. Prijave na avtopodjetje J. Gorican, Tržič.

Pri boleznih ledvic, seči, mehurja in danke omili naravna „Franz Josefova“ grenčica tudi silne težkoče pri potrebi v zelo kratkem času.

Obledele obleke barva v različnih barvah in plisirata tovarna JOS. REICH.

Darujete Podpornemu društvu slepih. Ljubljana, Pod Trančo 2-III.

ZVOČNI KINO „SOKOLSKI DOM“
V ŠISKI. — Telefon 33-87

Razkošen film iz življenja na ruskem dvoru s slavno igralko

Elizabeto Bergner

Carica Katarina

Dopolnilo nov zvočni točnik

Predstave: v nedeljo ob 5., 7. in 9., v ponedeljek ob 7. in 9. uri zvečer.

Pride! Pride! „GOSPODIČNA PORUČNICA“

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga, v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 1—10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavin. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

30. junija
Ljubljana 7, 756,3, 17,6, 84, N2, 10, 0,3, dež;
Ljubljana 13, 756,4, 19,4, 83, 0, 10, 0, dež;
Maribor 7, 756,6, 18,0, 90, SE1, 10, 1,4, dež;
Zagreb 7, 756,3, 18,0, 90, WNW1, 10, —, —;
Beograd 7, 756,3, 20,0, 70, SE2, 5, 14,0, dež;
Sarajevo 7, 758,1, 15,0, 90, 0, 0, 0, —, —;
Skopje 7, 758,0, 21,0, 70, 0, 0, 0, —, —;
Split, 7, 755,2, 20,0, 90, SE4, 10, 3,0, dež;
Kumbar 7, 757,0, 21,0, 90, NE4, 9, 7,0, dež;
Rab 7, 755,9, 18,0, 90, NW2, 10, 38,0, dež;
Temperatura: Ljubljana 19,4, 16,8; Maribor 25,2, 17,0; Zagreb 27,0, 18,0; Beograd 28,0, 16,0; Sarajevo 29,0, 13,0; Skopje 29,0, 14,0; Split 29,0, 18,0; Kumbar —, 20,0 Rab —, 16,0.

Iz Ljubljane

u— Sprejemni izpiti za prvi gimnazijski razred so letos vsaj na klasični gimnaziji v Ljubljani imeli izredno dober uspeh. To je dokaz, da se je osnovna šola zadnji čas dvignila in dospela na stopnjo kakor prej že vseh 16 let po preobratu ne. Ne samo učenci, tudi starši in zlasti učitelji so storili v polni meri svojo dolžnost. Lepopis in pravopis sta bila izredno dobra. Istotako so računanje, čitanje in deklamiranje potekala gladko, naravnost sijajno pa analiza. Večina otrok je znala dvakrat ali trikrat toliko, kolikor se zahteva. To pa ne bo ostalo brez nagrade. Vsi ti učenci bodo brez naporov prišli skozi 1. in 2. razred. S tem pa je že podana zanesljiva podlaga, da bodo dovršili vso gimnazijo. Dober uspeh se zrcali tudi v tem, da je bilo od 256 prijavljenih učencev in učenk samo pet zavrnjenih. Bržkone so bili mali kandidati in kandidatke tudi na drugih srednjih šolah tako dobro pripravljeni. — Profesor dr. Arnež.

u— Popravni izpiti. Kakor vsako leto se tudi letos odprli poseben privatni učni tečaj, v katerem se bodo pripravljali dijak na popravnne izpite. Tečaj bo trajal od 4. julija do 25. avgusta. Predmete bodo poučevali izključno strokovnjaki. Vpisovanje učencev in učenk poteka pred ožjim krogom poslušalstva, koliko so v enem letu napredovali v študiju. Prof. Miglič je najprej s kratkim nagovorom poudaril pomen domače glasbe, pri kateri pouku velja načelo: Kdor želi muzicirati za sebo delja, ga ne gre smotiti s teorijami in teoretiziranjem, ampak ga je povesti po najkrajši poti v sredo žive, neposredne glasbene reprodukcije. Ko učenec že praktično nekaj zmore, mu je lahko obrazložiti še teoretične osnove. Na ta način lahko učenci v desetih mesecih predelajo šolsko tvarino dveh do treh let. Nastopi, ki so stediši, so zgornjo izpričali, da ima učitelj lepe uspehe. Najprej je nastopil mali Marčanova Joško z violino, potem pa so zaigrali na klavir vsak po par komadov: njegov bratrac Rado, ga. Marčanova, gđ. Leganova in g. Hoffmannova. Vsi izvajalci so bili deložni prav toploga aplavza, posebej pa še ga. Hoffmannova, ki je svoj igrigro v presenetljivo kratkem času približala čustveno doživeti virtuoznosti. Bila je majhna, prijetna umetniška prireditev, kakršne bi smele biti v Ljubljani, v središču slovenske glasbe, bolj pogoste.

u— Ljubljanski grad priredi letos vidov- dansko proslavo skupno s proslavo slovenskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda. Želeti bi bilo, da se te proslave s kresom udeležijo vsa narodna javnost, zlasti naša nacionalna društva. Spored: v sredo 4. julija ob 20. zbrališče pred Gradom, ob pol 21. formiranje spreveda na grajskem dvorišču, nato obhod s šampijonki in godbo okrog Grada na šance, na šancah prižig kresa, govori in deklaracije, med govori pevske točke in godba. Vljudno vabljeni, da se udeležite te manifestacije za nacionalno misel in uedinjeno Jugoslavijo.

u— Občni zbor Akademikega pevskega zbora v Ljubljani. V ponedeljek 25. junija se je vršil v balkonski dvorani univerze redni občni zbor APZ, ki je pokazal lep uspeh v pretekli sezoni. Postavljene so bile nove smernice za bodoče delo in po dan obračun pretekle poslovne dobe. Pri volitvah, ki so bile dokaz popolne harmonije v zboru in pripravljenosti do dela, je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Lipovec Joža, cand. iur.; podpredsednik I. Tozon Mirko, cand. iur., podpredsednik M. Pavlič Stane, cand. iur., tajnik I. Trampuš Boris, stud. iur.; tajnik II. Mozetič Albin, stud. techn.; blagajnik I. Nerima Bino, cand. techn.; arhivar Štefan Karel, stud. techn.; gospodar Svete Leon cand. iur.; revizorja Sketelj Janko, cand. techn. in Ložar, cand. iur.; odbornika: Pele Lado, cand. iur. in Dolenc Franjo, stud. techn.

u— Kaj vse se lahko pripeti onemu, ki ga imajo ljudje radi, la gledaliških krogov nam pišejo: Star ljubljanske opere g. Bojan Peček je prejel v miklu sezoni v gledališče obilo rod in darov v prisnanje umetnosti od strani navdušenega občinstva. Nenačudo pa so začele dobivati njegove oboževalke in oboževalci anonimna pisma, ki na vse mogoče načine blagijo g. Pečka. In kakšen naj bi bil namen grdih anonimnih dopisov? Edino, da bi se prepričilo še nadalje pošiljanje rož. Samo ob ebi je umevno, da so anonimni dopisniki dosegli ravno nasprotni učinek.

u— Čudovito, lep prapor sokolskega narajšaja Sokola iz Polja je razstavljen v ogelni izložbi Tiskovne zadruge. Požrtvovalnost sestre Olge Ožbaltove, ki je izvečla prapor v krasni ornamentiki narodnih motivov, zasluži vse priznanje in pohvalo. saj je društvo poklonila uspeh svojega kdo ve koliko ur trajajočega trudopolnega dela. Krasno vezeno je že večeraj ves dan obdvojalo mnogo občinstva, zlasti pa so se divile umotvoru naše dame.

u— Tugomero, izvrzna tragedija, se uprizarji v proslavo 25letnice viškega Sokola drevi ob pol 21. na letnem telovadišču viškega Sokola na Glincah. Ponovno vljudno vabljeni zlasti tudi ljubljancane k posetu. Vstopnice se dobe pri Jeleniku Rožna dolina, tel. 2411, in v Sokolskem domu. V primeru skrajno slabega vremena bo predstava v torek 3. t. m. ob pol 21.

u— Narodna obraba št. Jakob-Trnovo- Barje priredi danes 1. t. m. pri Kavčiču. Privos, kajljanje na dobitke. Od 10. do 23. ure. Prijatelji vabljeni!

u— Zveza kulturnih društev ima od 1. julija dalje uradne ure samo dopoldne.

u— Danes se v Elitnem kinu Matiči predvaja monumentalno filmsko veledelo „Carica Katarina“, v katerem nastopa v glavni vlogi slavna Elizabeto Bergnerjeva. To filmsko veledelo se močno razlikuje od raznih drugih filmov, ki nam predstavljajo življenje te velike žene, katere ime je zlatimi črkami vklesano v zgodovino velike Rusije. Do danes ji ni bilo para v zgodovini. Njo, ki jo je njen soprog car Peter nazival „malom Katarino“, je ruski narod krtal za „Katarino Veliko“. Kdor boče videti nekdanji sijaj in slavo ruskih dvorov, naj nikar ne zamudi ogledati si to veliko delo, ki nam pokaže kos slavne ruske prošlosti.

Veliko veselje

Vam nudi snemanje z nove „Brillant“ kamero, „Voigtländer“. Anastigmat 1:77, velika in svetla slika v zrcalnem iskala, enostavno ustavljanje razdalje po naznačenih treh točkah ter „Illustra“ film 26° omogoči Vam zelo lahko, da dobite brez truda dobre posnetke.

Voigtländer-BRILLANT 6x6

u— Ob priliki posvetitve nove cerkve sv. Cirila in Metoda bo drevi ob 20. cerkveni koncert. Na programu bodo izbrane skladbe sodobnih slovenskih cerkvenih skladateljev in obeta koncert velik užitek. Pomnožen pevski cerkveni zbor vodi pevo-vodja g. Lukovik Puš. Ljubljansko občinstvo vabimo, da se koncerta udeleži v čim večjem številu.

u— Narodno prosvetno društvo „Vod- nika“ v Zgornji Šiški preloži vrtno veselico na 8. julija.

u— Danes ob 15. bo prav prijetno na vrtu restavracije „Pri Levu“ (Gospodstvska cesta) na prireditvi društva „Tabore“. Na sporedu bodo petje, srečolov, ples in drugo. Sodelovala bo godba „Sloga“. Vstopnina neznatna. V primeru slabega vremena bo prireditev prihodnjo nedeljo.

DR. POMPE JANKO

specialist za bolezni ušes, nosa in grla
od 1.—15. julija ne ordinira

u— Omejen promet na Tyrševi cesti za- radi svečanosti pri cerkvi sv. Cirila in Metoda. Uprava policije sporoča: Pri posvetitvi nove cerkve sv. Cirila in Metoda pri Sv. Krištofu v Ljubljani 1. julija se bodo vršili slovesni obredi na prostem pred cerkvo in bo za ta čas Tyrševa cesta od prelaza do artiljerijske vojašnice za vozovni promet zaprta. Ta dan, in sicer od 7. do 15. ure, bo vozovni promet s Tyrševa ceste po stranskih paralelnih cestah.

u— Iz krogov dalmatinskih vinotod- smo prešli v objavo naslednjem notici „Slovenec“ je na strani 5. z dne 27. junija prinesel dopis „Vinotodarij v obramb-“, v katerem pravi, da je res, da v nekaterih slabih vinotodih, zlasti dalmatinskih, ljudje mnogo pijejo. Pavlana trdi-tev o slabih dalmatinskih vinotodih ni na mestu, ker so vsi dalmatinski vinotodi vsej na isti višini kakor nedalmatinski. Zato odklanjamo kvalifikacijo dalmatinskih vinotodov kot slabih.

ZVOČNI KINO MOSTE

Danes ob 6. in 8.30, v ponedeljek ob 8.30 uri epopeja herojev zraka
„ESKADRA SMRTI“
Napeti prizori zračnih bitk.
Pride: „LJUBAVNA EPOPEJA“

u— Otroško igrišče TKD Atena sprejma v varstvo otroke za vse poletje brezplačno. Vpisovanje vsak dan od 9. do 12. in od 15. do 18. Vpisnina je 20 Din.

u— Javna dražba. V torek 3. julija ob 9.30. b. v mestnem skladišču na Jegličevi cesti javna dražba zarubljenih predmetov.

u— Zdravnik za zobe dr. Loz Kravigher, Krekov trg 10, spet redno ordinira.

Iz Celja

u— Zlato poroko obhajala danes v krogu svoje družine čvrsta in zdrava zakonca Josip in Amalija Bobek. Vrh mož je bil neopazeno celih 48 let zaposlen v železnici v Storah. Srčno čestitamo zlatemu županu in nevesti tudi mi: Se na mnoga leta!

u— Na okoliški deški narodni šoli v Co- lju je bilo v zbirku preteklega šolskega leta 724. ob koncu pa 623 učencev. Po narodnosti je bilo 620 Slovencev in troje Nemcev, rimokatolikov 618, pravoslavna 2, evangelijski 3. Razred je uspešno napravilo 540 uencev, padlo jih je 83. Šola je osmurnezredna ter je imela 16 oddelkov, poleg tega pa še pomožni razred in otroški vrtec. Izmed letošnjih absolventov se je javilo 33 za gimnazijo, 15 za meštansko šolo, 5 pa za druge šole. Na novo vpisanih je bilo 50, 41 uencev. Opaža se, da je začelo število novincev padati.

u— Umrljivost. V juniju je umrlo v Celju 29 oseb (4

Policija aretirala 21letnega delavca Jožeta P. iz Jurklostra. Denarja niso našli pri njem.

Kino Union. Danes ob 16.15, 18.30 in 20.45 in jutri ob 16.15 in 20.30 zvočni veliki film »Pesem ljubezni« in zvočni tednik.

Iz Maribora

a—Diplomski izpiti na državnem učiteljskem. V času od 8. do 11. t. m. so se vršili na državnem učiteljskem pismeni, v času od 18. do 27. t. m. pa ustni diplomski izpiti pod predsedstvom ministrskega odposlanca upokojenega srednješolskega direktorja g. Gligorije Hadži-Taškovića. K diplomskemu izpitu se je prijavilo 50 kandidatov in 74 kandidatke. Izpit jih je nadzoroval 115, 9 pa jih ima popravni izpit koncem avgusta. Diplomski izpit so napravili: Stefan Banfi, Stanko Časl, Vlado Fabiani, Oskar Geist, Milan Gerželj, Fran Hlupić, Franc Jčič, Jaroslav Jerabek, Anton Jereb, Hinko Josi, Stanko Kocipec, Lojze Kofjač, Ivan Kranjčič, Stefan Križanec, Željko Križnar, Koloman Kučan, Ernest Lah, Herman Lešanc, Josip Mohorko, St. Pečovnik, Lj. Pevec, Alojzij Pichler, Alek. Pircher, D. Poljanec, Ernest Rečnik, Alek. Rihčar, Karl Rotovnik, Friderik Rudolf, Josip Slomšek, Bogomir Sorko, Josip Stross, Franc Šebart, Emanuel Sinčič, Josip Spacapan, Ivan Telček, Edvard Uratnik, Rudolf Wölle, Ivan Zober, Vladimir Bernac, Ivan Filipič, Ivan Peče, Mihael Pintar, Evald Rak, Janko Regvat, Bogomir Starč, Josip Šibenik, Tončka Antolova, Vida Čarlijeva, Alojzija Caterjeva, Jožica Ergočeva, Ivanka Fraso, Nada Jankovičeva, Elfrida Jilkotova, Jelica Kajferova, Vera Klemenčičeva, Genovefa Korošičeva, Marija Kuperjeva, Milka Močnikova, Marta Mohoričeva, Vlada Plantanova, Albina Pleinškova, Anica Pokčova, Marija Pribovičeva, Ljudmila Primčeva, Marija Pribovičeva, Terezija Rosova, Zora Šerbakova, Marija Stigliceva, Lelija Tribnikova, Milica Vandrova, Hedvika Vičnerjeva, Milena Vojnovičeva, Anica Womerjeva, Anica Zupanova, Matilda Zupanekova, Manica Zupančičeva, Hermina Ločnikova, Ter. Terzaglavčičeva, Sabina Beloglavčeva, Anica Bučarjeva, Slavinka Dobnikova, Daniela Erhartova, Veronika Gombošičeva, Kr. Janušovičeva, Silvestra Jorandanova, Marija Jungerjeva, Branka Jurčeva, Marija Kavčeva, Veronika Kelenčeva, Marija Kerinova, Marija Kodričeva, Marija Kolenkova, Vera Kopričeva, Hermina Leberjeva, Marija Lešnikova, Bogdana Majerjeva, Marija Marinčeva, Jožica Matuševa, Marija Mlekunova, Dragica Nemčeva, Nada Orlova, Milena Petovarjeva, Gabriella Spanningova, Cvetka Šajmova, Gizela Štibiljeva, Mira Tomincjeva, Helga Trobojeva, Dušica Troštova, Vera Urekova, Polka Varlova, Magda Vrečkova, Marjana Zeleznikova, Stana Zeleznikarjeva in Draga Lovšinova.

Specijalist za notranje bolezni

dr. FRANJO PAVLIČ

se preseli 3. julija

z Aleksandrove ceste št. 16 na Aleksandrovo cesto 1/I.
(lekarna pri Mariji Pomagaj)

Ordinacije od 8. do 12. in od 2. do 4. ure.

a—Zaključek izpitov na enoletnem trgovskem tečaju Slovenskega trgovskega društva. Od 18. do 27. junija so se na tem zavodu vršili zaključni izpiti, katerim so prisostvovali tudi predstavniki STD. Uspešni učencev so nad vse pričakovane zadovoljili, za kar moramo čestitati društvu, da tako vneto skrbi za napredek trgovskega naraščanja, katerega vzgojo je poverilo profesorjem državne trgovske akademije. Najboljšim absolventom so trgovske trdnice Mayer, Mejševšek, Paš, Pinter & Lenard, Roglič in Rozina naklonile prav lepa darila, s katerimi so bili obdarovani učenci Vidko, Vrečko, Žudman, Juhart in Košuta. Po zaključku je Slovensko trgovsko društvo priredilo poslovalni večer, katerega so se udeležili zastopniki društva in združenja trgovcev v Mariboru.

a—Avstrijski arheologi v Mariboru. V petek je obiskal graški arheološki inštitut pod vodstvom prof. Walterja Schmidta naše mesto ter se v spremstvu banovinskega arhivarja prof. g. Baša ogledal muzej. Poštole in gradišča v Limbušu.

Zobozdravna dentistinja

Valerija Istominec

Maribor, Aleksandrova c. 45/II.

Izvršuje vsa zobna popravila pod najugodnejšimi pogoji. Za državne uradnike in privatne nameščence tudi na obroke.

a—Šahovski turnir za prvenstvo Maribora. V sredo 27. t. m. se je odigralo 10. kolo. Rezultati so bili: Fišer je premagal Golca, Kramer Lešnika (partija je bila prekinjena in doigrana v petek 29. t. m.), Lukež Silo, Ostanek Lipaja, Kukovec Strniša, Lohov Štupana. Stanje po predzadnjem kolu: Kukovec 9, Kramer 8, Lešnik 7, Štupan 6 in pol, Lohov 5 in pol, Ostanek 5, Sila, Lukež, Fišer 4, Linaj 3 in pol, Golc 2 in Strniša 1 in pol točke. Zadnje kolo bo v nedeljo 1. julija v kavarni »Central«. Srečali se bodo naslednji pari: Lohov - Golc, Kukovec - Štupan, Lipaj - Strniša, Lukež - Ostanek, Lešnik - Sila in Fišer - Kramer.

a—Glasbena Matica v Mariboru bo imela redni občni zbor v soboto 7. julija ob 19. v društvenih prostorih. Na dnevnem redu bodo poročila o delovanju v preteklem poslovnem letu in izprememba društvenih pravil po novem zakonu o društvi in volitve.

a—Večer mariborskih šahistov. V nedeljo ob 20. bo v kavarni »Central« večer mariborskih šahistov v proslavo uspeha domačega mojstra Pirca na šahovskem turnirju v Budimpešti in zaključka pokalnega turnirja mariborskih šahistovskih klubov in turnirja za prvenstvo Maribora, ki se bo končalo danes dopoldne. Ob tej priliki bo razdelitev nagrad in mojster Pirc bo poročal o zanimivostih turnirja v Budimpešti.

a—Promenadni koncert bo danes dopoldne v mestnem parku. Igrala bo »Dravac« pod vodstvom kapelnika g. Žekerja.

a—Odhod dekleške ferijalne kolonije na morje. Dekliška ferijalna kolonija PRK odide v tork 3. julija ob 18.05 iz Maribora v Bakarac. Stari, privedite otroke pol drugo uro pred odhodom vlaka na postajo

in jih prijavite voditeljski kolonije Herman Bračević.

a—Za kongres izvoznikov in producentov sadja iz vse države v Mariboru vlada veliko zanimanje tako pri nas kakor tudi v vrstah tujih izvoznikov našega sadja. Za kongres se je prijavilo že precejšnje število udeležencev iz tujine. Kongresom je dovoljen polovični popust na železnice.

a—Nesreča Mariborski v Savinjski dolini. Znani mariborski drogerist g. Ivan Thür se je odpravil na pot v gornjo Savinjsko dolino, kjer ga je na praznik Petra in Pavla tik pred Lučami doletela huda nesreča. S precejšnjo višine je zgrmel na cesto skalo, ki je zadela Thüra v desno nogo s tako silo, da se je na mestu zgrudil. Prvo pomoč sta mu nudila zdravnik dr. Arh iz Ljubnega in tam se slučajno mučijo mariborski zdravnik dr. Sekula, ki sta odpravila prevoz v celjsko bolnišnico.

a—Prvo grozdje. Na večeršnjem trgu se je prvič pojavilo letošnje grozdje, ki so ga prodajali po 16 Din za kg.

a—V Mariboru je dopotoval naš znani grafolog Karmah. Nastanil se je v hotelu »Zamorec«.

Iz Škofje Loke

Škofje Lokoški gasilci bodo zgradili nov dom. Prva skrb prenosovanja gasilskega odbora je bila, kako zagotoviti gasilski četi nemoten razvoj, saj je ostala četa zaradi zamenjave starega gasilskega doma s Stravovo hišo brez lastne strehe. Prostor v Zvezdi je bil brž izbran, načrti izgotovljeni in odobreni, odprta je ostala samo še finančna stran, ki pa je tudi doseglja zadovoljivo rešitev. Sprito velike naklonjenosti, ki jo uživa četa v naši narodni javnosti v nedeljo 1. julija bodo polagali osnovni kamni novemu hramu našega gasilstva. Ob zvokih godbe bodo korakale po mestu gasilske čete z gosli, ki bodo prihiteli k nam od vseh strani. Naj bodo vsi iskreno pozdravljeni Vabimo javnost, da se slavu naših gasilskih tovarišev v čim lepšem številu pridruži.

Iz Kamnika

ka—Francoski krožek v Kamniku je bil ustanovljen pred poltrem letom in uživa glas, da je med najuglednejšimi krožki na deželi. Število članov je naraslo na 50. Krožek je organiziral začetniški in konverzijski tečaj, ki sta oba zelo lepo obiskana. Konverzijski tečaj obiskuje stalno od 15 do 20 članov. Krožek se more za svoj napredek zahvaliti predvsem predsednici profesorici g. Klavdiji Žvokelj-Gabrijeličevi, ki požrtvovalno vodi oba tečaja. V konverzijskem tečaju je imel zadnja dva meseca 5 zanimivih predavanj g. dr. Černogor. Krožek se je preselil iz dosedanjih lokalov na Šturi na Glavni trg v Kamniški dom, kjer si je lepo uredil ogledno sobo, ki mu jo je za nizko najemnino prepuščila Cecilijanska družina. Na nedavnem obnem zboru je krožek podal bilanco svojega dela. Skupno je bilo 38 ur začetniškega tečaja in 27 ur konverzijskega tečaja, eno skriptično predavanje je imel lektor g. Lacroix, po eno literarno predavanje pa profesor dr. Stanko Leben in cand. phil. gđ. Vida Šturmov. Knjižnica ima nekaj nad 30 knjig, čitalnica pa je založena z revijami in člani imajo vsak dan na razpolago dnevnik »Matine«. Odbor je izrekel iskreno zahvalo francoskemu inštitutu v Ljubljani, ki v razumevanjem podpira prizadevanje krožkov na deželi. Krožek si je nabavil še nekaj inventarja, večino opreme pa so posodili člani sami. Za počitnice namerava krožek organizirati tečaj za dijake že v petek 6. t. m. ob 18. uri v krožkovem lokal. Prijave sprejema pisarna dr. Žvoklja.

ka—Kino Kamnik v nedeljo in ponedeljek nima predstave. Le v nedeljo popokne je pripravil v zvezi z gasilsko veselico brezplačen spored zabavnih in zanimivih točk, kakor »Monte Carlo«, »Poljodmo v Tralala« itd. Za tem bo sobno nagradno streljanje v kinematografski dvorani.

Iz Zagorja

a—Slikarska razstava Staneta Tauferja. Dane bo v toplaški šoli otvorena razstava mladega Staneta Tauferja. Še pred dvema letoma je na podobni razstavi vzbudil mnogo pozornosti. Zdaj pa razstavlja nad 50 pokrajčin iz Zasavja v pastelu. Kdor se bo čisto prepričati o darovitosti talentiranega slikarja domačina naj ne zamudi razstave, ki bo odprta do prihodnje nedelje vsak dan od osme do osemnajste ure. Vstop je prost.

DENTIST

I. HRIBOVŠEK

Zagorje ob Savi

ne ordinira od 1. julija do 1. avgusta.

Iz Trbovelj

t—Proslava Vidovega dne. Tudi letos so se vršile proslave Vidovega dne kot prejšnja leta z vso glasnostjo. Službe božje se je udeležila šolska mladina z učitelstvom, dalje zastopniki občine, državnih uradov, rudnika, rezervni oficirji, Sokol in zastopniki drugih društev. Poleg tega so imele še intimitne proslave vse šole s primernimi nagovori, petjem in deklaracijami. Trg je bil v zastavah.

t—Cirilmetodov kres. Ženska in moška podružnica CMD v Trbovljah priredila običajno kresovanje v sredo 4. t. m. ob 20. uri na sokolskem letnem telovadišču.

t—Čebelarjeva podružnica Trbovlje vabi vse čebelarje za danes (v nedeljo) ob 9. k. Sv. Katarini na predavanje iz življenja čebel. Predava strokovnjak iz Ljubljane.

Iz Hrastnika

h—Občinska organizacija JNS za občino Hrastnik-Dol je na odborovi seji sklenila resolucijo, v kateri odločno protestira proti znižanju prejemkov poduradnikov in delavcev TPD, ki so že tako do skrajnosti izmožgani.

h—Redukcija pri steklarni se hvala Bogu ni izvršila tako, kakor jo je napovedal naš list. V zadnjem trenutku pred redukcijo je vodstvo steklarne pristalo na zahtevo delavcev, da se ne reducira noben steklar. In tako so ostali vsi steklarji zaposleni, a delajo le 6 dni v torku 14 dni. Tu se je spet pokazala velika solidarnost steklarjev. Odpustilo se je časno le nekaj ne-kvalificiranih delavcev.

h—Med pogrebom je umrl. Steklarju Silencu je prinesla storklja pred štirimi meseci dva fantka. Pred dnevi je eden izmed dvojčkov umrl. Trupelec so nesli na dolsko pokopališče. Ker ni imela mamica še živga brata nikjer pustiti, ga je nesa s seboj k pogrebu. Med potjo je pa ušel med krilate za bratcem še drugi. Prišelši

»Hubertus« domače milo, da lepo belo pečilo

na Dol so položili oba na skupen mrtvaški odrek v mrtvašnici. Šele drugi dan so obe trupele izročili materi zemlji.

h—Umrl je v četrtek g. Mihael Stradar, upokojeni paznik, star 78 let, bivajoč pri županu g. Rošu. Blag mu spomin!

h—Delavski festival bo drevi na spornem prostoru pri Logarčku. Nastopi 200 pevcev in 100 godbenikov iz Zagorja, Trbovelj in Hrastnika.

h—Poseben izletniški vlak bo vozil danes ob pol 12. iz Hrastnika na Gorenjsko do Otoč. Izletniki si bodo ogledali božjo pot Marijo Brezje in tudi Bled. Vrnili se bodo v ponedeljek.

Iz Novega mesta

n—Kino »Dom« v Sokolskem domu bo predvajal v soboto ob 20.30 in v nedeljo ob 18.30 in 20.30 zvočni film »Bressart ve vse«. V glavnih vlogah Feliks Bressart in Gretl Theimerjeva. Predigra Foxov zvočni tednik.

Iz življenja na deželi

ROGAŠKA SLATINA. Med najbolj animirane slatinske prireditve spada vsakoletna vidovdanska sokolska akademija, ki se je letos vršila zaradi dejstva, da se članstvo za Vidov dan udeležijo pokrajinskega zleta v Sarajevu, že v nedeljo, 24. t. m. v reprezentančni dvorani Zdraviliškega doma. Dvorana, ki je že sama na sebi mena, da ena izmed najlepših v državi, je bila primerno okrašena z zelenjem, državnimi trobojnicami in kipom Nj. Vel. kralja. Akademijo je otvoril društveni starešina br. dr. Kolterer s patriotično zasnovanim govorom o pomenu Vidovega dne. Sledile so telovadne točke članov in članic, ki jih je sestavil znani brežiški sokolski borec br. Holy. Izvajanje je bilo strumno, efektivno. Nato je napolnila moška in ženska deca prostorni oder ter nudila z eksaktno izvedbo »Higiena Sokolice« dokaj užitek. Burnemu aplavzu je sledil nastop ženskega naraščaja s sarajevskimi vajami, z gradico izvajanji gibi. Nato so se pojavile na oderu članice ter elegantno izvedle sarajevske proste vaje. Na obrazih zdraviliških gostov iz Srbije in Bosne si lahko čital, da bi se jim bili najraje pridružili ter v bratskem krogu zaigrali kolo, ki v letošnjih sarajevskih vajah prevladuje. Za njimi je prikorakalo na oder 12 krepkih naraščajnikov, ki so samozavestno izvedli sarajevske naraščajne vaje. Temu je sledila ženska mladja deca s simbolično »Rdečo kapico«, ki je vzbudila pri publiku mnogo smeha in razpoloženja, saj so se pojavili na oderu kar 4 volkovi, ki so poželjivo blazili po rdečih kapicah. Ko je zopet moška deca končala z efektivnim od društvenega načelnika br. Rataja sestavljenimi vajami, so nastopili člani s sarajevskimi vajami, izvajajoč jih vzorno, elegantno. Slednjič je zadivilo publiko ob bažni bengalski razobarni svetlobi 10 članic z alegoričnim »Narcisom«, naker se je publika zadovoljno razšla. — Pri akademiji je sodelovala zdraviliška godba, ki jo je rade volje dal direktor br. inž. D. Trčič na razpolago ter s tem pripomogel do čim lepšega uspeha. Nad vse sijajni obisk s strani domačinov, kakor tudi odlična zdraviliška publika, pester in bogat spored, predvsem izvajanje vseh telovadnih točk, buren aplavz vzhodne publike in slednjič prav zadovoljiv gmetni uspeh naj bo odgovor vsem onim, ki tako radi kresajo govor, češ da Sokolsko društvo v Rogoški Slatini ne dela. Saj se vsako leto divimo 2 do 3 akademijam, ki jih naštuje prednjoški zbor in ki jasno kažejo, da društvo smoteno (a tiho) dela in v vsakem pogledu napreduje. Ko bo društvo začelo slednjič telovaditi pod lastnim krovom, kar bo, če bog da, že danes leto, potem bo uspeh popoln.

Sokol

Ljubljanski Sokol ponovno opozarja članstvo, da sprejema prijave za pokrajinski zlet v Zagreb samo do 5. t. m., in sicer do 17. ure. Na poznejše prijave se ne bo oziral.

Jezdni odsek Ljubljanskega Sokola poziva člane, da se zaradi udeležbe sokolske slavnosti na Viču prijavijo br. Keržanu, Slomškova 6, do 3. julija dopoldne, ker se na podlagi došlih prijav oveskrbijo konji.

Sokol Vič poziva vse članstvo, naraščaj in deca, da se danes po možnosti udeležijo žalne manifestacije na viškem pokopališču ob 11. Zbor vseh udeležencev ob pol 11. v Sokolskem domu. Kdor ima slavnostni krov v istem, ostali v civilni obleki s znakom. Zdravo!

Otvoritev letnega telovadišča v Laporju. Marijiva sokolska četa v Laporju pri Sv. Bistrici je preteklo nedeljo otvorila letno telovadišče. Otvoritev je bila združena z uspešnim letnim nastopom. Sodelovala sta še četa iz Črešnjave in matično društvo iz Slovenske Bistrice. Telovadišče leži na idealnem prostoru ob gozdu blizu šole ob cesti v Slov. Bistrico. Četa šteje 25 članov telovadcev in 14 članov telovadk. Telovadišče je proglasil s primernim nagovorom za odprto starosta br. Vendramin. Nako je govoril in čestital delavni četi zastopnik matičnega društva br. Mondini.

Proslava 15letnice Sokola v Polju, združena z razvijanjem naraščajnega prapora, bo v nedeljo 8. julija. Pri vseh točkah slovesnosti bo sodelovala železničarska godba »Sloga« iz Ljubljane. Spored slavnosti je v glavnem določen takole: ob 10. skušnje vseh oddelkov članstva ob spremljevanju godbe za popoldanski javni nastop; ob 14. sprejem ljubljanskih Sokolov in gostov na postaji v Polju; ob pol 15. slovesno razvijanje naraščajnega prapora, ki ga je prekrasno izvezla sestra Ožbaltova in ji je društvo dolžno za njeno požrtvovalnost vso zahvalo. Razvijanju prapora bo kumovala ga. Francka Naglasova, soproga upravnega svetnika Združenih papirnic, d. d. v Ljubljani in g. dr. Ciril Pavlin, generalni tajnik in ravnatelj Združenih papirnic. Po razvijanju prapora bo slavnostni spoved krenil skozi Polje in Večje spet nazaj na telovadišče na vrtu Sokolskega doma. Sledil bo javen nastop vseh oddelkov članstva (11 točk). Po javni telovadbi bo velika ljudska veselica z raznimi zabavami, tako

strelcovom, šaljiivo pošto, plesom in drugim. Naš marljivi Sokol, ki s svojim močnim in aktivnim članstvom vedno rad sodeluje na prireditvah bližnjih bratskih društev, računa na spoznavnost le teh, da se bodo v lepem številu odzvali našemu vabilu. Pa tudi ostalim nacionalnim organizacijam in občinstvu velja naše vabilo. Usmerite svoje izlete v nedeljo 8. julija v naše lepo Polje. Deležni boste lepe nacionalne prireditve in prijetne zabave. Avtobusne zveze (izpred Mestnega doma), zveze z vlaki, zlasti za odhod v Ljubljano, so prav ugodne.

Uspehi našega tenorista Ada Dariana

»Jutro« je že zabeležilo, da je naš rojak, operni pevec Ada Darian, ki je bil v pretekli sezoni solist grške opere, dosegel v Zagrebu velik uspeh. Nastopil je kot princ Son-Chong v Leharjevi opereti »Dežela smehljaja«. Zagrebška kritika soglasno hvali njegovo kreacijo in ga uvršča med najboljše goste tenoriste, ki so v zadnjem času gostovali v Zagrebu (in teh ni bilo malo).

Kritik »Novosti« piše, da se je Ada Darian »izkazal kot inteligenten, kulturn in muzikalni pevec. Njegov mehki organ lirčnega značaja se odlikuje po prav prijetnem, plemenito koloriranem timbru, med tem ko lahko v visokih legah razvija potreben sijaj in moč. Posebno lepa sta pri njem mezzavoice in piano, kar pevec dobro čuti in se ju obilno posluša. Razen brezhibne dikcije ga odlikuje njegov, s pravim glasbenim občutjem razviti način fraziranja, a iz vsega njegovega petja prihaja mnogo toplote in presrčnosti. Je eleganten in prikupen po vnanosti, a kretnejo so mu ved-

no discipliniran, zato je mogel ob posrečeni maski prepričljivo realizirati lik kitajskega princa. Občinstvo je novega gosta, ki bi bil tudi v operi, če bi mu dali primerno vlogo, dostojno zavezal svoje mesto, sprejelo prav toplo in presrčno.

Tako kritik »Novosti«. V »Večeri« piše kritik o njem kot rutiniranem pevcu, čigar glasovne sposobnosti dobro ustrezajo prvim opernim vlogam. Je muzikalen, okusno frazira, ima lep mezza di voce in je ob svojem prvem nastopu v Zagrebu dosegel buren uspeh. »Lujo Šafranek-Kavič sodi v »Jutarnjem listu«, da je Darianov glas »obsežen in prijetno zvočen, pevec ga obvladuje sigurno in svobodno, mezza di voce je izdekan in nosilen. Podajanje je muzikalno in toplo z izdelano frazo. Statista mladenska vnanost in dobra, okusna igra sta dve nadaljnji prednosti tega prikupnega pevca, ki zelo dobro ustreza gojem prvega opernega tenorja.« G. Ada Darian biva sedaj v Ljubljani. Kakor izvedemo, je na vidiku njegov angažman na Dujanju, kjer je že sprejel vrsto koncertnih nastopov v prihodnji sezoni.

Kam z dekleti? — V Mladiko!

Vprašanje, kam z dekleti je zlasti zdaj ob koncu šolskega leta pereče. Po študiju je za vsako delce neobhodno potrebna gospodinjstva izobrazba, bodisi da bo sama gospodinja v lastnem domu ali pa se udeležovala kot gospodinja in voditeljica raznih večjih kuhinj in privatnih gospodinjstev. Samski ženi v kateremkoli poklicu je potrebna gospodinjstva izobrazba. Koliko denarja si prihrani, če si sama kaj pripravi in postreže ter ni na sama kaj pripraviti na gostilno. Gospodinjstvo je politična bodočnost in ni več malo uvaževano delo.

Gospodinjstva izobrazba je potrebna ženam vseh slojev, delavkam, kmeticam in meščankam. V rokah žene je velika odgovornost za dobro gospodinjstvo. Ona kupuje in od njene preudarnosti je v nemali meri odvisna blaginja družine in tudi naroda. Naučiti se mora z majhnimi dohodki poravnati potrebe doma. Racionalno gospodinjstvo in temeljito poznanje ročnih panog, kakor kuhanja, šivanja in drugega praktičnega dela, podpirati s strokovnim

Ki-Ki daje užitek kot pomladanski dan.

Kjerkoli si bodi, Ki-Ki povsodi!

PROIZVOD UNION, ZAGREB

Radio kotichek

Ljubljana, 30. junija

Jutri ob 9.30 bo govoril »o bakterijah in človeku« zdravnik higijenskega zavoda v Ljubljani, g. dr. Ivan Bonac.

Večini ljudi o bakterijah ni znano mnogo več kot samo ime, čeprav se dandanes toliko govori in piše o njih. Že v davnih časih so opazovali, da se v človeškem telesu lahko naselijo različni živalski zajedavci. Pri mnogih — zlasti kužnih boleznih — so take elementarne sile iznenada napadale ljudstva, pa ni bilo moči najti naravnega vzroka, vsled česar je nastala vera v nadnaravne vzroke bolezni. Šele razvoj naravoslovnih ved je dal pobudo, da so tudi za kužne bolezni pričeli iskati naravnih vzrokov, izum mikroskopa je omogočil spoznanje, da povzročajo kužne bolezni sila majhna, prosvetnemu očesu nevidna izvirna bitja, ki jih imenujemo mikrobi in spadajo večinoma v rastlinsko, deloma pa v živalsko carstvo. Ne smemo pa misliti, da so vsi mikrobi človeku škodljivi, nasprotno, celo mnogo jih je, ki so v gospodarstvu koristni in tudi neobhodno potrebni. V tem oziru so posebno pomembna raziskovanja Pasteurja.

Bakterije žive in se množijo le pri določenih pogojih kot so: primerna toplota, prisotnost ali odsotnost kisika in odgovarjajoča hranila. Če poznamo življenjske pogoje bakterij, jih lahko gojimo na posebnih umetnih gojiščih ter opazujemo njihove lastnosti. Razmnoževanje bakterij je zelo enostavno: ena bakterija se razdeli počez na dve enaki polovici, ki zrastejo do velikosti prvotne bakterije. V ugodnih razmerah se to vrši zelo hitro. Druga življenjska pojava nekaterih bakterij je gibljivost, za kar jim služijo posebni izrastki na telesu. Zelo interesantni vitalni pojav, ki ga opazujemo pri nekaterih bakterijah, je tvorba različnih barvil in izžarjevanje svetlobe pri takozvanih fotobakterijah; posledica tega so mnogi zanimivi naravni pojavi. Kot vsako živo bitje sprejemajo tudi bakterije hrano iz svoje okolice in izločajo iz telesa snovi, ki so človeškemu zdravju zelo nevarne. Imenujemo jih toksine. Proti toksinom naše telo ni brez vsake moči, temveč tvori protistrupe — antitoksine, ki paralizirajo vpliv toksinov. To fundamentalno odkritje je vodilo do važnih odkritij mnogih zdravilnih serumov, ki jih vsakodnevno uporablja moderna medicina.

Za zdravljenje hemoroidov

RECTO—SEROL

Odpravi takoj srbečico in bolečino. Hemoroidi se naglo zmanjšajo. Zdravniško preizkušeno. Dobiva se v vseh lekarnah. — Zastopstvo: »MIBRA« izž. kem. A. Miljevič, Zagreb, Maruličev trg 11. Oglaš. registriran pod S. br. 18674/1933.

Smrt najmlajšega angleškega pilota

V nedeljo se je smrtno ponesrečil najmlajši angleški pilot, ki je pred kratkim obhajal svoj 16. rojstni dan. Pisal se je Royle. Treščil je na tla na letališču pri Hesdonu. Letalo se je pri padcu vnelo in zgorelo v plamenih, dočim so Royleja potegnili v zgoznelnem stanju izpod razbitin. Royle se je že v svojem 14. letu naučil letanja po zraku in je ob svoji šestnajstletnici dobil pilotski list.

Kam z dekleti? — V Mladiko!

poukom, sta potrebni vsaki ženi. To vzgojo nudijo gospodinjstva šole.

Priznan zavod je gospodinjstva šola »Mladika« ob krasnem tirolskem parku. Zavod ima poleg enoletne gospodinjstva šole še internat za gojenke gimnazije in drugih šol. Na gospodinjstvi šoli se vrše večerni tečaj za pripravo preproste in fine hrane, tečaj za nego dece in samaritanski tečaj.

Za sprejem v gospodinjstvo šolo so potrebni dovršeni 16. leto in 4 razredi meščanske, srednje ali druge šole. Gojenke so znanje ali notranje, ki stanujejo v internatu. Zunanje gojenke plačajo mesečno 450 Din ter imajo še dopolnilsko južino, obed in popoldanski čaj v zavodu. Notranje gojenke pa plačajo za vso oskrbo in učino 900 Din mesečno.

Vpisovanje v gospodinjstvo šolo bo 2. in 3. julija in 28. in 29. septembra. Natančne informacije in prospekt se dobijo pri ravnateljstvu ženske realne gimnazije in gospodinjstva šole.

GOSPODARSTVO

Jugoslavija v luči mednarodne statistike*

XIII.

Potrošnja železa pri nas in drugod

Potrošnja železa je od nekdanj prav zgozorno merilo gospodarskega razvoja posamezne države, zakaj železo je osnova vsakega gospodarskega in tehničnega napredka. V gospodarsko razvitih državah je dejanska potrošnja železa, ki odpade povprečno na prebivalca, ogromna v primeri s potrošnjo v manj razvitih državah. V številnih, ki se nanašajo na potrošnja železa, pa se obenem zrcili nihanje gospodarske aktivnosti, to je konjunkturalnega dvigovanja in padanja.

Pri nas je bila potrošnja železa od nekdanj zelo majhna; zaradi gospodarske krize pa je padla zadnja leta na polovico. Od odličnega strokovnjaka smo o tej stvari prejeli prav zanimive podatke, ki nam kažejo razvoj potrošnje železa v naši državi v zadnjih osemih letih. Pri številnih, ki jih navajamo v naslednjem, je upoštevano poleg domače proizvodnje železarn (Jesenice, Zrnica, Store in Ravne) tudi uvoz železa in železnih izdelkov, od česar je uvoz sirovega in starega železa (ki ga rabijo naše železarn) in izvoz železnih izdelkov. Tak račun strogo vzelo sicer še ni dočela točen, ker se tu seštevajo in odštevajo količine, ki ne estezajo isti tehnični fazi proizvodnje, vendar razlike niso tako znatne, da bi dobili napačno sliko (železo, ki se še predeluje, ima namreč v obliki, v kateri pride do končne potrošnje, manjšo težo; ta razlika pa se deloma kompenzira s tem, da v etatskiški ni upoštevano železo, ki ga uvažamo v obliki strojev in aparatov, kar znaša nekaj tisoč ton letno).

Potrošnja železa v Jugoslaviji (v tonah):				
Uvoz železa	Domača proizvodnja	Odbitki	Čista potrošnja	
1926 132.106	64.143	31.031	165.209	
1927 150.254	73.191	32.135	191.310	
1928 227.091	80.303	35.229	272.165	
1929 210.526	96.527	43.867	263.186	
1930 163.733	85.288	28.848	220.173	
1931 124.518	91.174	31.463	184.229	
1932 81.487	71.444	25.894	127.067	
1933 71.625	89.451	30.450	130.626	

(v koloni odbitki so navedene količine uvoznega sirovega in starega železa, ki je bilo porabljeno pri domači proizvodnji železa, in količina izvoza železnih izdelkov, ki pa niso znatne in se gibljejo med 3000 do 4000 ton letno).

* Glej Jutro št. 31. III., 8., 22. in 29. IV. ter 20. in 27. V.

Mestna občina ljubljanska kupuje električno omrežje v šiški

Občni zbor Električne zadruge v šiški je odobril sporazum z mestno občino

Ze vrsto let si mestna občina prizadeva, da bi se mestni elektrarni priključila tudi Spodnja šiška, ki je sedaj oskrbuje s tokom Električna zadruga za Spodnjo in Zgornjo šiško, in sicer iz Česenjeve elektrarne v Taenu. Ta zadruga je bila ustanovljena v letu 1919, ker mestna elektrarna takrat zaradi nezadostnih naprav ni bila v stanju prevesti oskrbovanje šiške s tokom. Šele leta 1925, sta bila v ljubljanski elektrarni za skrajno silo v naglici postavljena dva Dieslov motorja po 450 k. s., čimer se je krila najmanjša potreba. Šele ko je bila leta 1930. postavljena velika parna turbina za 4100 k. s., je bilo mogoče misliti na priključitev Spodnje šiške, tako da bi se ves mestni teritorij napajal z električno energijo iz mestne elektrarne. Takrat so se pričela prva pogajanja z Električno zadrugo v šiški, ki pa niso dovedla do uspeha in to bila na običnem zboru zadruge razbita. Šele leto, ko je mestna občina sklenila znani sporazum s Kranjskimi deželnimi elektrarnami in elektrarno Česenje, so se znova pričela pogajanja s šiško zadrugo, ki so bila nedavno zaključena na osnovi resolucije, sprejete na seji občinskega sveta ljubljanskega dne 6. februarja t. l. Ta resolucija priznava današnjim konsumentom v šiški v primeru prevzema omrežja od strani mestne občine, še 10 let določanje cene za tok, pod pogojem, da zadruga odstopi kupnino mestni občini za gradnjo hiralnice v šiški.

V petek 29. t. m. je Električna zadruga za Spodnjo in Zgornjo šiško edincala redni občni zbor, na katerem so zadržniki odobrili sklenjen sporazum, tako da bo tudi to kolednje vprašanje v kratkem odstavljeno z dnevnega reda, čim bo pogodbo odobrila tudi ljubljanska občinska uprava.

Občni zbor, ki se je vršil v Sokolskem domu v šiški, je ob pol 10. dopoldne otvoril predsednik zadruge g. Fran Salehar, ki je ugotovil sklepčnost, nakar je podal obširno poslovno poročilo. Zborovalci so soglasno odobrili vsa poročila in tudi računski zahtevki za preteklo leto, nakar je prišla glavna točka dnevnega reda, t. l. odobritev sporazuma glede prodaje električnega omrežja mestni občini ljubljanski. Predsednik g. Salehar je zadržnikom podal podrobno poročilo o poteku pogajanj in je obenem navedel tudi tehne argumente, ki govorijo za to, da zadruga proda svoje omrežje mestni občini. Nato je prečital besedilo pogodbe, ki je bila sestavljena na podlagi dosežene sporazuma med naščevom zadrugo in mestno elektrarno ljubljansko.

Vsebina pogodbe.

Po pogodbi proda zadruga vse svoje električno omrežje visoke in nizke napetosti z vsemi hišnimi priključki, transformatorskimi postajami ter aparati in številni mestni občini ljubljanski za znesek 1.350.000 Din. Zadruga izroči mestni občini prodano omrežje v last in posest 1. januarja 1936. Od kupnine se znesek 400.000 Din plača v štirih enakih zaporednih polletnih obrokih po 100.000 Din, tako da prvi obrok zapade v plačilo 1. julija 1936; ostanek kupnine pa plača mestna občina v nadaljnjih 16 enakih zaporednih polletnih obrokih po 59.375 Din. Mestna občina bo torej kupnino odplačala v desetih letih. Začetne obroke do zneska 350.000 Din plača mestna občina neposredno zadrugi, ostanek v višini 1.000.000 Din pa zadrugi ali od nje določenim ustanovi na poseben račun pri Mestni hranilnici ljubljanski.

Kakor nam kaže gornja tabela je bila potrošnja železa v naši državi največja v letih 1928. in 1929., potem pa je naglo padla in je leta 1932. dosegla komaj 47% potrošnje iz leta 1928., lani pa se je zopet dvignila na 50%.

Uvoz železa je lani padel na eno tretjino uvoza v letih 1928. in 1929. Navzlic rapidnemu padanju uvoza pa je do leta 1932. (vključno) obširno nazadovala tudi domača proizvodnja in šle lani se je zopet dvignila na 89.451 ton, tako da je zaostajala le še za produkcijo v letu 1929.

Delež domače proizvodnje pri oskrbi skupne naše potrošnje je do leta 1928. padel (navzlic rastoči domači potrošnji). V tem letu so domače železarn kriče samo 29% skupne potrošnje; naslednja leta pa se je ta delež pričel stalno dvigati, ker je padec potrošnje zadel predvsem uvoz. Leta 1929. je znašal delež domače proizvodnje pri oskrbi domače potrošnje 37%, naslednje leto 39%, leta 1931. je dosegel 40%, predlanski 56% in lani 68%.

Znatno povečanje deleža domače proizvodnje je sicer razveseljujoče, vendar je glede na povečano produkcijsko kapaciteto domačih železarn potrošnja danes tako elaba, da ne morejo naše domače železarn izkoristiti niti polovice svoje produkcijske kapacitete.

Naša potrošnja v primeri s drugimi državami.

Povprečna potrošnja železa, ki odpade na prebivalstvo, je pri nas izredno nizka. Leta 1928. je ta potrošnja znašala okrog 20 kg na prebivalca, potem pa je stalno nazadovala, tako da se je zadnji dve leti gibala na višini okrog 9 kg letno na prebivalca. Kako malenkostna je ta potrošnja spoznamo, če vzamemo za primer ustrežajoče številke drugih gospodarsko zelo razvitih držav. Po statistiki društva nemških železarnarjev (Verein deutscher Eisenhüttenleute) se je zadnja leta gibala potrošnja železa (preračunana na težo sirovega železa) takole:

	1929.	1932.
USA	518	122
Anglija	272	164
Belgija, Luksa.	388	175
Francija	236	136
Nemčija	240	81
Jugoslavija	19	9

Kakor nam kažejo gornje številke je potrošnja železa, povsod hudo nazadovala, vendar je v gospodarsko razvitih državah še vedno 10 do 20 krat večja nego pri nas.

ljavne cene, ki jih plačujejo konsumanti izven območja mestne občine ljubljanske, v hiralnici v šiški naj imajo prednost bivši zadržniki - šiškarji in njihovi dediči. Pri oddaji del na stavbi hiralnice naj se mestna občina ozira predvsem na obrtnike iz Spodnje in Zgornje šiške. Mestna elektrarna naj pogodbeno prevzame vse uslužbence za druge, razen tajnika, s prejemki, ki so jih ti imeli doslej pri zadržki in jim naj zagotovi stalnost na ta način, da jih sme odpustiti le na podlagi disciplinarne obsojbe. Pri pragmatični nastavitvi naj se tam uslužbenec vsteje službena doba pri zadržki. Po končani debati je občni zbor soglasno podal načelstvu generalno pooblastilo, da definitivno zaključi pogajanja in da podpiše pogodbo.

Gospodarske vesti

== Delnice za bančne vloge. Te dni je »Prager Tagblatt« objavil pod gornjim naslovom daljši dopis iz Beograda, v katerem poroča dopisnik (B. C.) med drugim naslednje: Jugoslovanski trgovinski minister se zavzema v ministrskem svetu, da bi se izdal zakon, ki bi v večjem obsegu omogočil pretvoritev hranilnih vlog pri bankah v perioritetne delnice teh bank. Že v uredbi o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov od 4. decembra preteklega leta je v določbah primerih že predvidena taka pretvoritev vlog v delnice; uredba pa določa, da smejo banke izdajati take perioritetne delnice samo tedaj, če odpisujejo vsaj 80 odstotkov stare glavnice in če na to pristane večina vlagateljev. Sedanji predlog gre za tem, da naj se omogoči taka pretvoritev že tedaj, če zavod odpisuje polovico glavnice, odločanje pa naj se prepuusti ministru in ne vlagateljem. Končno naj se vsem bankam, aktivnim in pasivnim, olajša izdaja perioritetnih delnic. Te reforme naj se uvedejo v smislu predlogov posvetovalnega odbora za bankarstvo. Proti taki radikalni rešitvi pa obstojajo za gotovih strani pomisleki. Drugi predlog gre za tem, da se dovoli državnim kredit v višini 300 milijonov Din za mobilizacijo bank. Po mnenju trgovinskega ministrstva bi bilo mogoče zbrati ta sredstva iz stalno pretokajočih novih vlog pri državnih zavodih. Ta 300 milijonski kredit pa naj bi se pred vsem porabil za izplačilo malih vlagateljev do 10.000 Din in za povračilo dragih kreditov pri Narodni banki. Denar, ki bi se na ta način izplačal vlagateljem, bi se kmalu zopet pojavil v obliki novih hranilnih vlog, zlasti pri državnih zavodih. Vzporedno naj bi se izvedla akcija za znižanje obrestne mere zlasti za vloge, da bi se s tem omogočilo bankam izvesti še posebne odpise.

== Naredba o prevažanju čebel na ajdovo pašo. Ban dr. Marušič je zaradi pospeševanja čebelarstva izdal na podlagi zakona o notranji upravi naredbo o prevažanju čebel na ajdovo pašo, ki določa, da mora oni, ki namerava čebele pripeljati na ajdovo pašo, to prej prijaviti oni občini, v katero namerava pripeljati čebele. V prijavi mora točno navesti število panjev in prostor, kjer jih namerava postaviti. Obtem mora občini naznaniti svoj točen naslov ali naslov svojega pooblaščenca in kraj, kjer ima čebele, kadar jih nima na paši. Občeljari morajo dovoz čebel prijaviti do 1. odoonno 20. julija. Občina sme na zahtevo čebelarjevega podružnice ali domačih čebelarjev preprečiti dovoz. Pred 10. avgustom se čebele ne smejo pripeljati na ajdovo pašo, odplati pa se morajo najkasneje do 20. septembra. Čebelar mora najkasneje tretji dan po dovozu občin javiti število pripelanih panjev. Da se zabrani ropanje, je v času od 10. avgusta do 20. septembra vsem čebelarjem prepovedano točenje medu. Dovoljeno je le odvzeti polno satje in ga namočiti s praznim. Kršitve te naredbe se kaznujejo z denarno kaznijo od 10 do 1000 Din. Naredba je stonila že v veljavo.

== Stanje hmeljskih nasadov v Čehoslovski. Kakor poroča žateška hmeljarska zveza je pretekli teden padel v žateškem okolišu dolgo pričakovani dež, ki je bil precej izdaten in se giblje količina med 20 do 30 mm. S tem je sedaj odvrnjena katastrofa za hmeljsko letino. Hmeljska rastlina izgleda sedaj mnogo bolj sveža, vendar je dvomljivo, če bo znova pušila v rast v mnogih nasadih se bo tvorijo kobule. Sodba o tem, koliko se bo dala še popraviti škoda zaradi suse, bo možna šele čez 8 do 10 dni. Čeprav kažejo nasadi ugodnejšo sliko je stanje še vedno označiti kot slabo. Vsekakor pa so cene za stari lanskhi hmelj nekoliko nazadovale in se gibljejo sedaj med 1800 do 2100 Kč za 50 kg. Preostale zaloge lanskega hmelja in hmelja prejšnjih letnikov pa so sedaj že tako malenkostne, da se pred novo letino ne more več razviti znatnejše kupnje.

== Uvoz zlata v Zedinjene države. Kakor znano, je po izvršeni devalvaciji odnoso no stabilizaciji dolarja pričelo zlato iz Evrope v znatnem obsegu odtekati v Zedinjene države. Ta tok zlata se je v aprilu ustavil, vendar ne docela. V zadnjem času pa se je uvoz zlata v Zedinjene države zopet dvignil in računamo, da bo znašal v juniju okrog 60 milijonov dolarjev nasproti 31 milijonov v maju. Od 1. februarja (ko je bila izvedena devalvacija dolarja) do 26. junija so Zedinjene države uvozile za 797 milijonov dolarjev zlata. Zlate rezerve ameriškega zakladnega urada pa so v tem razdobju narasle za okrog 1 milijardo (ker so bile odkupljene tudi znatne količine zlata, ki so ga inozemske banke imele deponirane v New Yorku). Sedaj znašajo zlate rezerve zakladnega urada 7838 milijonov dolarjev ali 392 milijard dolarjev.

== Dobave. Gradbeni oddelek direktorije državnih železnic v ljubljani sprejema do 3. t. m. ponudbe glede dobave 400 m³ tolenčnega gramozu in do 23. t. m. glede do 42.000 m³ tolenčnega gramozu, strojni oddelek pa do 7. t. m. ponudbe glede dobave delov za mazačice. Dne 3. t. m. se bo vršila pri komandi dravske divizijske oblasti v ljubljani licitacija glede dobave 10.000 kg masi.

Položaj na naših borzah

Na ljubljanski borzi je bil pretekli teden devizni promet prilično velik in je znašal 7.1 milijona Din nasproti 4.5 milijona Din v prejšnjem tednu. Pri tečajih deviz ni prišlo v tako tedno do bistvenih sprememb. Kakor poroča »Nar. blagostanje«, so v Beogradu tečaj na prostem trgu pretekli teden ostali nespremenjeni in se je za svobodno devize (Salterke devize) plačevalo: 50.95

Čitajte tedensko revijo „ŽIVLJENJE IN SVET“

Din za 1 dolar, 258 do 254 Din za 1 funt, 16.40 Din za 1 avstrijski frank, 19 lir za 1 nemško marko, 4.30 Din za 1 lito in 2.04 Din za 1 češko krono.

Devise.

Curih Pariz 20.2975, London 15.52, New York 307.50, Bruselj 71.85, Milan 26.36, Amsterdam 206.65, Berlin 118.75, Dunaj 57.70, Stockholm 80.05, Oslo 78, København 69.30, Praga 12.76, Varšava 53.10, Bukarešta 3.05.

Dunaj. (Tečaj v priv. kliringu.) Beograd 10.82, London 27.25, Milan 46.05, New York 537.83, Pariz 35.58, Praga 21.72, Curih 174.93, 100 S v zlatu 128 S pap.

Blagovna tržišča

2170

+ Chicago, 30. junija. Začetni tečaj: Pšenica: za september 90.75, za december 92.50; koruza: za september 60.50.

+ Winnipeg, 30. junija. Začetni tečaj: Pšenica: za julij 76.25, za avgust 78.375, za oktober 79.50.

+ Novosadska blagovna borza (30. t. m.) Tendence mirna. Promet je bil srednji. Pšenica: težka 78 kg: baška, okolica Novi Sad, srednjebaška in gornjebaška 115-117; okolica Sombor 111 - 113; aremska, slavonska 114 - 116; težka 77 kg: baška potiska 118 - 120; ladja Tisa 123 - 125; ladja Begej 120 - 122; gornjebanatska 112 do 114. Koruza: baška 105 - 107; okolica Sombor 106 - 108; banatska 102 - 104; aremska per. Indija 105 - 107; ladja Be-

S P O R T

Železničar (Zagreb) : Primorje

Danes ob 17.30 na igrišču Primorje. — Ob 16. Reka rez. : Primorje jun.

V gotovih presledkih prireja liga prijateljske nastope v ljubljani, da ohrani moštvo na tekoče in v formi. Po Hašku, GAK, Sparti, Jugoslaviji prihajajo sedaj na vrsto zagrebški železničarji. Torej bolj ali manj sama dobra moštva, med katerimi železničar gotovo ni najšibkejši.

Železničar ima za seboj težko prvenstveno kampanjo za poudarjeno prvenstvo, v kateri sodelujejo veliko število klubov, ki stojijo na priznani višini solidnega zagrebskega prvega razreda. To konkurenco je naš današnji gost dobil z naskokom sedmih točk pred drugoplasiranim, vsekakor znak, da zavzemajo zagrebški železničarji

Sportni dan v Zagorju

SK Zagorje priredi v nedeljo 8. julija pod pokroviteljstvom g. dr. Slavka Gruma sportni dan z naslednjim sporedom:

Sobota 7. julija ob 20. v Sokolskem domu predavanje o sportu, zdravju, Sokolstvu in o pomenu ustanovitve SK Zagorje. Govore pokrovitelj g. dr. Slavko Grum, tajnik LNP g. Mario Kuret, g. dr. Stojan Bajč in gredesnik SK Zagorje.

Nedelja 8. julija dopoldne: Ob 9. polževa kolearska dirka, katere se lahko udeležijo vsak kolear. Prijave sprejema tajnik pod ur pred startom ter je istočasno izročiti 2 dinarja prijavnine. Najboljši vozač prejme kolajno. Ob 9.30 crosscountry tek na 5000 m. Start in cilj na igrišču, tek pa Zagorju. Proga bo objavljena pred startom. Prvo plasirani prejme spominsko kolajno. Ob 10.30 statetni tek skoki Zagorje: proga 350x400x400x1000x300x200 m. Start pri Blažiču na Toplici, cilj pred kinom Triglav. Zmagovalna petonica prejme v trajno last kip, darilo SK Zagorje. — Ob 11.30 troboj na igrišču: tek na 60 m, met krogle in skok v daljino. Prvo plasirani prejme spominsko kolajno. — Popoldne: ob 14. nogometna predtekma rezervne. Med odmorom švedska stafeta 800x400x200x100 m. Ob 16. nogometna telma I. moštva s I. moštvom SK Bratstvo, Jesenice. — Po spondu družinski sestanek pri g. A. Grčarju.

Old boy SK Celja : team celjskih akademikov. V ponedeljek 2. t. m. ob 18. se bo pričela na Glaziji v Celju nogometna telma med priznanimi celjskimi moštvi SK Celja in novim teamom celjskih akademikov. Tekma bo gotovo zanimiva in je zelo negotovo, kdo bo zmagal. Za tekmo vlada precejšnje zanimanje.

Nogometna telma v Hrastniku. Druga kvalifikacijska telma s predtekmo Doberna : Hrastnik bo danes ob 16. na igrišču Amaterja. Za to tekmo vlada veliko zanimanje.

V nekaj vrstah. Na praznik 29. t. m. se je v Hrastniku odigrala finalna telma med prvkom Trbovelj Dobro in domačim Hrastnikom za prestop v poudarjeno ligo. Zanimanje je bilo rekordno. Docela zaslužno je zmagala Dobrna s 3 : 1 (2 : 1). Ko je Dobrna zabil tretji gol, je Hrastnik začel z zelo brezkrizno igro. Moštvo Dobrne je ugajalo zaradi svoje povezanosti in zmislne igre, dočim je napad Hrastnika popolnoma zatajil. Sodnik g. Mahkovec je bil odlični. Tudi v predtekmi rezerv je zmagala Dobrna s 4 : 2. — SK Olimp : SK Celje 7 : 2 (3 : 1). V petek je bila na celjski Glaziji telma med SK Celjem in SK Olimpom, v kateri je SK Olimp nepričakovano, a zaslužno zmagal v razmerju 7 : 2 (3 : 1). Olimpovci so nudili izredno dobro in učinkovito igro, dočim je moštvo SK Celja, ki je nastopilo s tremi rezervami, igralo neenotno in brez smotrenih kombinacij. Tekma je bila precej ostra. Tekmo je sodil g. Ochs zadovoljivo. — Na praznik 29. t. m. se je v Novem Sadu odigrala prijateljska telma med reprezentancama Novoga Sada in Palestine. Zmagali so domačini s 5 : 3 (3 : 3). — O organizaciji našega nogometa objavljajo listi podrobna poročila. Vsa ta poročila so seveda še nepotrjena, kar se vidi iz tega, da so dodaj različna. Zaradi tega bomo morali še nekoliko potrpeti, da bomo dobili avtentična poročila o teh važnih izjemah. Tako javlja med drugim zagrebški »Jutarnji List«, da bodo na skupščinah saveza zastopali vsi ligaski klubi in vsi poudarili. Vsa 10 klubov bo imelo po en glas. Deset klubov bo torej odredilo enega delegata, poleg tega bo vsak poudaril imel po en glas. Na glavnih skupščinah se bo razpravljalo le o važnih vprašanjih splošnega značaja. Odbor saveza se na skupščinah ne bo volil, temveč je določen že po pravilih. Na skupščinah poudaritev bo moral biti vsak klub zastopan po članu svojega odbora. Pravico glasovanja bo imel oni klub, ki obstoji najmanj leto dni in ki je izpolnil vse pogoje za sprejem v poudar. Pravica glasovanja pa bo vezana na to, da

gaj 110 — 112; ladja Tisa, Dunav 111 do 113. — Moka: baška in banatska »og« in »og« 190—210; »2« 170—190; »3« 150 do 170; »4« 130—150; »7« 110—113; »8« 107.50—112.50, slavonska »og« in »og« 190 do 200; »2« 170—180; »3« 150—160; »6« 130—140; »7« 105—115; »8« 105—110. — Otrbi: baški in aremski 90 — 92.50; banatski 87.50 — 92.50; baški ladja 92.50 — 96.

VINO.

+ Vinske tržišče v dravski banovini in drugod (30. t. m.) Vinske kupčije je povsod stalno elabe in se cene ne izpreminjajo. Težkoča v veletrgovini dela tudi novejša banovinska trošarina, ki jemlje trgovcem možnost večjih kupčij nenkrat Navadna namizna vina se plačujejo po kakovosti in kvaliteti v dravski banovini po 4 do 5 Din, starejša in sorta vina po 5 do 6 Din. Nad 6 Din se kupčije prav redke. Zato se zaloge tekega vina po malem krčijo in je vprašanje, ali se do prihodnje trgate vse izprazni, kajti konzum je zaradi neugodnega stanja vseh slojev razmeroma elab. Iz navedenih vzrokov in ker je lomešeno deležje stanje vinogradov tudi v južnih krajih izboljšalo, so pričele vinde cene tudi v Dalmaciji pojemati, ki so naja počele zlasti na otokih Hvaru, Visu in drugod za dalmatinske razmere izredno visoke. Sicer se pa tudi v tem oziru lahko še marsikaj izpremeni, kajti trgatve je še daleč in zdej se bližamo najnevarnejšima mesecem, juliju in avgustu, ki lahko vse dobre nade za ugodno letino podereta.

S P O R T

Železničar (Zagreb) : Primorje

Danes ob 17.30 na igrišču Primorje. — Ob 16. Reka rez. : Primorje jun.

tudi v svoji dobri okoliščini po svoji moči izjemni položaj.

Moštvo se po končanem prvenstvu naha ja seveda v formi in bo skoro gotovo nadkriljevalo domače moštvo po kondiciji. K nam prihaja v svoji kompletni prvi postavi.

Črno-beli nastopijo tudi kompletni, razen Pepčka, ki laborira na blesuri. Zamisljal ga bo menda — po dolgem — Erman, nastopil pa bo zopet Šlamič na mestu srednjega krilca.

Pričakovati je torej lepe borbe, ki ne gre za točke, in bo zatorej dajala možnost za prikaz tehnične igre.

mora vsak klub v roku treh let sgradiati svoje igrišče, ki mora odgovarjati vsem predpisom. — Tudi glede sodnikov bo prišlo do važnih izprememb. Dobili bodo popolno avtonomijo. Za državno prvenstvo bo določeno gotovo število sodnikov. Ako ne bo prišlo med klubi do sporazuma za sodnika, se bo sodnik izbral. Ime sodnika bo ostalo do tik pred tekmo neznan. Na prvi seji upravnega odbora JNS so bili sprejeti tudi nekateri sklepi glede našega poudarstva. Z ozirom na protest SK Celja glede nadaljnjega sodelovanja mariborskega Rapida v prvenstvenem tekmovalcu je bilo sklenjeno, da ostane v veljavi prejšnji sklep, to je, da se Rapida ne dovoli nadaljnje tekmovalne v da se vse njegove dosežke tekme črtajo.

Sklepih iz LNP (predsedstvo). Ker je Elan poravnal svoje obveznosti do as. J. nečiča, se mu dvigne suspenz. Predsednik. Iz OZDS (Službeno). Naknadno se delegirata za 1. julij v Domžale Disk : Slavija Gottwald, za Jesenice Enakost : Brijia B Dolinar.

Mladinski plovni tečaj. V ponedeljek 2. julija prične mladinski plovni tečaj na kopališču SK Ilirije. Tečaj prične vsa 16. krat točno ob 9.30. Mladina od 7. do 14. leta se vpiše v ta tečaj pri ključarju na kopališču do vključno ponedeljka 2. julija do 9. Prijavnina znaša 6 Din, ki jo je poravnati takoj prvi dan tečaja pri g. Bradcu. Vstopnina v kopališče je 2 Din.

Atena opozarja ljubitelje teniškega sporta na svoja krasna igrišča, ki leže sredi bujno cvetočih gredic. Za odmor so na razpolago lepi senčnati prostori. Igrišča imajo tako ugodno lego, da jim najhujše vremenske nepravilne ne škodujejo. Po najhujših nalivih so v par urah zopet uporabna. Ne zamudite ugodne prilike! Se nekaj prostih ur je na razpolago, kajti letos so igrišča zelo obiskana. Drugi mesec začnemo z družabnimi tekmami, za katere vlada že sedaj veliko zanimanje. Ugodno za one, ki se vpišejo sedaj, je to, da je vpisnina precej znižana, ker je nekateri sezonski mesecev že preteklo. Tudi rekati so pri oskrbi na razpolago.

ASK Primorje (Nogometna sekcija). Juniorji igrajo danes predtekmo z rezervno Reko. Ob 15.30 naj bodo v garderobi: Hvastja, Podgornik, Jerman, Legović, Vrben, Boncelj II., Tavcar, Svetic, Anko, Zornado, Sovine I. in II. Blagajniško službo ob 15.30 naprej vršijo gg.: Sketelj ml. in Gošića. Istočasno reditelji: Rakic, Lovrač, Fuks, Klančnik, Brodar, Bašič II., Lovrač, Škerj. Vrhovni reditelj Genetich. Lagan moštvo naj bo točno ob 17. v garderobi.

SK Ilirija. Redna plenarna seja upravnega odbora bo v torek 3. julija ob 20.30 v damski sobi kavarne Elmore z običajnim dnevnim redom.

SK Ilirija (Nogometna sekcija). B moštvo igra danes na Jesenicah prijateljsko telma z Enakostjo. Ob 11.30 naj bodo na kolodvoru: Jandi, Ghušić, Franzot, Černač, Lah II., Kveder, Kos, Svetic V., Hörter, Primožič, Scagnetti. Obvestite se med seboj. Opremo do 10.

SK Reka. Za predtekmo naj bodo ob 15.30 na igrišču Primorje: Jaka, Torkar, Petrovič, Kokolj, Kokalj,

Kraljestvo mode

Lepi ažurji

Zopet so v modi vsakovrstna ročna dela, ki jih zadnje čase smatrajo za najbolj plemenito okrasje poletnih oblek in ogrinjali. Dejansko pa so lepe vezene in elegantne oblačilne učinkovitosti in že zato vzbujajo mnogo pozornosti, ker jih že dolgo časa nismo bili vajeni. Prejšnja leta je bila namreč moda izrazito žensko, ki potrebuje takšnih fines!

V ta namen so posebno priljubljeni ažurji, ki so se prvič pojavili v bidermajerski dobi, pozneje pa v osemdesetem letu prejšnjega stoletja in zadnjič l. 1920., ko so dosegli izreden uspeh.

Topot pa so prišli ažurji v modno dobo, ki se je naveličala suhoparne »stvarnosti« in ceni profinjene posebnosti ter se pri tem najraje ozira po starejših modnih predlogih. Zato najdemo pri letošnjih modelih dosti motivov, ki so svojčas navduševali naše babice. K najbolj priljubljenim okrasjem tistih časov spadajo lepi ažurji, ki nam še danes ugajajo zaradi svoje nevsiljive kultiviranosti.

Ni torej nič čudnega, če je letošnja poletna moda naravnost »zaljubljen« v to okrasje, ki ga vidimo na oblekah in ogrinjalih. Najbolje opazimo vodoravne vrste ažurjev, ker jih najenostavneje izdelamo

in so tudi najbolj učinkovite.

Izrazita proga ažurja rabi čisto kot glavna linija dotičnega oblačila. Kot primer navajamo lepi »kimono« plašč na naši prvi skici iz svile ali lahkega poletnega blaga; odini siv učinkovito nadomestuje proga lepega ažurja (1. skica).

Z druge skice razvidimo učinkovitost vodoravnih prog, ki se v tem primeru nagor zožujejo, tako da je postava pravilno proporcionalna. Obleko najlepše zaključuje nagubani spodnji del krila. Tak model si zamašimo iz pastelno barvne surove svile, in sicer v zvezi z enobarvnim temnim paletom (2. skica).

Zivot elegantne svilene obleke je čisto okrašen s posebnimi programi ažurja, ki se končujejo v komico, enako izdelani ažur pa vidimo tudi na gladkem zgornjem delu kelihasto nagubanih rokavov. Mali izrez te obleke je okrašen s šopkom cvetlic, krilo pa je opremljeno z nagubanimi deli (3. skica).

Slično kakor naša druga obleka, torej z vodoravnimi ažurjem, je okrašen tridimenzionalni plašč na naši zadnji skici. Razlika je v tem, da je tukaj razdalja med posameznimi programi ista, razen tega pa je plašč opremljen s s malim kepom, ki je sestavljen iz mnogih, z ažurjem zvezanih delov. Posebno lep je tak plašč iz svetlega tvoriva. Nosimo ga preko temne obleke (zadnja skica).

Dvojni mornariški ovratnik

je izdelan iz platna ali pikčja ter je zapet z nizom štirikotnih gumbov, tako da se spredaj tesno prilaga k vratu. Ver-

lik monogram učinkovito družiti oba dela. Tako izdelan ovratnik je samostojen komad, ki ga moremo nositi k vsaki preprosti obleki ali pa tudi v zvezi s kopališčno pižamo.

Peen

V parku

Pred hišo pravice je park. Sicer je majhen, a je le pravi park, nič mu ne manjka. Drevesa so, so rožni grmiči, pristižena trava in ob nasutih poteh rjavo pleskane klopi. Cel spomenik ne manjka. Imenovali bi ga lahko »Preizkušena Hvaležnost«. Rahlo oblečena ženska kleči pred močnem znanostju, ki ima dolge, povešene ruse. Prostor, kjer stoji danes moč znanosti, je zavzel popreč starejši gospod s plešo in z razčesano brado. Ob usodni uri pa so ga previdni ljudje natihoma odstranili, hvaležno klečeča ženska, oblečena v rahlo obleko pa je ostala, še opazila ni spremembe na piedestalu. Res, ta spomenik zasluži ime »Preizkušena Hvaležnost«.

Ah, pa pustimo spomenik in hvaležno damo, ki kleči pod njim! Klečala bo naprej, četudi skacejo na piedestal in frče z njega s kinematografsko brzino kakršnikoli gospodje!

V parku smo in v parku je lepo, mirno. Ženske in otroci ne zahajajo sem. Zidovi so preblizu. Po klopih, rjavo pleskanih, posedajo stari ljudje in brezposelnici.

Stari ljudje. Oni ne hodijo daleč. Ta zeleni otok med sivimi bloki hiš, med štirimi cestami jim zadostuje. V senci

Na roko šivane čipke

Zadnjih deset let so se žene skoraj izključno ukvarjale z modernimi umetnostno-obrtnimi ročnimi deli, ki so morala biti učinkovita, a enostavna.

Splošni modni preokret se zdaj opazja tudi pri ročnih delih in so sedaj priljubljene tudi taka dela, ki zahtevajo mnogo časa in truda. Žene so zopet mišljenja, da

dreves je tako prijetno in košček neba, če ga gleda skozi okena prepletenih vej — je tako neskončno lep! O, stari ljudje vedo ceno vsaki še tako majčni stvari. Mravlja na zeleni bilki, da, najdrobnejše življenje vzburka v človeku mogočnega doživljanja — takrat, kadar se poslavlja...

Brezposelnici. Njim je pač vseeno. Sediš tu ali tam, reka dere mimo. Težko je zapluti v njo, če si enkrat obležal na produ.

Da, v parku posedajo še drugi ljudje. Tisti, ki se odpravljajo v hišo pravice in tisti, ki so že prišli iz nje.

Otroci pa poredko zaidejo sem — Zadnjič, ko sem bil v parku, je pričapljil s svojo materjo majčken, dveleten fantiček. Mati je prisleda na klop k dvema starima ženskama, drobiž pa je skakljal po peščeni poti.

Vsak otrok nosi solnce s seboj. Ta svetloglavi paglavček je oživel ves park. Skakljal je sem in tja, čebljali, grebel po pesku in se podil za vrabci.

Nedaleč na klopi je sedel samotni človek. Umazan klobuk si je bil potisnil globoko na oči in strmel je nepremično predse v tla. Neobtrti, z osivelimi brki, v raztrgani, zalosani obleki, z zavojčimi čevlji na bosih nogah, roke krčevito prekrizane v naročju. Sedel je tam mrk in nepremičen. Bog ve, kakšen nesrečnež. O, v tem parku sede včas

se izplača tako precej naporno delo, če z njim ustvarijo vezeno trajno vrednost! Čipke, ki jih šivamo z iglo, so izdelane večinoma v starih motivih, ki se prekrasno odražajo od bleščeče se mizne plošče iz plemenitega lesa.

Zdravniška posvetovalnica

T. K. D. Pri hemoroidah je predvsem potrebno skrbeti za redno odvajanje, kar dosežete s pretežno vegetarično hrano in v slučaju potrebe s primernimi odvajalnimi sredstvi (grenka sol, ricinovo olje). Nadalje so potrebne vsakodnevne sedeče kopeli v mlačni vodi in daljši sprehodi. — M. R. Po opisu in pa z ozirom na to, da zdravniška preiskava ni dognala kake organske napake, je verjetno, da bolujete na nevasteniji. Priporočamo Vam odmor v kakem gorskem kraju (solčne in morske kopeli bi Vam utegnile škodovati), kjer se da proizvesti primerna hidro- in fizikalna terapija. Rednost in zmrnost v življenju je prvi pogoj. Za poplavljanje teka bi bilo vredno poskusiti injekcije insulina. Od hormonskih preparatov pride v poštev Erugon. Ogibajte se črne kave, v slučaju potrebe se poslužite lahkih pomirjevalnih sredstev (brom, baldrijan). Živce jačajo preparati fosforja (Tonophosphophan). — Mila. Blago sredstvo za lučenje je sledeče: Lac. sulf. Glycerin. Spirit. vin. aa5, O.

ŠAH

Urejuje dr. Milan Vidmar

Iz Ujpešte sta se Lilienthal in dr. Tartakower nemudoma odpeljala v Španijo, da se udeležita mojstrskega turnirja, v katerem so španci zasedli večino mest. Lilienthal je tudi v Španiji pobral prvo nagrado. Dr. Tartakower je bolj igral na jugu. Dosegel je tretje mesto.

Iz Južne Amerike prihaja presenetljiva novica. Argentinska šahovska zveza je povabila Aljehina in Capablanca, da prideta leto v prestolnici Buenos Aires igrata dvoboja za svetovno prvenstvo. Argentinska zveza ima tedaj potrebna sredstva.

Zadržek bi bil to pot dr. Euwe, ki je, kakor znano, pred meseci izval svetovnega prvaka. Tudi Holandi imajo denar. Nizozemska je že dolgo zavetnice šahovskih mojstrov. Torej bi dr. Euwe imel prednost.

Razveseljivo je vendarle, da nam časopisi javljajo od vseh strani šahovske prireditelje, velike in majhne. Zadnja leta so bila žalostna. Sedaj pa se javlja povsod novo življenje. Mogoče zato, ker imamo celo vrsto novih, mladih velemojstrov.

Po mojem mnenju bi bil dvoboja Aljehin-Capablanca važnejši in zanimivejši od dvoboja Aljehin-Euwe. Capablanca je že dolgo neviden in nesišen. Ostal pa je nedvomno veliki mojster, ki je pred leti strahoval ves svet. Dr. Euwe nima one velike sile, ki je potrebna svetovnemu prvaku.

Marsikaj se bo pokazalo prihodnji mesec v Curihu. Aljehin bo tam imel opravka z Bogoljubovom, ki ga je pravkar odpravil, boriti se pa bo moral tudi z Euwejem. Bomo videli, kdo je nevarnejši. Zdi se mi, da je celo Flohr resnejši kandidat kot Euwe.

V Ujpešti je dosegel P. Frydman visoko nagrado. Presenetil nas je vse. Ne zaradi tega, ker je prvič nastopil v mednarodni areni. Pač pa s svojo igro. Vsi smo imeli vtis, da je imel izredno srečo, da ga je le naključje dvignilo na isto višino, ki jo je dosegel Flohr.

Frydman je porazil Pirca. Toda kako! Pirc je že imel boljše igro in s pazljivo igro bi bil zmagal. Frydman je prav za prav sramotno podlegel Flohru. Igral je v obrambi čisto apatično. Čakal je preprosto, da ga Flohr zadavi. Dejansko se sploh ni branil.

zagonetni zaznamovanci...

Malček se je bil pravkar zapodil za vrabcem, ki se mu je umaknil na vejo. Obstal je pred mrkim razcapancem in ga ogovoril: »Tic! Tiča!« Očividno je iskal pomoči pri lovu na vrabca.

»Tic — tiča!« je ponovil še enkrat in stopil korak bližje.

»Skočite vendar ponj, ta Judež mu še lahko kaj napravi!« sta nagovarjali razburjeni starki otrokovo mater. Ta pa je odkimala.

Mati je stal pred neznanecem, ki ni niti dvignil očesa, in ga še enkrat smehljaje pozval: »Ti-tic!«

Še nižje je sklonil glavo neznanec, in dobro sem videl, kako je stisnil pesti pod pazduhami. Mati pa ga je veselo pograbila za koleno: »Hop, tic, hop!«

Zaman. Mati pa ne odneha. Skloni se na klop, pobrca z nožicami, hop — že je pri neznanca na klopi. Ta se še bolj zakrke vase in — molči. Drobiž ga gleda, počepne, smehlja se mu v obraz in čeblja naprej.

V zraku zabrni. Mati se sunkoma zravna in strše neznanca za ramo: »Plan! Tic — plan!«

Res — veliki srebrni avijon pluje proti jugu. Mati ga ugleda in zdaj — z obema drobnima ročicama zagradi neznanca za ščetinasto brado in mu obrne glavo proti nebu —

Acet. glacial. 1.0. Zmes se zvečer namaže in zjutraj toplo opere. To se ponavlja 4 do 5 dni — Šminko in puder odpravita najboljše z oljem (polovica mandeljevega, polovica olivnega). — Marica. Vsa sredstva, ki se priporočajo in uporabljajo za odpravo peg, slone na tem, da se povzroči razpad kože in pri tem pride tudi do vnetja. Zato se morajo uporabljati pod zdravniškim nadzorom. Priporočljivo je zdravljenje z elektroizlo. — Slabokrvna. Beli tok nastane zaradi infekcije ali pa postane normalne bakterije nožnice vsled zmanjšane odpornosti sile sluznice patogeni, kar se lahko zgodi pri slabokrvnih ženah. Na tem principu je sestavljeno novo sredstvo Devegian, ki uničuje bakterije, obenem pa jača odporno silo sluznice. Zdraviti se pa mora seveda tudi slabokrvnost. Za lahke slučaje so morske kopeli priporočljive, v težjih je boljši gorski zrak. Zmerno gibanje na svežem zraku je v vsakem slučaju priporočljivo. — A. Z. Pri obstoječem sumu na spolno bolezen je brezpogojno potrebno, da greste takoj k zdravniku. Na razpolago Vam je brezplačni državni ambulatorij v bolnici, naslovi privatnih zdravnikov pa zveste v vsaki lekarni. — T. T. Pri popuščanju zobnega mesa je važna masaža z zobno ščetko in vodikovim superoksidom. Ker pa je lahko vzrok tudi kaka konstitucionalna napaka, Vam priporočamo zdravniško preiskavo. — F. R. S. oD. Vsakega odvajalnega sredstva se organizem sčasoma privadi in potem več ne učinkuje. Zato je edino pravilno, da se kolikor mogoče izhaja brez umetnih sredstev in da se odvajanje uredi z dieto in fizikalnimi sredstvi. Hrana naj bo pretežno vegetarična (prikuha, sadje, črni kruh). Potrebno je pregibanje, gimnastika in masaža. Zjutraj na tešče spijete kozarec mrzle vode in nato redno in vztrajno pokusajte priti do uspeha. Šele če vse to ne bi pomagalo, vzemite tu pa tam malo ricinovega olja. — I. G. Uspeh omenjenih tablet zavisi popolnoma od slučaja, ker vzroki impotence so različni. Poskusijo pa se lahko v vsakem slučaju, ker ne škodujejo.

Sir Thomas je Frydmana drastično odpravil. Tako bi zares velik mojster ne smel podležti kakor je v tej partiji mladi Poljak. Igra je tako kuriozna, da jo danes prinašam. Izkušeni Angleži ni imel nobenega respekta pred novo zvezdo. Napadel ga je kakor kakšnega novince-zelenca. Sicer pa sedita sami. Thomas očividno ni krotak igralec. Napadalo svojo silo je jasno pokazal tudi proti Flohru v Ujpešti.

Beli: P. Frydman Črni: Sir G. Thomas

1. d2—d4 Sg8—f6

Hypermodern kretnja.

2. c2—c4 e7—e6

3. Sb1—c3 d7—d5

Stara solidna varianta daminega gambita je tu.

4. Lc1—g1 Sb8—d1

5. e2—e3 c7—c6

Thomas pripravljati očividno Pillsburyjevo obrambo.

6. Sg1—f3 Dd8—a5

7. Lg5×f6

Običajno igra beli: 7. Sf3—d2, Lf8—b4

8. Dd1—c2. Po 8. 0—0 šele zamenjava na f6, ker sicer lovca ne more razviti na d3. Takošnjava zamenjava na f6 ima le smisel, če namerava beli potem takoj igrati Lf1—d3.

7. Sd7×f6

8. Dd1—b3

Beli ne hodi po pravi poti.

8. Lf8—e7

9. Lf1—d3 0—0

10. Sf3—e5

V otvoritvi ni dobro dvakrat igrati z isto figuro. Zato je tu 0—0 boljše.

10. Sf6—d7!

Thomas izkorišča ugodno priliko. Njegova kombinacija se glasi: 11. Se5×d7, Lc8×d7 12. Db3×b7, Ta8—b8 13. Db7×d7

Tb8×b2 14. Ta1—c1, Le7—b4 15. 0—0, Lb4×c3 in črni ima izvrstno igro.

11. f2—f4 Sd7×e5!

12. f4×e5 Le7—g5

Silno neprijetno!

13. Db3—c2 g7—g6

14. Ke1—e2

Beli preceňuje svojo pozicijo. Že bi bil moral pohlevno igrati Dc2—e2.

14. c6—c5!

Izvrstno.

15. h2—h4?

Frydman menda zares ni vedel, kaj se godi. Grozljive ni videl, to je jasno. Da pa jo je tako malo slutil, da nasprotnika naravnost žene v žrtev, je slabo znamenje za njegovo umetnost. Nesrečna poteza razo-

»Lej, lej, plana —!«

Ostrel sem in napeto gledal to čudno dvojico na klopi. Videl sem, kako se držajo mišice na temnem obrazu nesrečnega reveža. Kako mu trepetajo kolena, kako s silo stiska pesti pod pazduhami. Videl sem, kako natihoma šepeta malemu svetlolaščku. Ta pa ga boža po licu in po zalosani suknji —

»Moj tic — moj, moj!«

Mati je gledala svojega fantička in opazil sem, da ji je zdrknila solza po licu. Debeli starki sta se zgrazali.

Kmalu potem je odpeljala mati fantička iz parka.

Da, otroci le poredko zaidejo sem. Ta pa se je obotavljala i z ročico mahal svojemu novemu znanцу v slovo: »Adijo — tic!«

Razcapani nesrečnež se je še bolj sključil na klopi, zdaj je stisnil roke med kolena.

»Kakšen Judež! Vsaj pobožal bi bil otroka po laseh, tako srčkan fantiček je bil to!« je godrnjala debeluška na klopi.

»Uh, hvala bogu, da ga nil Jaz bi ne pustila otroka k takemu lumpu — je govorila druga.

Čudno, zakaj je stiskal pesti pod pazduhami? Kaj so storile te temne, žilave roke? Kaj so storili tem ubogim, žilavim rokam?

„Pecion“ prašek za peanje je domač, boljši in cenejši

deva precejšnjo pomanjkanje pozicijskega čuta.

15. Lg5×e3!

16. c4×d5

Varianto: 16. Ke2×e3, c5×d4+ 17. Ke3 ×d4, Da5—b6+ 18. c4—c5 Db6—b4+ 19. Kd4—e3, d5—d4+ je Frydman očividno videl.

16. Le3×d4

17. h4—h5

Pa ne da bi beli še mislil, da napada.

17. e6×d5

18. Sc3×d5 Lc8—g4+

19. Ke2—f1 Ld4×e5

20. Ta1—e1 Ta8—e8

21. b2—b4

Na 21. Te1×e5 sledi 21. Te8×e5

22. Sd5—f6+ Kg8—h8 23. Sf6×g4, Da5—e1 mat.

21. Da5—d8!

Sedaj krije dama polje f6.

22. Dc2×c5 Le5—g3

23. Te1—c1 Dd8—g5

Grozi Tf8—c8.

24. Te1—b1 Te8—e5

Beli se je vdal. Grozovit poraz!

Radio

Nedelja 1. julija.

LJUBLJANA 8.15: Poročila. — 8.30: Gimnastika (Pustišek). — 9: Plošče. — 9.15: Prenos cerkvene glasbe. — 9.45: Iz življenja bakterij (dr. Bonač). — 10.15: Mednarodni zadrudi dan (dr. Fr. Veber). — 11: Operne arie s spremljevanjem radio orkestra poje g. Marček. — 12: Čas, plošče.

— 16: Kmetijska posvetovalnica (inž. Sadar). — 16.30: Koncert moškega okteta »Sternbena«, vmes radio orkester. — 20: Emil Kralj: Don Pietro Caruso. — 20.45: Koncert pevskega zbora pravoslavne kapele v Ljubljani. — 21.20: Radio orkester. — 22: Čas, poročila, lahka glasba.

BEograd 17: Zborovski koncert. — 19.30: Godalni kvartet. — 20.10: Pesmi. — 20.40: Plošče. — 20.45: Slušna igra. — 21.20: Orkester. — 22: Lahka glasba. — ZAGREB 12: Plošče. — 17: Godalni trio. — 20.15: Pesmi. — 20.45: Klavirski koncert. — 22.15: Ples. — PRAGA 19.05: Vojaška godba. — 21: Koncert češke filharmonije. — 22.30: Mešan program. — BRNO 19.05: Prenos iz Prage. — 20.15: Plošče. — 21: Koncert iz Prage. — VARŠAVA 20.15: Večer lahke glasbe. — 21.02: Zabavni program. — 23.05: Godba za ples. — DUNAJ 11.20: Simfoničen koncert. — 12.30: Orkester. — 15.30: Komorna glasba. — 17: Orkestralni koncert. — 19.15: Klavirske skladbe. — 20.05: Mešan program. — 22.05: Operne arije. — 22.45: Plesna muzika. — BERLIN 20.15: Mešan program. — 21.15: Vesela dunajska glasba. — 22.20: Nočni koncert. — KOENIGSBERG 19.15: Klavirski koncert. — 20.15: Program iz Berlina. — 21.15: Orkestralni koncert. — 22.30: Lahka glasba.

Ponedeljek, 2. julija.

LJUBLJANA 12.15: Havajske kitare na ploščah. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, pariška godba republikanske garde na ploščah. — 18: Pisma (Puhar Leopold). — 18.30: Pasemsko vprašanje malih živali (Kristof. Franc). — 19.30: Moderna španska plesna reproducirana glasba. — 19.30: Zdravniška ura (dr. Magajna). — 20: Operetni večer ge. Ivica Cankarjeve, vmes radio orkester. — 20.15: Fantje na vasi. — 22: Čas, poročila. — 22.15: Valčki na ploščah.

BEograd 18.30: Plesna glasba na ploščah. — 19: Pesmi. — 19.40: Beethovenova sonata št. 5, v D-duru. — 20.40: Massenetova opera »Werther« na ploščah. — 23: Godba za ples. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Popoldanski koncert. — 20.15: Klavirske skladbe. — 20.45: Orkestralni in pevski koncert. — 21.45: Plesna muzika. — PRAGA 20.40: Koncert moderne francoske glasbe. — BRNO 20.40: Prenos koncerta iz Prage. — VARŠAVA 19.40: Plošče. — 20.12: Koncert orkestra in solistov. — 21.12: Klavirska sonata. — 22.35: Godba za ples. — DUNAJ 12: Lahka glasba na ploščah. — 16.10: Nastop mladih solistov. — 17: Narodni v svojih pesmih. — 17.25: Plošče. — 19.20: Večer dunajske glasbe. — 21.15: Program po nepovedi. — 22.25: Klavirski koncert. — 23.05: Godba za ples. — BERLIN 20: Nemške zborovske skladbe iz 5. stoletja. — 21: Igra. — 21.35: Lahka godba orkestra. — 22.40: Spevoigra. — 24: Mozartov koncert za violino in orkester. — KOENIGSBERG 20.10: Prenos Gluckove proslave iz opere. — 21: Prenos iz Muehlackerja. — 22.30: Lahka in plesna glasba.

Torek, 3. julija.

LJUBLJANA 12.15: Ciganske godbe na ploščah. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Otroški kotiček (Gornikove lutke). — 18.30: Rahle pesmi mi zvenijo (reproducirane podkone). — 19: Sokolstvo: Dolžnost Sokola glede na državljansko vzgojo (M. Ambrožič). — 19.30: Postanek, razvoj in propad janičerja (R. Dostal). — 20: Violinski koncert Tarasa Poljanca. — 20.45: Kvartet mandolin. — 21.15: Radio orkester. — 22.10: Čas, poročila. — 22.30: Angleške plošče.

BEograd 18.30: Pevski koncert. — 19.10: Plošče. — 20: Slovenska lirika. — 20.45: Plošče. — 21.30: Pevski koncert. — 22: Lahka godba orkestra. — 23: Plesna glasba na ploščah. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Popold

Premagana smrt

Oživljanje možganov — najnovejši triumf moderne medicine

Vodja kirurške vsehiliške klinike v Bazlu prof. dr. Henschen poroča o senzacionalnih poskusih, ki jih delajo na tej kliniki za obujanje mrtvecev.

Dosedanji poskusi za oživljanje, tudi umetno dihanje, imajo pred vsem pomen dražilnega sredstva za srce in pljuča; utrip in dihanje pa zavisita na zadnje do možganov, ki pošiljajo življenjske impulze v ves organizem. Kazalo bi tedaj, da bi se oživljanja lotili tukaj — in to delajo v Bazlu.

Možgani potrebujejo za svoje življenje v prvi vrsti kisika. Če jim tega zmanjka, se morajo dobesedno zadušiti. Zato so že prej poskušali umirajočim vbrizgavati v žile kisika, ki naj bi možganom pomagal v njihovem boju proti smrti. Postopek je v

nekaterih primerih imel naravnost čudovit uspeh, a ni naraven, zato je nepopoln, nezanesljiv. Na bazelski kliniki so ga izpopolnili s tem, da odvzamejo poskusni živali, čije življenjske funkcije so se že ustavile, iz žile z ogljikom nasičene, temne, mrtve krvi, jo zunaj telesa v posebnem aparatu kakor v ključih nasitijo s kisikom, da postane spet svetla, in jo nato vbrizgajo v vratno žilo dovodnico. Možgani pod vplivom te krvi oživijo in oživijo tudi organizem, v kolikor je to sploh mogoče.

Popolnoma mrtvih bitij namreč tudi ta metoda ne more več spraviti v življenje. Daje pa možnost, da se izkoristi še prav zadnje življenjsko delovanje v možganih, ki ga ni več opaziti z nobeno pripravo in ki traja še do 20., 25. minute po ugotov-

ljem zadnjem znaku življenja. Tako da- leč po uradni smrti ni mogla doslej nobena metoda oživiti mrtveca, bazelska metoda pa to zmore. In v tem je nje veliki pomen.

Doslej so po njej delali poskuse sicer samo z živalmi, s psi, a uspehi so, kakor rečeno, zadovoljivi, da jih bodo preizkusili sedaj tudi na ljudeh. In ni dvoma, da bodo uspehi. Pri tem uporabljajo še poseben električni aparat, ki opravlja sam poskuse z umetnim dihanjem, in novo srčno grezilo, ki ga je izumil in na samem sebi s blaznim pogumom preizkusil neki nemški raziskovalec. To grezilo se da, n. pr. skozi odvodnico v roki, potisniti v sredino srca, ker omogoča, da se tam odloži po- živiljoča telesa.

Šola potrpežljivosti

Ameriško krpanje razdrtih zakonov

»Ločene žene, osvobodite si svoje moške znova! Noben zakon ni tako lep kakor prvi. Privadite se napak svojih mož. Drugi mož ima druge napake. In roko na srce: ali imate tudi same napake?«

Te besede stoji na čelu majhne brošure, v kateri poroča »newyorški angel miru«, ga. Conwallisova o uspehih svojega originalnega delovanja. Conwallisova se je vrgla namreč na to, da spravi ločene zakonke spet skupaj in da to početje ni brezplodno, kaže število, ki veli, da je do lanskega leta po njenem trudu 3217 ločenih žensk prišlo ponovno do svojih mož.

Avtorica deli ločene ženske v tri vrste. Prve še vedno ljubijo svoje moške, od katerih so se razstale zavoljo kakšne ničevosti, ker niso imele smisla za resnost in globino življenjske skupnosti. Sem spadajo n. pr. ženske, ki se čutijo smrtno užaljene, če jim mož odreče kakšno obleko, če tiči zvečer spet skupaj in da to početje ni brezplodno, kaže število, ki veli, da je do lanskega leta po njenem trudu 3217 ločenih žensk prišlo ponovno do svojih mož.

V drugi kategoriji so ženske, ki so se v zadnji zvestobe pregrešile zoper svoje moške. Stvar je tu dosti težja, ker moški ne- zvestobe ženske ne odpuščajo radi, vrhu tega mora ženska svoj greh tudi obzalo- vati in varanega moža vendarle ljubiti. To posreduje Conwallisova osebno in z vsemi mogočimi spretnostmi med ločencema.

Najtežje pa je s tretjo kategorijo. Tu so ženske, ki so imele v zakonu slabe izkušnje in nečejo o njegovi obnovitvi ničesar

Pri prehajanju, hripi, vnetju v vratu, oteklih mandljih, živčnih bolečinah, trganju v udih storite dobro, če poskrbite za vsakdanje izpraznitve črevesa s tem, da popijete pol čaše naravnega »Franz Josefove« grenčice. Po sodbah univerzitetnih klinik se odlikuje »Franz Josefova« voda zaradi sigurnega učinka pri prijetni uporabi. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

ZANIMIVOSTI

Letos v juliju bodo otvorili prometni predor med Liverpoolom in Birkenheadom. Na tem predoru so delali skoro devet let, gradnja je stala 7 milijonov funtov.

Pri cestnih nesrečah podleže skoro dvakrat toliko moških kakor žensk, medtem ko pride na 8 moških utopljencev samo ena ženska.

Svetilka, ki jo jemljejo potapljači s seboj v morske globočine, tehta 25 kg. Kljub temu jo morajo še obtežiti s svincem, kajti pritisk vode je zelo velik. V potapljaški svetilki je žarnica za 2000 watov.

Na angleški obali obleži vsako leto približno 40 kitov, ki pripadajo po zakonitih določbah Britskemu muzeju.

Angleški kralj Henrik VIII. je dal v enem samem letu obesiti 3000 beračev.

Papige učkajo povprečno starost 60 let.

Babilonski stolp je bil samo dve tretjini tako visok kakor je danes visok Eiflov stolp v Parizu.

Največji cerkveni zvon imajo v Moskvi. Tehta 202 toni.

Kajenje

Trditve, da je kajenje škodljiva navada, ki polagoma uničuje organizem, sta se lotila v zadnjem času z vsem znanstvenim aparatom angleška zdravnikarja dr. Haggard in dr. Greenberg.

Ugotovila sta, da ima nikotin to lastnost, da spodbode tako zvrstne stranske obisti, ki imajo velik pomen za urejanje sladkorja v telesu, k povečanemu delovanju. Kakor znano, je primerna predelava potrebna našemu zdravju. Osebe, ki imajo motnje v tem pogledu, so zelo zdražljive in neoporne. Kakor sta dognala oba učencja s celo vrsto eksperimentov, učinkuje kajenje pomirjevalno na žive, kar je v zvezi z njegovim učinkom na stranske obisti oziroma na sladkorno presnovo. V tem pogledu je tedaj zdravju celo koristno. Seveda pa velja to samo za zmerno kajenje.

Glava ženskega trupla v Brightonu

V obrežni peščini kopališča Westgate je iztaknil te dni neki deček glavo, ki pripada, kakor sodijo kriminalisti, najdenemu ženskem truplu na postaji v Brightonu. Policija bo zdaj skušala rekonstruirati umor in upa, da bo dobila v roko sredstva, ki ji bodo pomagala najti zločinca.

slišati, tem bolj, ker so običajno v kakšnem poklicu, ki jim omogoča samostojno živeti. V tem primeru se vsaj omoja može sami obračajo na vsemočno go. Conwallisovo za pomoč.

Metode, s katerimi dosega ta svoje uspehe, seveda ne natančneje izdaja, vsaka- ko ne vpliva samo duševno na ženske, temveč skrbi tudi za to, da se ločena zakonca »slučajno« srečata v okoliščinah, ki vplivajo pomirjajoče na oba dela. Sredstva za izvajanje svojega programa prejema od hvaležnih zakoncev, ki jih je spravila spet skupaj, ali od neznanih dobrotnikov, ki jim njeno delovanje imponira. Ta čas vrši to delo že tri leta in zakoni, ki jih je na svoj način »popravila«, so sedaj baje vsi srečni.

Zora Voda

proti sivim lasem!

Ne barva, temveč vrača sivim lasem prejšnjo naravno barvo.

Odobrena od higienskega zavoda v Ljubljani pod št. 2392-933 kot za zdravje popolnoma neškodljiva. Uspeh siguren in trajen. Cena steklenici brez poštne Din 35.—

ZORA VODA I. OREL

ZAGREB, Radićeva (Duga) ulica 32

Pri naročilu navedite vašo naravno barvo las. 63

Stavisky je bil blazen

Izjave francoskega psihiatra univ. prof. dr. Pierra Vacheta

V zvezi z afero Staviskega je francoski tisk ponovno navajal ime znanega francoskega psihiatra in vseučiliškega profesorja dr. Pierra Vacheta, ki ga je dolžil, da je Staviskemu kot svojemu pacientu izstavljal sprave, da je blazen in ga s tem odtegoval sodnemu zasledovanju. Baš zadnje dni je pariški »Matin« ponovno napadel dr. Vacheta, ki je na takšne napade doslej molčal, a se je sedaj odločil, da se odreče svoji dolžnosti molčanja in spregovori v svojo obrambo.

gove izredne modrosti, treznosti in pravičnosti, a so le delo bolnih možganov, ki so nekoliko mesecev pozneje končali s pretresljivim polomom. Tudi o nekem izmed zadnjih predsednikov francoske republike je znano, kako je po povsem normalnem obnašanju na neki provincialni slavnosti ponoči v sami spalni obleki planil iz počasi vozečega vlaka v napadu hipne duševne zmedenosti, ki je takoj tudi izginila. Blaznost se pojavi namreč lahko tudi trenutno in tudi pri najbolj neozdravljivih duševnih

Dve glavi, en mož: Stavisky en face in v profilu

Da je Stavisky duševno hudo bolan, pravi dr. Vachet, so ugotovile že razne zdravniške kapacitete, kakor l. 1928. sodni izvedenec za medicino dr. Paul, prof. Claude, član zdravniške akademije in sodni izvedenec za medicino dr. Auguste Marie. Vsi ti so, kakor tudi dr. Vachet sam, večkrat opozarjali na nevarne posledice, ki jih utesnjejo imeti Staviskega duševne motnje, čeprav ni zadeva sodnega zdravnika, da bi kakšen primer obravnaval z jurističnega stališča. Toda njihova opozorila niso nič zalegla. Opozarjali so tudi na to, da bi ga bilo treba ne samo primerno zdraviti, temveč tudi izolirati in mu onemogočiti vsako poslovno delovanje.

Javnost običajno misli, da mora blazni blazno govoriti in dokazovati svojo neodgovornost s stalnimi čudeži. To je pa napačno stališče. Duševne motnje spadajo med najbolj zamotane pojave in se kažejo po stopnji svojega razvoja na najrazličnejše načine. Svetovna zgodovina nam nudi celo vrsto primerov izrednih duhov, čijih usodna bolezen se je pokazala le po kakšnem dramatičnem intermezzu, dočim je blaznež sredi svoje napredujoče omračitve uma vodil najvišje in najbolj odgovorne posle. Vzemimo predsednika Wilsona, čigar štiri- najstotnik smatrajo za sijajen dokaz nje-

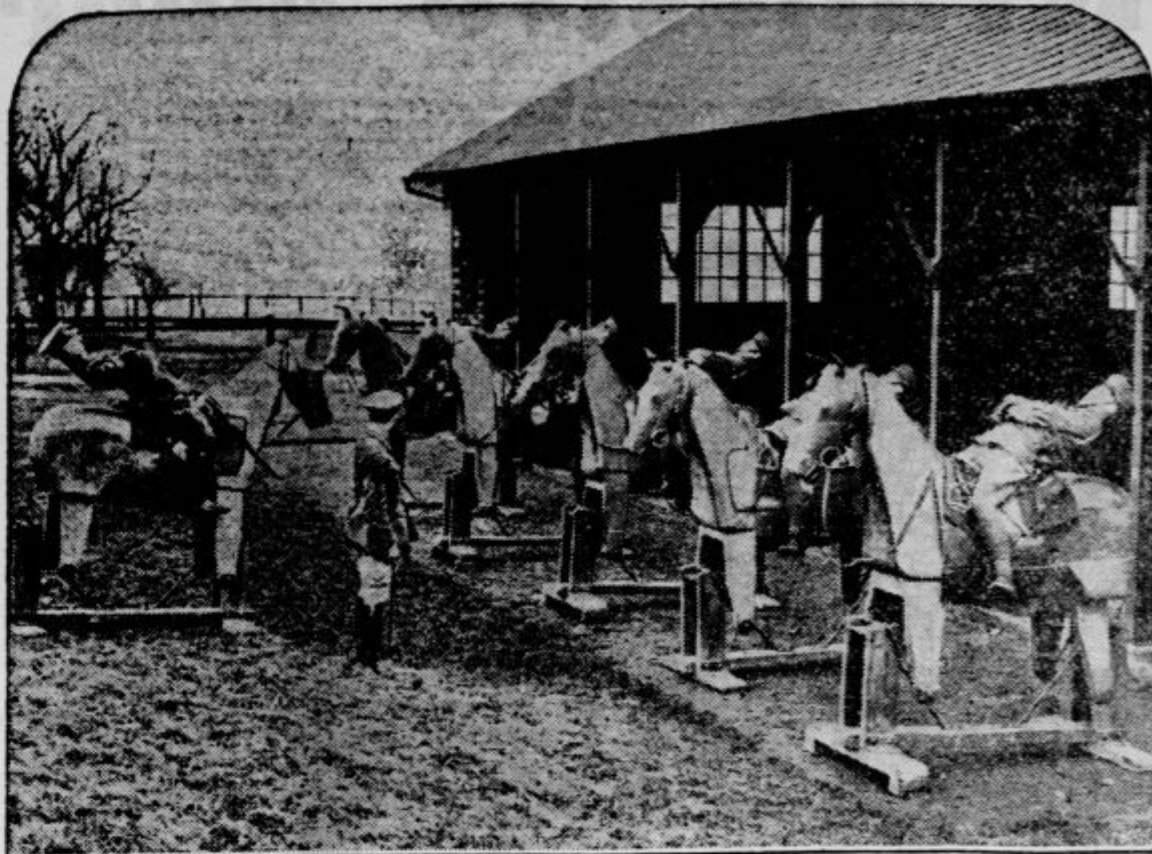

bolezni neletimo na presledke, med katerimi zasije duh v čudovitem blešku. Dosti je bilo mož, ki so umrli popolnoma blazni, a so pri tem ustvarjali najčudovitejša dela. Saj razlaga neka teorija genialnost kot zadnje intenzivno zagorenje duha pred ugasitvijo.

Stavisky je bil bolan na manjši samovelji. Vse njegovo obnašanje karakterizira izrazito precejšnje lastne moči. Bil je prepričan, da zmora s svojimi finančnimi načrti odrediti svet, neprestano je poudarjal svoje bogastvo in svoje naslove, se bahal s svojo lepoto in svojimi zvezami. Smatral se je za gospodarja sveta in tudi brez- mernost njegovih goljufivih podjetij stoji v tem znamenju. Nič se mu ni videlo mogoče in blazna vera v lastno moč mu je dejala nedvomno sposobnost, da je lahko prepričeval druge in jih zavajal. Toda do- bam takšne sile so sledile dobe melanholične potlačnosti, med katerimi so se pojav- ljale spet v skrajnost pretirane misli, da ga zasledujejo.

To je patološko ozadje te afere, pri kateri je veliko onih, ki boleznijo Staviskega ni so poznali, postalo njena žrtve, drugi pa so jo izkoristili v svoj prid in v prid največ- jega sleparstva vseh časov.

Vsak ima rad svojega konjička

čepav je le iz usnja, kakor nam kaže ta slika v vojaški šoli za jahanje v Weedonu na Angleskem

Bolezen in vreme

Umrljivost dojenčkov je največja poleti, starejših oseb pa pozimi

Kako močno vpliva vreme določene let- ne dobe na zdravje, razvidimo iz krivulje umrljivosti v višji starosti, ki se prične ob začetku zime dvigati, doseže v marcu ma- ksimum, ostaja skoraj na isti višini v apri- lu in maju in potem naglo pade na mini- mum v septembru in oktobru. Bolezni, ki so v zvezi s prebavnimi organi, imajo svoj maksimum poleti. To velja zlasti za do- jenčke. Človek do 1 leta ima torej največ- šans, da umre poleti, nad 60. letom pa v zimski dobi.

Višji zračni tlak učinkuje bolj na člo- vekovo razpoloženje nego nizki. To opa- zamo posebno dobro pri nevrastenikih. Ze- lo velik vpliv ima sončna svetloba. Po- manjkanje sonca povzroča kakor pri rastli- nah bledičnost, malokrvnost, kar vidimo pri rudarjih, ki jim v tem pogledu ne ko- risti niti krepka hrana. So lahko čvrsti, a ostanejo bledi.

Tudi na duševne sposobnosti imajo vre-

menke okoliščine velik vpliv. Tako ima- mo neko najugodnejšo zračno temperatu- ro, ko šolski otroci s posebno lahkoto o- pravljajo seštevne račune. Spomin in mišična moč sta odvisna od svetlobnosti, temperature in zračnega tlaka. Telesne funkcije so v mrzlem letnem času medlej- še, duševna delavnost pa je vsaj pri odras- lih živahnejša. Pri šolskih otrocih je to drugače, tu je maksimum duševne in teles- ne čilosti v poletju.

Zanimivo je, da so tudi klice, povzroči- teljice bolezni, odvisne od vremena. Kla- sični primer za to je malarija. Cim bolj pospešuje vreme rast in število komarjev, v katerih povzročitelj malarije gostujeja, tem močnejše nastopa malarija.

V prejšnjih časih so iskali nekih astro- loško-mističnih zvez med zvezdami in bo- leznimi. Moderna medicina se astrološkim špekulacijam smeje, tem rajši pa prizna- va meteorološke vplive.

Mož s tisoč imeni

Slaba družba ga je spravila na kriva pota

Solunski listi poročajo z velikimi črka- mi, da je pred kratkim aretirani zločinec Carleoglu, eden največjih sleparjev in vlo- milcev v Orientu, ponovno pobegnil iz ječe.

Mož ima za seboj kaj pisane preteklost. Baje izvira iz ene najboljših atenskih družin in je celo diplomiran inženjer, zašel je pa kmalu v slabo družbo in se vdal pusto- lovskemu življenju. Pred nekoliko leti se je samo s pravočasnim begom rešil, da mu niso zaradi velikopotezne in prevečane sle- parske afere pristigli peruti za zmerom. Nemirna kri ga je potem gnala od dežele do dežele. Arabija je postala njegova dru- ga domovina in kakor je sam s ponosom pripovedoval, se je seznanil s proslulim arabskim Napoleonom, vahabitskim kra- ljem Ibn Saudom, ki je njegovo prijatelj- stvo cenil baje nad vse. V Orientu se je Carleoglu naučil tudi vsakovrstnih fakir- skih spretnosti, ki jih sijajno obvlada, ka- kor kažejo poznejši dogodki.

Iz še neznanega razloga se je pustolovec pred nekoliko meseci vrnil na Grško in za- čel takoj na debelo vamljati. Niti najbolj- še oklopne blaginje se mu niso mogle upi- rati, sto tisočaki in denarju in dragocenostih so postali njegov plen.

Po mnogih brezuspešnih pogonih je po-

licija »moža s 1000 imeni«, kakor ga nazi- vajo zaradi neštevilnih imen, s katerimi nastopa, končno je zasledil med vlomom v vilo nekega industrijca v Drami. Zdelo se je, da je beg izključen. Toda Carleoglu je z nezasišano drznostjo skočil skozi okno na dvorišče in se ni pobil navzlec veliki vr- šini. Policijski uradniki so hoteli streljati nanj, toda prsti so jim bili kakor primr- njeni na peteline in se niso ganili. Vlomilec je bil svoje zasledovalce — hipnotiziral! Preden je izginil v noč, je sam potegnil samokres iz žepa in izbil policistom zapo- vrstjo orožje iz rok.

Pred tremi tedni je padel policiji ponov- no v roke in tokrat se ni utegnil izmazati. Brez nadaljnega je priznal vse grehe, ki so mu jih navedli, dejal pa je, da načina, kako izvršuje svoja dejanja, noče izdati, ker je to »poslovna skrivnost«, ki jo bo prej potreboval, nego se policiji sanja.

Mož je tedaj že vedel, da bo spet ušel. In to se mu je tudi posrečilo. Pod pretve- zo, da je bolan, se je dal prepeljati v jet- niško bolnišnico in tu je neke noči s hip- nozo uspaval svojega paznika in ušel. Paz- nika, ki sam ne ve, kdaj se je to zgodilo, so odpustili iz službe, toda to jim kaj malo pomaga.

Konec „opičje nasebine“

Propadlo podjetje na Gvineji

V Kindiji na Francoski Gvineji so pred osmimi leti s podporo francoske vlade osnovali čudno kolonijo. Mlade opice, sim- panzi, gorile in orangutani naj bi tu pod vodstvom specialistov dobile vzgojo, ki bi jih kolikor mogoče približala človeškemu duševnemu nivoju.

Resni znanstveniki so sicer za tedaj pre- rokovali temu podjetju neuspeh, a vendar so poskus napravili. V senci palm so vo- dili pazniki mlade živali na sprehod kakor človeške otroke, zamorske ženske so na- zirale njihove igre, skrbjele za njihovo hra- no in telesno nego. Poleg igranja so bile opicam na razpolago kopališča, tekoča vo- da, kočje in vse druge udobnosti. Učeni pe- dagogi so imeli nalogo, da vcepijo v srca

in ume divjih otrok prirodo višjo kulturo.

A izkazalo se je, da je to mogoče le do neke mere, zato so sedaj sklenili, da to stvar opustijo. Sicer je bil namen tudi ta, da bi opice uporabljali kot poskusne živali za vsakovrstne bakteriološke eksperimente (kar bi bilo seveda v precejšnjem na- sprotnju s pojmom »višje kulture«), a ker se dalo takšni eksperimenti z manjšimi stroški delati doma, so se tudi v tem po- gledu odrekli tega nenavadnega poskusa.

A NEKDOTA

V nekem newyorškem gledališču so lani vpriporili Sofoklejevo »Antigono« z glasbo- no spremljavo Mendelssohna. Občinstvu je bila predstava tako všeč, da je nepresta- no zahtevalo avtorja pred rampo.

Režiser se dolgo ni mogel odločiti, kaj naj stori, končno pa je pogumno stopil pred zastor in pojasnil, da je Sofokles že kakšnih dva tisoč let mrtve. Nato se je oglašil mlad fantič z zadnje galerije: »Po- kažite nam vsaj njegovo mumijo!«

VS AK DAN ENA

»Koliko kosti ima ta primerek! Uverjen sem, da jih bo dovolj za rekonstrukcijo še enega »srednjevelikega dinosavra!«

Čitajte tedensko revijo „ŽIVLJENJE IN SVET“

Iz naših gorenjskih letovišč

Preddvor, 29. junija.

Po naših novinah se dosti čita o gorenjskih letoviščih in to največ o Bledu, Bohinju in Kranjski gori, mnogo manj pa o ostalih krajih, kakor o Jezerskem, Predpovrju, Cerkljah, Kamniku. Seveda dajemo prvenstvo našem krasnemu Bledu, ki mudi tudi najbolj razvijenim gostom vso udobnost in ki ima privlačnost v ljubkem jezeru z romantično okolico. Drugačno življenje kakor na Bledu je v Bohinju, Mostu, Kranjski gori in Ratechah, kamor privablja tuje v prvi vrsti zdrav gorsko podnebje in romantično velegorje z divjimi soteskami in grapami, kjer uživajo krasote prirode, čist zrak in mir. Skoro isto, kar velja za omenjena letovišča, se nanaša na naš idilični Preddvor in bližnje romantično gorsko pokrajino Jezersko.

Istopiš na postaji v Kranju, sedeš v udoben avtobus, ki te popelje mimo belih vasi Primškega, Viskokega, Gorenj, Hotoz in Tupalč ali pa po drugi cesti mimo Rupe, Kokrice in Srednje Bele v četrt ure v Preddvor. Voznja po krasni pokrajini je izredno zanimiva. Tu vidiš naše krepko kmečko ljudstvo, kako opravlja dela na polju in travnikih. Tu vidiš zastave kmečke fante in moške, kako v jutranji rosi kosijo travo, tu vidiš zala kmečka dekleta, ki spravljajo seno na kope, tu čutiš blagodejen hlad od hčerke planin bistrice Koke, tu te boža hladni vetrič, ki se požirava z zlatim žitnim klasjem. Po cestah pa srečuješ kolone voznikov, ki vozijo hode in deske iz smeri Preddvora in Koke ter pokajo z bleči in priganjajo iskre konjčice. Že od daleč te pozdravlja bela cerkva sv. Jakoba, ki kraljuje na visokem hribu nad Preddvorom, pod njo pa se belijo graščine, v katerih so v preteklosti gospodovali močnejši graščaki.

Zares lep in vabiljiv je Preddvor s svojo prostorno okolico, kjer vidiš lepe bele hiše, raz hišna okna pa se vsipajo krite redih

nageljnov, teh tipičnih gorenjskih cvetlic, gorenjske hiše, ki mora napraviti na vsakega tuja lep in prijeten vtisk. Preddvor se prenavlja v pravo letovišče, za kar ima vse pogoje. Ne najdeš zlepa kraja, v katerem bi bilo združenih toliko pokrajinskih krasot, kakor jih je narava nagomilila tu. Tu imaš na izbiro nešteto lepih solnčnih in senčnih izprehodov. Na zelenih gričih se bleščijo bele vasice ali pa se skrivajo v zelenih dolinah, mimo katerih drži lepa cesta. V Preddvoru so krasni parki z mogočnimi stoletnimi hrasti, dalje prostrane senožeti in sadovnjaki, lepi razgledi na grič, med katerimi se v senci dreves vije potok Bistrica, ki goni mlin pod klancem. Tu je okolje za vse, ki imajo smisel za lepo naravo.

Preddvor je izhodišče na visoke planine, ki se vzpenjajo za njim strmo proti nebu. Najponosnejši med njimi Storič, ki se ponosa s krasnim razgledom na vso gorenjsko ravan, ki je posejana z mesti, trgi, vasi, s številnimi cerkvami, ki stoje na nizkih in visokih holmih. Med njimi pa se vije v lokih zelena Sava, ki prepleta kot zelen trak skozi ta najlepši del naše zemlje. Poleg Storiča se dvigata v sinje nebo Mali Grintovec, poln planinskega cvetja, in širokopleča Zaplata s skrivnostnim Hudčevim borštom. Tik za Storičem in Zaplato po kraljuje mogočni Grintovec s svojo posestirno strmo Kočno. V tej gorski kotlini je romantično letovišče Jezersko. Preddvor z lepo okolico spada med naša najbolj privlačna letovišča.

Zlasti lepo je tu zvečer, ko zahaja sonce daleč za triglaviškim gorovjem, ko zvonijo iz nešteti bližnjih cerkva »Zdravo Marijo«, ko se pogreza vsa narava v mrak in ko v tiho poletno noč zadoni fantovska pesem »Le zvonijo iz temnih lin...«. Takšno je življenje v poletnih večerih v prijaznih vasicah pod visokim Storičem.

S. M.

Pri žegnanju na Kofcah

Ljubljana, 30. junija

Na kresno nedeljo je vsako leto na Kofcah nad Trzinom veliko planinsko žegnanje. Kapelica sv. Janeza je na ta dan oblikana od množice naroda, ki prihiti od blizu in daleč, da si izprosi sreče pri živini in na polju. V sedmih letih, odkar stoji ta kapelica zraven Planinskega doma na Kofcah, se je ta poletni praznik priljubil vsem planincem. Že v soboto popoldne so pokazovali vse poti na Kofce izredno živahno. Vse večer in vso svetlo noč so hoteli planinci od blizu in daleč proti Kofcam in prihajali so v trumah v nedeljo zjutraj, tako da lahko trdimo, da je bilo ta dan na Kofcah blizu tisoč ljudi.

Tudi mene je zabil praznik, da sem jo mahnil na planino. Krenil sem takoj na Cimperu na desno po najlepši planinski poti čez Pirmanec in Kal na Kofce. Kot nekdanji Tržičan sem seveda to pot poznal. Vsa je lepo markirana in opremljena s pogostimi orientacijskimi tablicami. Pa sem dobil pojasnilo, da je planinska podružnica sklenila s posestnikom Počivalnicom najemniški dogovor za to pot, po kateri je bilo prej zabranjeno hoditi. Občudujoč božjo naravo sem se počasi vzpenjal po senči na greben Kamnika, kjer se odpre prelep pogled v šentansko in bistriško dolino. Na nebu niti oblaka, zrak čist, sonce pekoče, pogled neizmerno na vse strani in človek sam sredi te bajne pokrajine. To je vtis, ki se nikdar ne da izbrisati. Vendar pa sem se sredi tega raja zjezil. Od drevesa do drevesa te vodijo markacijska znamenja: rdeči kolobarji z belimi krogi. Pa je moral to hoditi pred menoj človek, ki so mu bila ta markacijska znamenja nekaj tako vabiljivega, da je na več mestih zarislal vanje kljukasti hitlerjevski križ. Pohitel sem malo, misleč, da je občudovalec Hitlerja pred menoj, in sem dohitel dva ljubljanska planinca, ki sta na ves glas hvalila prelepo pot čez Pirmanec.

V tem sem prišel na Kal. Prijeten studenček vabi tako priročno k počitku, da prav rad sedež na eno izmed klopi, odprsi nahrbtnik, vzameš kratek ali kaj drugega in se podpreš. Po vseh stezah pa se pomikajo pisane točke, ki se izpremenijo, ko pridejo do hiše, v ljubke planšarice ali pa brhke planinke. Pred lovsko hišo na Kalu je vedno živahno. Gospa Cilka se vrti v

kuhinja in vre mleko in čaj in limonado, da jo je veselje gledati. Odtod drži pot kakor ona po Šišenskem hribu; pravata promenada je, ki te brani pred vročim solncem, dokler te po polurni hoji ne izpusti iz svojih rok in vrže v objem zgornjega žarke planinskega kralja. Se malo in Planinski dom te pozdravi v vsem svojem razkošju. Tržiški župnik g. Vovk je sredi maše, pevci pojo lepo Marijino pesem, daleč naokrog pa stoji in kleče verniki, prosi Boga za spravo med ljudmi in za srečo pri živini. To je planinska idila. ki se ti vtisne neizbrisno v spomin. Se sam prisluhnem in povzdigne srce k njemu, ki je nad nami...

Tam v zavetju veličastnih smrek pa se vije bel dim in ti udarja v nos prijeten vonj, ki prihaja iz velikanjskega kotla. Dva kuharja se vrtita okrog ognja. Stopiš bliže in povprašaš, kaj bo dobrega. Pa ti pojasnita, da je to pevska praznik Bralnega društva iz Tržica, ki ga vsako leto slave tako, da zakoljejo janca in si skuhamo specialiteto tržiške brzole. Besede »skuhajmo« se slišiš, temveč ti uho požgačka pristna tržiška, ki pravi, da »rontajo« brzole. Točno opoldne je naznanil kuhar, da so brzole gotove, in je tudi mene prav ljubezno povabil. Vesel sem sedel med pevice in tudi pivce in skoro je bil pred menoj velik krožnik kadečih se brzol. Dobro kosilo mi je šlo v slast, tako da sem dobil še drug krožnik izvrstne jedi. Seveda smo kosilo zalili z dobrim cvickom gospe Kvedrove in ga zabelili s petjem in pravim planinskim veseljem. Okrog nas se je kmalu nabral velik krog občudovalcev lepega petja in ko se je oglašil s svojim sopranom še Dobrinov Peter, ni bilo ploskanju ne konca ne kraja.

Ura je tekla, pa ni nič rekla, samo pokazala je, da se je veliki kazalec pomaknil na pol in mali na 6. Trobentač je zatrobil in hajd v dolino in na vlak in še dalje v Ljubljano. Vesel sem bil, da sem med Tržičani mogel preživeti nekaj prijetnih uric, pa me je spet pri povratku motil tisti neznanec, ki je risal v belino markacij kljukaste križe. Planinska podružnica naj prosí orožništvo, da izkuša krivica ugotoviti, potem pa naj ga podružnica postavi pred sodišče, saj so planinske markacije vendar zaščitene.

A. L.

Vodoravno: 1. predlog, 3. dva samoglasnika, 5. klavir, 9. kemijski znak za kovino, 10. vrh v Himalaji, 12. akademski naslov, 13. jezica (franc.), 14. jezero (franc.), 15. vas pri Ljubljani, 16. zaimek, 17. gora v Julijskih Alpah, 21. stran neba, 22. grška črka, 24. glavno mesto balkanske države, 25. mera za diamante in zlato, 29. ruska reka, 31. malikovalci, 34. družabna igra, 36. ploskovna mera, 37. poljedelsko orodje, 39. prva žena, 40. nada, 42. oblika pomožnega glagola, 43. vstavi »ah«, 46. številko, 47. dva različna samoglasnika, 48. skrajni v morje segajoč del celine, 49. kraljica, 51. kemični znak za redko kovino, 52. svetopisemska oseba, 54. del voza, 55. evropska država, 61. osebni zaimek, (nem.), 62. pomen iz opisne geometrije, 63. »vsa«, 64. kazalni zaimek (hrvatski), 65. ležišče kolesa

Rešitev križaljke „Čuk na veji“

Vodoravno: 1. gmajna, 5. la, 6. umno, 8. jeti, 9. Grai, 10. fuir, 12. lira, 13. ist, 15. toli, 16. ab, 17. ro, 19. oko, 20. Ida, 21. Ig, 22. mizerija, 25. Apel, 27. zel, 28. Namos, 30. ep, 31. ta, 32. asfalt, 34. idi, 35. Olševa, 40. normalnik, 42. aga, 43. rta, 44. Oman, 46. Renata, 48. lava, 49. maj.

Navpično: 1. Ga, 2. Almeria, 3. janar, 4. ar, 6. Uguri, 7. oil, 10. Filomena, 11. os, 12. lok, 13. Ibar, 14. trije, 15. Toman, 16. Aden, 18. ogal, 20. iz, 23. ilo, 24. izpad, 26. patrona, 29. Sa, 30. Efiat, 33. lipa, 36. logor, 37. šramel, 38. Em, 39. Varnava, 41. kara, 45. Anam, 47. taj.

Čitajte tedensko revijo ŽIVLJENJE IN SVET

Interesentom za reklamo na sokolskem stadionu v Zagrebu

V začetku meseca avgusta se bodo vršili v Zagrebu veliki sokolski dnevi. Veliki sokolski stadion je največji, kar jih je bilo kdaj zgrajenih v Jugoslaviji. Na vrhu stadiona so lože, a spodaj stojišča. Na vsem stadionu bo prostora za okrog stotisoč ljudi. V Zagrebu se bo v teh sokolskih dnevih zbralo toliko ljudi, kakor jih v Zagrebu gotovo še nikoli ni bilo. Kaj razumljivo je tedaj, da si hoče iz tega izbiti moralnih koristi tudi naše narodno gospodarstvo, in sicer hoče ljudske mase zainteresirati za svoje izdelke, produkte in sploh trgovsko blago z raznimi reklamnimi sredstvi. Saj bo privrkat v Zagrebu tako izredna prilika za uspešno reklamo in propagando. Tudi veliki sokolski stadion, čigar vzhodni vhod je ob Maksimirski cesti, po kateri bo stotisoče ljudi obiskalo tudi zagrebški narodni park Maksimir in živalski vrt, bo služil v reklamne svrhe, saj je uprava stadiona najbolj vidna mesta stadiona dala na razpolago za izrabo v reklamne svrhe. Iz vseh krajev Jugoslavije in tudi iz inozemstva se je prijavilo že mnogo interesentov za plakatno reklamo na stadionu. Naše interesente za reklamo na zagrebškem stadionu opozarjamo, da je izvedba reklam na stadionu poverjena strokovnim oglašnim zavodom: Interreklam, d. d. Zagreb, Masarykova ul. 28 in »Propaganda d. d.« Zagreb, Jelačićev trg 5 (preje Jugomosse d. d.). Oba zavoda dajeta brezplačno vse potrebne informacije v zadevi reklame za časa sokolskega zleta v Zagrebu.

Vremenski pregled

Prava poletna vročina, ki je zavladovala ob koncu prejšnjega tedna, se je mogla držati še po predelji nekaj časa, dasi jo je zelo ogražala oceanska depresija, ki se je bila srednji Evropi približala preko Skandinavije ter je na primer na Nemškem in Poljskem napravila konec vročini že pred nedeljo.

Potem je pričela prodirati na celno druga oceanska depresija od zapada ter prinesla Franciji dež in oblačno vreme že v nedeljo, potem pa se je nekoliko odmaknila ter svoj vpliv na kontinentalne predel razširila preko Nemčije in Alp. Šele v torek na večer se je na nevihtni sektor raztegnil do naših krajev, ni nam pa prinesel kaj prida, močje niti večjih neviht. Tudi v nadaljnjih dneh je pokazala oceanska depresija čudno slabost; ni mogla prodreti na celino, marveč je ostala nad Oceanom ter tamkaj oslabila. Čez srednjo Evropo je sicer pljusnil pod vplivom njenega vetrovnege sistema val hladnejšega oceanskega zraka ter prinesel znatno ohlajitev, ali dinamike je prišlo semkaj zelo malo. In tako se je zgodilo, da je ostal zračni tlak izredno enakomeren po osrednjem predelu Evrope in da so se stvarjala le majhna depresijska središča, ki niso mogla sprožiti večjih vetrovnih sistemov, a so vendarle posameznim pokrajinam dala prav obilne padavine. Ponekod pa se je držalo izredno trdovratno oblačno vreme, ne da bi bilo kaj prida dežja, dasi je silna soparica napovedovala nalive; takšno vreme smo imeli tudi v Ljubljani. Ker se je bil oceanski zrak razprostrl tudi po večini ostale Evrope, je vročina povsod pustila in nekoliko bolj vroče je ostalo samo v baltičskih deželah, kamor se je bil preselil segreti zrak iznad srednje Evrope. Tudi Rusija ni imela nikake prave vročine, tako da je resnično pravo poletje tudi v drugi polovici tega zadnjega julijskega tedna ostalo omejeno na sredozemsko dežele. Azorski maksimum se je bil raztegnil znova čez Francijo do Alp in tja do Velikobritanskega otočja, kar pomeni znova situacijo, v kateri trajno doteka hladni zrak iznad severnega oceana in sploh iz severnih predelov. No, in posledice vidimo v tem pustem vremenu zadnjih junijskih dni.

Prvi poletni mesec je pri kraju, komaj za nekaj dni je mogel uveljaviti pravo poletje. Ostane nam upanje, da se bo v večji meri to posrečilo juliju.

Potnika

mlinske stroke, samskega, agilnega, dobro vpeljanega na ljubljanskem trgu in okolici, strokovno izobraženega sprejme takoj večje trgovsko podjetje. Ponudbe pod »Prvovrstna moč« na Aloma Comp., Ljubljana.

MOŠKI

ki trpite na seksualni nevrasteniji, oziroma IMPOTENCI, nezadostni funkciji spolnih žlez, duševni depresiji, poskusite

OKASA TABLETE

ki so od mnogih zdravnikov preizkušene in odobrene kot hormonski preparat. Naročila in vprašanja posilati na zastopnika: lekarno Hofer, Zagreb, oddelek OKASA, Preradovičeva 40. Zahtevajte v vseh lekarnah!

Ogl. reg. Sp. br. 382-28.III.1934.

Zastopnika (potnika)

za dravsko banovino sprejme velika tvrdka z mineralnimi olji. V poštev pridejo samo gospodje, ki so dokazano z uspehom delovali v tej stroki.

Ponudbe na:

Publicitas d. d., Zagreb, Ilica 9, pod »37878«

5718

AKO ŽELITE, DA BO VAŠ OTROK ZDRAV IN VESEL

dajte mu »Energin« za jačanje krvi, živcev in teka. »Energin« krepi kri, jači živce, dela apetit, pospešuje razvoj otroka. Decel 3krat na dan po malo žličko okusnega »Energina«.

»ENERGIN« se dobiva v lekarnah v pol-litrskih steklenicah. 1 steklenica Din 35.— (Reg. S. br. 4787-32)

TKALNICA BOMBAŽNIH IN PLATNENIH TKANIN

želi v Jugoslaviji prevzeti v najem manjše število stavov. Statve morajo biti postavljene in pripravljene za obratovanje in tudi sicer v najboljšem stanju. Ponudbe pod »TKALNICA« je poslati na Propagando d. d. Zagreb, Jelačićev trg 5

Moške srajce spodnje hlače in kravate

dobite najceneje pri

TOMŠIČ IV.

SV. PETRA C. 38

Tam dobite tudi damske obleke po zelo znižanih cenah. 5749

Na križišču centra Ljubljane oddamo za 1. avgust v 1. nadstropju

komfortno stanovanje

obstoječe: iz 5 velikih sob in dveh kabineto, primerno tudi za poslovne lokale za:

zdravnike
zobozdravnike
zavarovalnice
odvetnike
agente
modne salone. 4740

Vprašati v oglašnem oddelku »Jutra«.

DOBRO IN PRIJETNO SREDSTVO ZA ZDRAVLJENJE ŽELODOCA IN ČREVESJA

za otroke in odrasle je prašek »Magna« purga, ker čisti brez bolečin, je prijetnega okusa, a obenem osvežuje in desinficira želodec in črevesje ter prepreča s tem težka obolenja. Ako zaužijete redno po vsaki jedi na konici noža v pol čajnički vode prašek »Magna«, pospešuje to prebavo, odpravi odvratno želodčno kislinost, zoprdnih iz ust, draženje k kolcanju, vzpehanje in zgago. Pomaga tudi pri katarju želodca in črevesja, boleznih jeter, želodčnih krčih, hemoroidih in cirkh v želodcu.

»Magna« prašek se dobiva v lekarnah. Zavoček Din 4.—. Reg. S. br. 1178-32

Preseljitveno naznanilo

Vsem cenjenim gostom, prijateljem in znancom naznanjam, da sem se preselil s svojo gostilno

z Gline, Tržaška cesta 10, v Ljubljano, Vegova ulica 10, v gostilno »Pri panju«.

Vesellilo me bo, ako vas bom mogel še nadalje postreči s pristnimi vini in jedili.

Se vljudno priporočam.

gostilničar TONE HUČ. 5754

Z balzamskim učinkovanjem kisikovih kopeli se Vam povrne zdravje in lepa oblika nog v štirih dneh!

Ideja bolečine, pečenje nog in otekline kakor bodež. Voda, ki je nasičena s kiselikom, povzroči v porah omeženo krčenje in kurja oboda v toliki meri, da jih lahko brez bolečin in brez brijave s pravih odmrznit zajedno s korenino. Iščate zdravje ev. Roka dobite še za ceno 9.— Din.

Za polepšavanje uporabljajte RIVOLI PUDER

ki je najbolj potrebno sredstvo, da obvarujete svojo mladost in lepoto do pozne starosti. PUDER RIVOLI ne samo da bel, on tudi ublažuje in izenačuje kožo obraza in vsebuje najfinjši material, ki deluje zlasti v prilogi lepoti. Z uporabo RIVOLI poudra, ki ne vsebuje niti malo živčnega srebra, postane lice nežno, gladko in barunasto. Dobiva se povsod in v vseh barvah v akatitah po 10, 15, 20 in 50 Din tja, kjer ni na razpolago, ga pošlje Francoski magazin. Oblek. Oddamo samoprodajo v vsakem večjem kraju glavni drogeriji, lekarni ali trgovini. 5722

Vina

prvovrstnega namiznega, in to: belega, črnega, ružice in rilinga ima na prodaj na drobno in na debelo po ceni od Din 3.50 in višje.

Fruškogorska vinogradarska in vočarska zadruga v Irigu (Srem) 5750

Cenjeno občinstvo!

Bivša lastnika restavracije »Gajev hram« v Ljubljani, Lojze in Marija Rebec, tem potom vljudno obveščata, da bosta z jutrišnjim dnem v svoji lastni hiši na Tyrševi cesti št. 71 na novo odprla lepo urejeno

RESTAVRACIJO

z vrtom.

Skušala bova cenjeno občinstvo z dobrimi vini in priznano dobro kuhinjo vestransko zadovoljiti.

Se priporoča

5742

Rebec.

Ugodna naložba kapitala!

Dne 9. julija 1934 se bo prodala na javni dražbi največja, moderno urejena, v centru mesta Maribora poleg novega magistrata stoječa zelo rentabilna kavarna s popolno opremo in s prostornim kavarniškim vrtom. Podrobnejše informacije daje Posojilnica v Mariboru. 5587

Vino

iz lastnih vinogradov, letnikov 1931, 1932 in 1933, belo namizno, graševino in traminca prodaja

JOSIP RANER

veleposesnik

Zlatar, savska banovina 5727

Zahvala.

Za vse izkaze sočutja ob smrti naše zlate mamice, gospe

AGATE ELLER

se najpristroneje zahvaljujemo vsem, zlasti č. duhovščini, zdravniku g. dr. Rudolfu Mikušu za vso njegovo skrb, vsem prijateljem in znancom ter darovalcem krasnih vencev in cvetja, skaterim so jo dobesedno zasuli. Nadalje ljubim sosedom, ki so nam v najtežji uri stali ob strani. Končno zahvala prav vsem, ki so našo ljubljeno mamico spremlili na njeni zadnji poti.

Vojnik, Ljubljana, Kolodziejowka, dne 1. julija 1934.

Zalujoče rodbine:

FISURA HAMERSAK, LEWICKI.

Križaljka „Sokol“

Besede pomenijo:

Navpično: 1. darilo, 2. osebni zaimek, 3. celina, 4. kemijski izraz za spojino, 5. opera Richarda Wagnerja, 6. in 7. predlog, 8. osebni zaimek, 10. poljska luka, 11. ozični zaimek, 14. francoski spolnik, 18. nialnica, 19. veznik, 20. nialnica, 23. veznik, 26. imajo vse živali, 27. elektroda, 28.

Indijski pesnik, 30. zabavišče, 32. predlog (nem.), 33. žensko ime, 35. igralna karta, 38. evropska država, 41. slika, 43. mesto, kjer se vrši letos pokrajinski zlet SKJ, 44. država v srednji Ameriki, 45. italijanska reka, 50. ovoj 53. vstavi »age«, 54. vzklík, 56. stil, 57. zabaven sport, 58. predpisilo, 59. osebni zaimek, 60. »ise«.

NAŠE PREPROJE IN PERZIJANCI

so čista volna, stalni v barvi ter impregnirani zoper molje.

Lokal za izložbo
takoj oddati. Ogled in po-
stavitev na Starem trgu 15
— Ljubljana. 17.69-19

Restavracija
u Zagrebu
tik kolodvoru, grad promet
oko 1.000.000, prodajam
kompletno radi preproste-
re za cca 450.000. —
Zagreb, Zagreb, Bosko-
vicića 6. 17.72-19

Suho skladišče
na 35 m nad morjem, potre-
buje se za kakovost. Po-
nužbe na naslov: »Jugo-
parketa, Sebenburgova 7.
17.68-19

Gostilno
dobro idoco oddam v
Ljubljani. Naslov pove
og. odd. »Jutra«. 17.45-19

Restavracija
z vrhom
v velikem prometnem
centru Ljubljane oddam
proti večletni pogodbi. —
Ponudbe na ogled, oddel-
ek »Jutra« pod »Slovo«
in »Jutra« pod »Slovo«
17.61-19

Staroznana gostilna
in spec. trgovino
na prometni točki tik
Ljubljani zaradi boljši
takoj oddam. Naslov v
og. odd. »Jutra«. 17.59-19

Mesarijo
dobro opremljeno oddam
na radi preselitve. Pogoji zelo
ugodni. Ponudbe na po-
družnec »Jutra« v Celju
pod »Slovo« št. 1. 17.61-19

Posest
Boseda 1 Din. davek 2 Din
za sifro ali dajanje na
slova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din.

Majhno hišico
v vrhom kupim na delu.
— Kupnina v gotovini pri
gledu pogodbe. Pojavila
se je na Kodre, Maribor,
Ribičarica ulica 20. 17.63-30

Večja parcela
na gradnje vilo, blizu par-
ke napovedi. — Pojavila
se je na Kodre, Maribor,
Ribičarica ulica 20. 17.63-30

Opremljena vila
s komfortom, napredni
deli v obliki Ljubljane.
Okoli vile je kultiviran
vrt, cca 4.700 m². Požre
se pri dr. A. Smole, od-
vetniku v Ljubljani, Dal-
matinova 5. 17.65-30

Dve krasni stavbni
parceli
(majhne posesti) 5 minut
od postaje v izjaskomnem
nem kraju ugodno prodam.
Stroški za sifro polovni-
ci. Pojavila se je na
Omanen, Vinska gošta 17.61-30

Lepo stavb. parcele
tudi na obroke po Din 18
m². Senekovič, Maribor,
Kosevčeva ulica št. 133.
17.66-30

Trokatna
novogradnja
na Medvošču, 12 sta-
nova, poseljena prostora,
koti, vrt, davek, 1.200.000 Din.
— »Jutra«, Zagreb, Bosko-
vicića 6. (3949) 17.71-30

Novogradnja
Ozaljska ulica, 3 lokala,
1 dvo sobni stan, 1 radni-
ca, 1 manjša stan, novi god.
25.000, prodajam na cca
300.000 Din. »Jutra«, Za-
greb, Boskovičeva ulica 6.
(3966) 17.73-30

Za 220.000 Din
kupi novo, za lokalno,
nove god. 22.000 Din. pro-
daje radi oddel. »Jutra«
Zagreb, »A. R. T.«, tel. 36.
Zagreb, Boskovičeva ulica 6.
(3947) 17.74-30

Gostilniško
posestvo
in semljake, 10 min. od
postaje, Service, prodam.
Požre se pri Fr. Škubici,
Kosevčeva ulica 133.
17.75-30

Stanovanjska hiša
s pekarno in prodajal-
no napravo v mestu. —
sifro, avd. 2.000 Din. pro-
daje radi oddel. »Jutra«
Zagreb, »A. R. T.«, tel. 36.
Zagreb, Boskovičeva ulica 6.
(3947) 17.74-30

Manjšo posestvo
prodam blizu Ljubljane. —
Požre se v Mostah. To-
vencova ulica št. 36. 17.76-30

Napredaj
iz posle roke v petek
6. julija v Smolji vasi 3

posestvo
obstoječe iz več parcel,
hise in gospodarskih po-
sopij za cca 60.000 Din.
Ako se bi bilo reflesio-
nor za celo posestvo, bo-
do prodane posamezne pa-
rele po Din 2 m². Odpo-
nine ostane lahko polovica
vključeno na posestvo —
proti 6% obrestovalnosti.

Kdo
želi kupiti zemljišče s
studencem, na lepem
kraju Gorenjske blizu
Ljubljane, primeren za
prijeten domek ali kar-
kono. Naslov v oglednem
og. odd. »Jutra«. 17.43-20

Majhno parcelo
v 841 m² oddam A.
Ravbar, starinno podjetje,
Ljubljana, Celovška cesta
št. 34. 17.40-30

Parcelo
600 m², pri gasilskem do-
mu, vodovod in elektrika,
poceni prodaja Kic, Zgo-
rja Šiška št. 319. 17.69-30

Hišo
v predmestju Ljubljane —
primerno za majhno in-
dustrijo, obri ali majhno
trgovino, prodam. V hiši
se velike kleti, pin in tele-
fon. Ponudbe na ogled, oddel-
ek »Jutra« pod »Slovo«
17.65-30

Hišico ali batko
odir, kako župo s nekaj
avta kupim v gorah. —
Ponudbe na ogled, oddel-
ek »Jutra« pod »Slovo«
17.65-30

Hišo
s sadnim vrhom tik ko-
pališča, prodaja Hvalica.
Pošta Gorenja vas, Skof-
ja Loka. 17.45-20

Hišo z gostilno
z vsem gospodarskim po-
slopiem in 40 jehov
zemlje ali pa tudi manj
prodam. Hiša se nahaja
ob glavni cesti na jako
prometnem kraju blizu
Kamnika. Pojavila se je
Vinko Habjan, Indus-
trijska cesta 12, Dom-
šale. 17.65-30

Kupim posestvo
približno od 25.000 do
30.000 Din. kje v bližini
Ljubljane ali pa ne
predaleč od Ljubljane.
— Dopise pod »Slovo«
na og. odd. »Jutra«. 17.47-20

Dve hiši
v vrhom, in druge s
prodajalno prodam na gra-
delništvu. Ponudbe na
ogled, oddel. »Jutra« pod
»Prometni kraj«. 17.43-20

Trisobno hišo
s kletjo in velikim vrhom
prodam. Požre se v go-
stili »Vodovod«, Vrt pri
Domšale. 17.47-20

Dve parceli
ugodno prodam. Naslov v
oglednem oddelku »Jutra«
17.61-30

Hišo tik Kranja
prodam ali zamenjam za
hišo v Ljubljani. Ponudbe
na ogled, oddel. »Jutra«
pod »Slovo« »Kranj«. 17.63-30

Nova hiša
blizu Ljubljane napredni
deli, Ljubljanska št. 37,
Moste (Zelena Jama). 17.69-30

Več trg. in stan-
ovanjskih hiš
v mestu in na periferiji
ugodno prodam. Informa-
cije daje Jutra, Sr. Petra
cesta 27. 17.49-30

Izletno posestvo
lega 120 aker, 7 km od
Ljubljane, na Mariboru, za-
menjam za manjšo, do 25
akrer. Dopisne v »Jutra«
v letih. Naslov pove ogledni
odd. »Jutra«. 17.54-30

Na Bledu
posedi oddam ali event.
prodam radi preselitve na-
gno vilo ali posamezne
4 sobe s inventarjem. —
Naslov v oglednem oddelku
»Jutra«. 17.63-30

Hišo z gostilno
prav dobro opremljeno, redi
emiti poceni prodam v Ma-
riboru. Dopise na podru-
čje »Jutra« v Mariboru
pod »Slovo« »Jutra«. 17.61-30

V St. Vidu
prodam parcele 500 in
3200 m², tudi za knji-
žnico, oddam. Pojavila se je
hranilnica Ljubljane.
Naslov v og. oddelku
»Jutra«. 17.54-20

Nova vila v Celju
na Dečkovi cesti se prodaja
za 99.500 Din. — Voda v
kulinji, park, elektrika,
ogrevalni vrt, klet, 5 sob,
balcon. Naslov: Leopold
Florjan, Dečkova cesta. 17.43-20

Posestvo
v bližini Maribora, vse v
najbolji ravni po zelo
ugodni ceni zaradi boljši
prodaj. Posreduje meri v
površini 20 akerov. Zelo
olajšani plačilni pogoji. —
Ponudbe na podružnec
»Jutra«, Maribor, pod »Po-
sestvo«. 17.69-30

Stanovanje
oddam
Boseda 1 Din. davek 2 Din
za sifro ali dajanje na
slova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din.

Prilagodno
stanovanje
sobe, kuhinje in shrambe,
z vrhom, tudi samo 25
področje oddam takoj v
Domšale, Kolodvorska ul.
št. 17. 17.59-21

Šestisob. stanovanje
komfortno, v 1. avgu-
stom, 1.200.000 Din. pro-
dajam. Pojavila se je na
Zagreb, »A. R. T.«, tel. 36.
Zagreb, Boskovičeva ulica 6.
(3947) 17.74-30

Enosob. stanovanje
oddam v Podmilkoviču 17.35-31

Dvosobno in eno-
sobno stanovanje
s kabinetom s 1. avgu-
stom oddam. V. Kojčev,
Povšetova ulica 37. 17.61-21

V novi hiši
na Kodeljevem
takoj oddam stanova-
nje, obstoječe in 2 sob.
kabineta in kuhinje. —
Reflektirani ali sporoče
naslova na og. oddel. »Jutra«
pod »Slovo« »Jutra«. 17.40-21

Enosob. stanovanje
s pritlikami, oddam v
Boseda 1 Din. davek 2 Din
za sifro ali dajanje na
slova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din.

Mirna stranka
trih odraslih oseb, 1480
m², ali enosobno stanova-
nje s kabinetom v fran-
kanski fari za takoj ali
površino, Plača do 500 Din
Dopise na ogled, oddel. »Jutra«
pod »Slovo« »Jutra«. 17.61-21

Enosob. stanovanje
s pritlikami, oddam v
Boseda 1 Din. davek 2 Din
za sifro ali dajanje na
slova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din.

Enosob. stanovanje
s pritlikami, oddam v
Boseda 1 Din. davek 2 Din
za sifro ali dajanje na
slova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din.

Enosob. stanovanje
s pritlikami, oddam v
Boseda 1 Din. davek 2 Din
za sifro ali dajanje na
slova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din.

Enosob. stanovanje
s pritlikami, oddam v
Boseda 1 Din. davek 2 Din
za sifro ali dajanje na
slova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din.

Stanovanje
eno ali dvo sobno, s prit-
likami, elektriko in vo-
dovodom, tik postaje na
Gorenjskem takoj oddam.
Naslov v oglednem oddelku
»Jutra«. 17.73-21

Sobo s kuhinjo
in vrhom oddam v Zeleni
jani, Ljubljanska ul. 55.
Vprašati hišnika. 17.69-21

Trisob. stanovanje
s 1. avguatom oddam v
Janjavi ulici št. 6. 17.61-21

Dvosob. stanovanje
s vsemi pritlikami in
porabo vrta oddam s 1.
avguatom v Sp. Šiški.
Kosevčeva ulica št. 35. 17.61-21

Enosob. stanovanje
takoj oddam boljši stru-
ki, Glance, Tršačka 30.
17.61-21

Dve dvosobni
stanovanji
poceni, brez kuhinje, s raz-
gledom na Beethovno ulico,
odda Hranilni in po-
slopi konzorcij, Gajeva
ul. 9. Centram mesta. Mo-
derni komfort. 17.63-21

3 stavbne parcele
ob Tršaki oddam poceni
napredaj. Naslov pove og.
odd. »Jutra«. 16.61-30

2 sobi s kuhinjo
z vrhom oddam majhni
družini v Rožni dolini —
cesta IX št. 24. 17.61-21

Stanovanje
majhna soba oddam v Ale-
ševčevi ulici št. 26. 17.61-21

Dvosob. stanovanje
s kabinetom in balkonom,
vse komfort, event. tudi
garazo oddam v novi vili
v Osvetli ulici, Beigrad.
s 1. avguatom. Požre se
letoma. 17.40-21

Dvosob. stanovanje
s pritlikami (predsedni-
ci v Frankopanski ulici od-
dam s 1. avguatom. Po-
javila se je Hlilav v Ve-
rovačkovi ulici št. 40. 17.41-21

Stanovanje
sobe, kuhinje in pritliko
oddam na Domšale, št. 37.
17.63-21

Dvosob. stanovanje
s pritlikami oddam s 1.
avguatom. Rožni dolini
cesta VIII št. 18. 17.63-21

Trisob. stanovanje
komfortno opremljeno
ali prazno, pin, elektr.,
kamen vrta, tramvaj po-
le, oddam takoj. Šol-
ni Kralj. Cesta v Rožni
dolini 28. 17.64-21

Sobo in kuhinjo
v podružnj takoj ali s 1.
avguatom za 170 Din oddam
v Frankopanski ulici št.
27, Ljubljana. 17.43-21

Stanovanje
2 lepih sobi, kuhinje in pri-
tliko oddam s 1. avgu-
atom na Celovški cesti 72.
17.69-34

Štirisob. stanovanje
komfortno, s pinom,
kapalnicno in vsemi pri-
tlikami oddam s 1. avgu-
atom. Naslov v og. oddelku
»Jutra«. 17.68-21

Stanovanja
štirisobno, dvosobno in
enosobno stanovanje
oddam takoj dane. —
Rožna dolina C. X 28. 17.41-21

Dvosob. stanovanje
blizu Tršaki, v gor-
ki, kabinet, kapalnica,
balcon oddam za 800
Dopisi pod »Novo avgu-
st« na og. odd. »Jutra«. 17.46-21

Trisob. stanovanje
blizu Tršaki, v gor-
ki, kabinet, kapalnica,
balcon oddam za 800
Dopisi pod »Novo avgu-
st« na og. odd. »Jutra«. 17.46-21

Dvosob. stanovanje
napredni banke uprave —
enostavno in poceni, poceni
oddam. Ponudbe na ogled,
odd. »Jutra« pod »Slovo«
»Jutra«. 17.63-21

Solnčno stanovanje
s 1. avguatom, v centru mesta
ugodno oddam. Ponudbe
na ogled, oddel. »Jutra«
pod »Slovo«. 17.69-21

Trisob. stanovanje
oddam s 1. avguatom.
Mahkota, Celovška ce-
sta 44. Ogleda se od 10.
do 12. ure. 17.44-21

V podprilkiču
Pietriškova 11, blizu
Sr. Kristofa oddam so-
bo s kuhinjo in pritli-
kami. 17.40-21

Stanovanja
Boseda 1 Din. davek 2 Din
za sifro ali dajanje na
slova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din.

Trisob. stanovanje
oddam s 1. avguatom.
Mahkota, Celovška ce-
sta 44. Ogleda se od 10.
do 12. ure. 17.44-21

Enosob. stanovanje
s pritlikami, oddam v
Boseda 1 Din. davek 2 Din
za sifro ali dajanje na
slova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din.

Enosob. stanovanje
s pritlikami, oddam v
Boseda 1 Din. davek 2 Din
za sifro ali dajanje na
slova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din.

Enosob. stanovanje
s pritlikami, oddam v
Boseda 1 Din. davek 2 Din
za sifro ali dajanje na
slova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din.

Enosob. stanovanje
s pritlikami, oddam v
Boseda 1 Din. davek 2 Din
za sifro ali dajanje na
slova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din.

Državni uradniki, častniki, upokoje-
ni ter privatniki imajo pravico na
obroke 12 do 24 mesecev brez povli-
ska cen

Dvosob. stanovanje
s pritlikami, 1480 m², ali
upokojev brez strok, na
1. avguatom, po možnosti na
Gorenjskem takoj oddam.
Naslov v oglednem oddelku
»Jutra«. 17.73-21

Trisob. stanovanje
v centru mesta, 1480 m², ali
upokojev brez strok, na
1. avguatom, po možnosti na
Gorenjskem takoj oddam.
Naslov v oglednem oddelku
»Jutra«. 17.73-21

Sobo
s 2 posteljama in poseb-
nim vrhom oddam v cen-
tru mesta — Kapljiška
ulica 31. 17.63-21

Sobo
s posebnim vrhom, in so-
uporabo kapalnic oddam
Naslov v oglednem oddelku
»Jutra«. 17.63-21

Opremljeno sobo
s posebnim vrhom, in so-
uporabo kapalnic oddam
Naslov v oglednem oddelku
»Jutra«. 17.63-21

Mesečno sobo
takoj oddam na Starem
trgu št. 9/II. 17.43-21

Opremljeno sobo
oddam takoj drevna go-
podoba v Zvončarici ulici
št. 9/II. 17.62-21

Sobo
lepo opremljeno, s po-
sebnim vrhom, takoj
oddam. Besiljeva cesta
86. 17.43-21

Po 450 Din
mesečno urejmem 3
boljše gospodinjice v 2
lepi sobi tik centra. —
Najboljša okraja. Naslov
pove og. odd. »Jutra«. 17.63-21

Dijavske sobe
Boseda 1 Din. davek 2 Din
za sifro ali dajanje na
slova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din.

Učiteljska
na mesto, sobi, sprejme
dve dijakini ali dijak
na stanovanje in hrano.
Ponudbe pod »Slovo«
na og. odd. »Jutra«. 17.47-22

Dve dijakini
sprejmem. Zdravo stan-
ovanje, izredna hrana.
Klavr in Kopalnica. Za
trgovske šole pomoč. —
Ponudbe pod »Slovo«
na og. odd. »Jutra«. 17.47-22

2 nižješolca
družina realne gimnazije
sprejmem za poboljšanje
boljše leto v Kopalnici.
— dijakinja. A. Stari
trg 32/II. 17.47-22

1-2 dijaka
sprejmem v vrhom oddam
Naslov pove ogledni
odd. »Jutra«. 17.61-22

Sobo odda
Boseda 50 para. davek
2 Din za sifro ali dajanje
na slova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din.

Pozor, družniki!
2 sosedni sobi s balkonom
in souporabo telefona tak-
oj oddam v centru mesta
Naslov v oglednem oddelku
»Jutra«. 17.61-22

Opremljeno sobo
v centru, s souporabo ka-
palnic, na 1480 m² ali
hrano takoj oddam v
Beethovni ulici 15/III,
vrt 14 (dane stanovanje). 17.61-22

Krasno sobo
opremljeno ali prazno, v
centru mesta, 1480 m², ali
upokojev brez strok, na
1. avguatom, po možnosti na
Gorenjskem takoj oddam.
Naslov v oglednem oddelku
»Jutra«. 17.61-22

Lepo sobo
s posebnim vrhom, oddam
Naslov v oglednem oddelku
»Jutra«. 17.61-22

Sostanovalko
v opremljeno prostorno so-
bo, blizu Tršaki, 1480 m², ali
upokojev brez strok, na
1. avguatom, po možnosti na
Gorenjskem takoj oddam.
Naslov v oglednem oddelku
»Jutra«. 17.61-22

Prazno sobo
s posebnim vrhom, lepo
in trčno, takoj oddam
boljše gospodinjice ali ma-
di gospodinjice. Erjavčeva
št. 44, 1. leto. 17.63-22

Elegantno sobo
s posebnim vrhom, in so-
uporabo kapalnic oddam
Naslov v oglednem oddelku
»Jutra«. 17.61-22

Opremljeno sobo
s posebnim vrhom, elek-
trika, razgled na
razsvetljavo, blizu Ta-
bor, oddam. Naslov v og.
odd. »Jutra«. 17.63-22

Čisto sobo
s posebnim vrhom takoj
oddam v bližini oddam
na Taboru, Friskovec 4.
17.63-22

Opremljeno sobo
lepo, v Beethovni ulici
oddam za 350 Din mese-
no, Naslov v og. oddel.
»Jutra«. 17.63-22

Mesečno sobo
lepo in solnčno, s soupo-
rabo vrhom, oddam s 1.
avguatom. Ogleda se v Kna-
lji ulici št. 17. 17.60-22

Sobo
oddam solnčno oddam na
Bleivski cesti 19/III —
vrt 16. 17.61-22

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru
št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baum-
gartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja

Ponedeljska izdaja „Jutro“ izdaja
vsak ponedeljek zjutraj. — Na-
ročja se posebej in velja po pošti
prejemana Din 4.-, po razmaša-
lih dostavljena Din 5.- mesečno
Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440.
Celje: Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.
Rokopis se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

HITLER JE ZOPET NEOMEJEN GOSPODAR NEMČIJE

**Podrobnosti o sobotnih dogodkih — Zarota je bila zadušena z naj-
večjo brutalnostjo — Nepojasnjena vloga Hindenburga — Napa-
dalni oddelki poslani na „dopust“ — Dosedanje smrtne žrtve**

Berlin, 1. julija. d. Kolikor se more
danes pregledati slika večeršnjih do-
godkov, so se odigrali takole:
General Schleicher se je policiji, ki
je vdrala v njegovo stanovanje, upri-
s samokresom v desnico. Padli so strelji
od obeh strani. Pri tem se je Schlei-
cherjeva soproga vrgla vmes in tako
so strelji podri generala in ženo. Uradno
javljajo, da je general Schleicher sode-
loval z državni sovražnimi elementi in
z inozemskimi silami. Katera, ali katere
so te inozemske sile, o tem strogo mol-
če. Menijo pa, da gre ali za Avstrijo ali
za Anglijo.

Adolf Hitler

Povsem gladko je bila izvedena od
strani Göringa in s pomočjo tajne policije
ter ob pomoči državne vojske ak-
cija proti voditeljem hitlerjevskih na-
padalnih oddelkov, ki so, kakor pravijo
vsi uradni komunikaciji, hoteli z Röh-
mom na čelu izvesti »drugo revolucijo«. Ak-
cija je bila naperjena izključno proti
zarotniškim voditeljem napadalnih od-
delkov. Mnogi člani SA ni bila
nikakor prizadeta in izkazalo se je tudi,
da je bolj navezana na Hitlerja kakor
na svojega poveljnika Röhma. Do spora
med Röhmom in Hitlerjem je prišlo
predvsem zaradi tega, ker se je bil Hit-
ler odločil, da znatno zniža število na-
padalnih oddelkov. Temu je nasproto-
val Röhms s svojimi najzanesljivejšimi
pridržniki, ki so svoje pozicije gradili
izključno na napadalne oddelke. Za to
nezadovoljstvo je izvedel general
Schleicher, ki je iz docela drugačnih
vzrokov organiziral odpor proti Hitler-
ju. Kmalu je bila med obema nezado-
voljnežema vzpostavljena zveza in od-
ločila sta se za skupno akcijo s ciljem,
da strmoglavi Hitlerja. Hitler pa ju
je prehitel in z železno brezobzirnostjo
ušel njuno zaroto.

O številu aretiranih voditeljev napa-
dalnih oddelkov se ne da reči nič točne-
ga. Neki zastopnik propagandnega mi-
nistristva pa je zatrdil, da so skoro vsi
višji skupinski vodje SA zapleteni v
komplot. Z njimi so prizadeti tudi ne-
katere osebe, ki ne spadajo v stranko.
Vsi zarotniki so bili aretirani. Nekateri,
med njimi general Schleicher, so bili
ustreljeni že pri aretaciji, nekateri so
izvršili samomor, sedem pa jih je bilo
že sinoči ustreljenih po obsodbi preke-
ga sodišča. Splošno se domneva, da so
aretiranim zarotnikom po starem oficir-
skem običaju nudili priliko, da so se
lahko sami ustrelili s samokresom, ki
jim je bil milostno poklonjen v celico...

Središče revolucionarnega gibanja je
bilo očividno Monakovo, kamor se je
bil podal štabni šef Röhms že pred ne-
kak tedni, ko je nastopil svoj dopust, o
katerem se je uradno ponovno zatrje-
valo, da ga nastopa iz zdravstvenih
razlogov. Röhms, ki s svojimi radikalni-
mi zahtevami v vladi ni uspel, je zbral
nezadovoljnežke okrog sebe. Z veliko
osebno popularnostjo pri napadalnih
oddelkih in z veliko organizatorično
spretnostjo mu je uspelo pridobiti na
svojo stran uplivne voditelje SA v pro-
vinci, ki je razpoloženo deloma še
bolj radikalno kakor v Berlinu. Pri-
pravljali so s svojimi oddelki upor.
Röhms se je očividno čutil zelo varne-
ga in sigurnega. Vodil je pravkar sejo
revolucionarnih voditeljev, ko je v po-

svetovalno sobo vdrl štabni oddelk
SS in proglasil vse tam zbrane za are-
tirane. Istočasno so v Berlinu zasedli
Röhmove pisarniške prostore, kar je
izvedla Göringova policija.

V vsej državi so se nato včeraj vrsti-
le aretacije poveljnikov SA. Berlinski
voditelj Ernst, ki je v poslednji minuti
bil opozorjen, kaj mu preti, je pobegnil,
vendar so ga aretirali v Bremenu, ko
se je ravno hotel podati na ladjo, pri-
pravljeno za odhod v Anglijo.

Glava desničarskega revolucionarne-
ga pokreta je bil general Schleicher.
Njegova aretacija je bila določena za
včeraj dopoldne. Hoteli so ga prijeti na
stanovanju v Neubabelsbergu. Toda
aretacija se ni izvršila, ker je general
Schleicher raje padel v boju.

Celotno akcijo so izvršili oddelki SS
in deželne policije. Oni so provedli v
Berlinu kakor na deželi vse aretacije
in zasedli prostore upornikov.

Kakor tiskovni urad nacionalno so-
cialistične stranke uradno predstavlja
položaj, so posamezni elementi, ki so
bili ozko navezani na Röhma, že nekaj
mesecev skušali zabiti klin med napadal-
nimi oddelki in stranko kakor tudi med
oddelki in državo, zlasti vojsko. Hoteli

so postati država v državi. Röhmove
nesrečno nagnjenje k homoseksualnosti
je bilo za stranko silno breme.

V Berlinu danes spet vlada mir. Vsa
javna poslopja varujejo močni policijski
oddelki. Tudi prometni stražniki nosijo
puške.

Tudi Röhms ubit

Berlin, 1. julija. r. Trdovratno se
vzdržujejo vesti, da tudi aretirani vr-
hovni poveljnik napadalnih oddelkov
Röhms ni več pri življenju. Po nekate-
rih verzijah se je v zaporu sam ustrelil,
po drugih pa je bil ubit od policije.
Uradno se vesti o Röhmovi smrti niti
ne potrjujejo niti ne demantirajo.

Hitlerjev povrtek v Berlin

Berlin, 1. julija. AA. Snoči se je vrnil
iz Monakovega državni kancelar Hitler
v spremstvu propagandnega ministra dr.
Göbbelsa, ki ves včerajšnji dan niti za tre-
nutek ni zapustil Hitlerja.

Na letališču so Hitlerja pozdravili pred-
sednik pruske vlade Göring, načelnik poli-
cijske policije Himmler in policijski general
Thalhege.

Hitler je zmlel izdajalce!

**Proglas vojnega ministra — Vojska se brezpogojno pod-
rejuje Hitlerjevemu vodstvu — Žrtve prvega dne**

Berlin, 1. julija. AA. Vojni minister
armijski general Blomberg je izdal na
vojsko in mornarico tale proglas:

»Vodja je z veličastno odločnostjo in
hrabrostjo zatrl zaroto in zmlel izda-
jalce.

Oborožena sila države, ki kot oboro-
ženi organ vsega naroda stoji ob strani
vseh notranji politiki, se mu za to za-
hvaljuje s svojo odločnostjo in zve-
stobo.

Oborožena sila države bo z zadovolj-
stvom vzdrževala dobre stike z novimi,
preurejenimi napadalnimi oddelki, stike
kakor jih zahteva voditelj. Ravna bo
tako iz zavesti skupnih idealov.

Uboji, usmrčitve, samomori

Pariz, 1. julija. AA. Današnji »Matin«
je sestavljal po dosedanjih vesteh iz
Nemčije tale seznam žrtve uspešne vlad-
ne akcije zoper narodno socialistične ne-
zadovoljnežke in pristaše opozicije, ki so
se jim priključili.

Ustreljeni general Schleicher

a) Ubiti pri poizkusu upora proti are-
taciji: bivši državni kancelar general v.
Schleicher, njegova soproga in bivši mi-
nistriški svetnik Klausner, vodja katoli-
ške akcije;

b) ustreljeni z obsodbo prekega sodi-
šča: višji skupinski poveljnik, divizijski
general Schneidhofer v Monakovem, višji
skupinski poveljnik Heines v Vratista-
vi, poveljnik napadalnih čet v Berlinu in
za Brandenburgsko Ernst, poveljnik
Schmidt v Monakovem, general v. Heide-
beck na Pomeranskem in grof Spreiting,
takisto na Pomeranskem;

c) samomor so napravili: odstavljeni
štabni načelnik napadalnih čet stotnik
Röhms, sotrudnik v Papna vladni svetnik
Bose, Papnov pobočnik v. Tschiritsch.

Ta dva sta se po poročilu »Matina«
ubila tedaj, ko so preiskali stanovanje
državnega podkancelarja v Papna.

Berlin, 1. julija. g. Pruski ministrski
predsednik Göring je izdal danes po-
novni nalog, ki prepoveduje napadalnim
oddelkom nošenje uniform in pohode.
Vsaka kritika Hitlerjevih naredb bo

strogo kaznovana. Aretirani voditelji
napadalnih oddelkov ostanejo še nade-
lje v zaporih. Potrjujejo se govorice,
da je bilo tudi danes več upornih sku-
pinskih voditeljev napadalnih oddelkov
pred izjemnimi sodišči obsojenih na
smrt in tudi ustreljenih.

Hitler je izdal povelje za narodno-
socialistično stranko, da se bodo usta-
novile nove napadalne formacije. Vsi
radikalni elementi bodo izključeni. Za-
nimiva je tudi izjava ministra za držav-
no brambo generala Blomberga, ki iz-
reka četam redne vojske svojo zahva-
lo, ker so se pokorile poveljem Hitlerja
ter premagale uporne napadalne od-
delke. Vojska bo tudi dalje podpirala
Hitlerja, ki je sedaj popolnoma od nje
odvisen. Razkol v narodno-socialistični
stranki je neizogiben in ves pokret do-
biva sedaj docela meščanski značaj. Zdi
se, da so to bitko dobili industrija, plem-
stvo in nemški nacionalci.

Vloga vojske — Napadalni oddelki poslani na dopust

Pariz, 1. julija. AA. Iz Berlina poročajo,
da je nemška vojska igrala pri večeršnjih
dogodkih zelo veliko vlogo. Vojaštvo je bi-
lo do danes opoldne v strogi pripravlje-
nosti. Vse kaže, da je vojska posegla v
včerajšnje dogodke na odločen način.

Napadalni oddelki so bili danes vsi po-
slani na enomesečni dopust. Ves mesec
člani teh oddelkov ne bodo smeli nositi
kroja.

Dva, ki nista bila ubita

Berlin, 1. julija. AA. Vest, ki krožijo v
inozemstvu, da so včeraj ubili predsednika
saške vlade Killingena in guvernerja nem-
ške državne banke dr. Schachta, so brez
podlage. Oba sta na svojih položajih in
opravljata svoje redne posle.

Gromovnik Göbbels

Papena je rešil predsednik Hindenburg

**Ozadije razdora med Papenom in Hitlerjem — Hinden-
burg se je postavil na Papenovo stran**

Pariz, 1. julija. AA. Po vesteh iz Berli-
na so voditelji ekstremnih elementov v na-
rodno-socialističnih vrstah, ki so včeraj po-
stali žrtev izrednih ukrepov vlade in vo-
dstva stranke, razširili med napadalnimi
oddelki v Monakovem geslo, da je državni
kancelar Hitler proti napadalnim oddel-
kom in da naj zato stopijo na ulico in se
pridružio odprti borb.

To zaroto so pripravljali med člani na-
padalnih oddelkov že dalje časa. Zarota je
bila naperjena zoper osebo kancelarja Hi-
tlerja. Pri tem pokretu je igralo veliko
vlogo nezadovoljstvo državnega podkancel-
arja Papena in bivšega kancelarja gene-
rala Schleicherja.

Državni kancelar Adolf Hitlerja
so o teh pripravah obvestili že pred dnevi.
Zato je obiskal predsednika države marša-
la Hindenburga. Zahteval je od njega, naj
Papena na vsak način izključi iz vlade. To
zahtevo je Hitler utemeljeval predvsem z
govorom, ki ga je imel Papen v Marburgu.
Na njegovo veliko začudenje pa je Hinden-
burg Hitlerju odgovoril, da soglasja z mar-
burškim govorom in da ga ne bo odstavil.
Zagrozil je, da raje poda ostavko kot dr-
žavni predsednik.

Poučeni krogi trdijo, da bi bila Papena
zadela snoči ista usoda, kakor stotnika
Röhma, da se Hindenburg zanj ni tako od-
ločno zavzel. Papen je osebni prijatelj Hin-
denburga, ki ima vnanj največje zaupanje.

Napetost med Papenom in Hitlerjem ni
nastala samo zaradi govora v Marburgu,
katerega objavo v listih je Hitler osebno
preprečeval, temveč tudi zaradi odstranitve
nemškega poslanika v Moskvi Nadolnega,
ki je osebni prijatelj Papena in predsedni-
ka Hindenburga. Nadolny ni odšel iz Mo-

skve na lastno prošnjo, marveč zato, ker
je to zahteval Hitler. Ta mu je očital, da
ga ni obvestil o pogajanjih med Parizom
in Moskvo, ki so se končala s podpisom
francosko-ruskega sporazuma.

Sovražno stališče proti Papenu in od-
stranitve Nadolnega je povzročila ne le v
širših političnih krogih, temveč tudi v sa-
mi vladi, kakor trdijo v Parizu, veliko ne-
zadovoljstvo zoper Hitlerja. To je pospe-
šilo med volitelji napadalnih oddelkov po-
kret, ki ga je Hitler včeraj tako neusmi-
ljeno zatrl.

Schleicher naj bi zasedel Hitlerjevo mesto

Budimpešta, 1. julija. AA. Po poročilih
iz Nemčije so se napadalni oddelki pod
vodstvom stotnika Röhma hoteli združiti
z desnico. Bivši državni kancelar general
v. Schleicher bi naj bil zavzel Hitlerjevo
mesto.

Kako sta bila ubita Schleicher in žena

Berlin, 1. julija. AA. Odlok o aretaciji
general Schleicherja so izdali s utemelje-
nitvijo, da se je družil s protidržavnimi
elementi in z zastopniki tujih držav. Ko so
ga organi kriminalne policije hoteli areti-
rati, se je general Schleicher upri z revol-
verjem v roki. Policijski organi so oddali
na Schleicherja več streljav. Pri tem so
smrtno ranili tudi njegovo ženo, ki je ho-
tela svojo soprogo rešiti pred policijski-
mi organi.

Hindenburg je hotel odstopiti

Pariz, 1. julija. AA. »Paris Soir« poroča
iz Berlina, da je hotel Hindenburg včeraj
podati ostavko. Hindenburg je obsojal Hi-
tlerjev nastop proti desničarskim elementom
in proti Papnu. Vse kaže, da je od svojega
sklepa odstopil samo, ker mu je okoliča
dopovedala, da bi v tem primeru prišlo do
državljanske vojne.

Iz mnogih krajev poročajo o spopadih
med jeklenimi čeladami in hitlerjevskimi
napadalnimi oddelki, ki so stali na Röhme-
vi strani.

Podkancelar bo postal Göring

Pariz, 1. julija. AA. Malo je verjetno,
da bi državni podkancelar Papen ostal
še na svojem mestu. Za podkancelarja
bo imenovan Göring.

Dan po krvavi likvidaciji

**Življenje je v Berlinu in vsej Nemčiji zopet normalno
— Le izjemna sodišča so še na delu — Bitko sta dobila
plemstvo in industrija**

Berlin, 1. julija. AA. Z uradne strani
naglašajo, da je včerajšnja odločna ak-
cija državnega kancelarja zoper pre-
vratnike in rušilce miru in reda bila ta-
ko nagla, da so jo komaj opazili v širši
javnosti. Nikjer ni bil prekinjen promet.
Poslovno življenje v Berlinu in v Mo-
nakovem se je razvijalo, kakor druge
dni. Danes pa se sploh na ničemer ne
pozna, da bi se bilo zgodilo včeraj kaj
izrednega. Le javna poslopja so zastra-
žena in policija je oborožena še s pu-
škami.

Takozvano stanje stroge pripravlje-
nosti, ki so ga včeraj proglasili v ne-
katerih mestih, so danes zopet ukinili.

V Berlinu izključeno 200 tisoč hitlerjevcev

Berlin, 1. julija g. Približno 200.000 mož
je bilo v Berlinu samem izključenih iz na-
rodno-socialističnih napadalnih oddelkov. O
dogodkih v provinci še ni nobenih vesti.

Avstrijska legija raznana

Dunaj, 1. julija g. Po vesteh iz Monako-
vega je bila avstrijska legija v taborišču
v Lechfeldu, ki se je tudi pridružila
Röhmu, razpuščena na povelje Hitlerja.
Gre za približno 17.000 avstrijskih narod-
nih socialistov, ki so pobegnili v Nemčijo
in ki so jih v taborišču v Lechfeldu voja-
ško izvežbali.

Wilhelm je presenečen

Pariz, 1. julija. AA. Iz Doorna poro-
čajo, da so bivšega cesarja Viljema se-
danji dogodki v Nemčiji iznenadili. Ce-
sar Viljem ni pričakoval teh dogodkov
in so ga o njih informirali šele njegovi
prijatelji v Doornu. Vzdržal se je pa
vsakih komentarjev. Snoči je bil ves
večer pri radiju in je poslušal govor iz
Berlina.

V Doornu govore, da bo bivši nemški
prestolonaslednik zapustil Nemčijo.

Hitlerjev sporazum z Vatikanom

Berlin, 1. julija. AA. Izšlo je uradno po-
ročilo, ki pravi, da so se končala pogajanja
med predstavniki vlade in vodstvom narod-
no-socialistične stranke ter predstavniki ka-
toliških škofov o izvajanju čl. 31 konkordata
med Sv. stolico in nemško državo. (Ta člen

govori o katoliških družtvih.) Po končanih
pogajanjih je državni kancelar Adolf Hi-
tler sprejel zastopnike katoliških škofov in
se z njimi v zelo prijateljskem duhu raz-
govorjal.

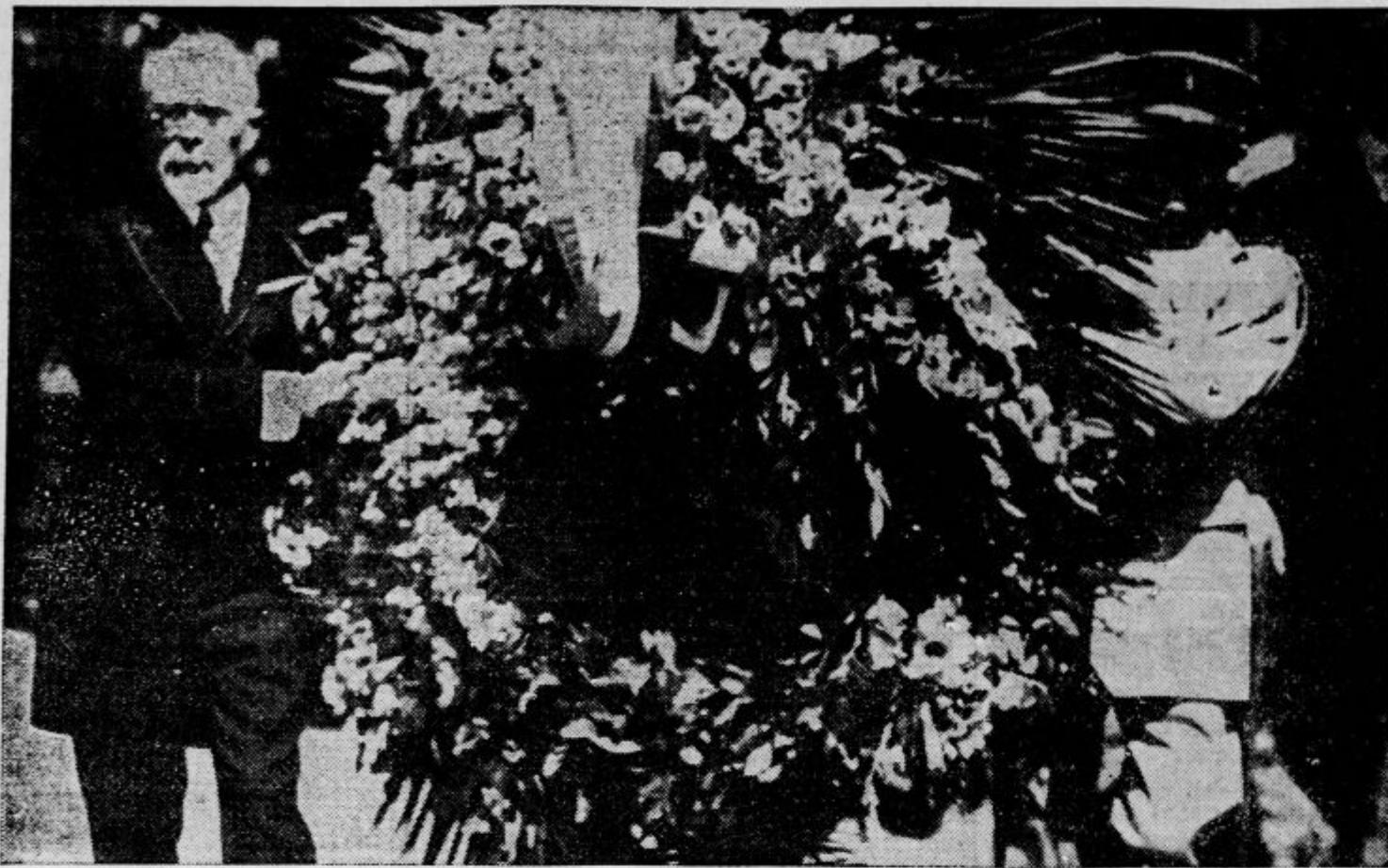
Göring, ki je s svojimi varovalnimi od-
delki in prusko deželno policijo zatrl
»drugo revolucijo«

Šahovski turnir za prven- stvo Maribora

Maribor, 1. julija. r. Danes dopoldne je
bilo odigrano zaključno kolo šahovskega
turnirja za prvenstvo Maribora. Kukovec,
ki je do zadnjega kola vodil, je izgubil proti
prof. Stupanu in se je zato moral zadovo-
ljiti z delitvijo prvega in drugega mesta.
Končno stanje je naslednje: 1. in 2. dr.
Kramar in Kukovec 9 točk. 3. in 4. prof.
Stupan in Lešnik 7 in pol. 5. in 6. Ostanek
in Lopkov 6 in pol. 7. in 8. prof. Sila in dr.
Lipej 4 in pol. Fischer in Lukež 4, Golež
2 in pol. Staniš 1 in pol.

DOGODKI PO ŠIRNEM SVETU

Barthou na grobu našega Neznane vojaka

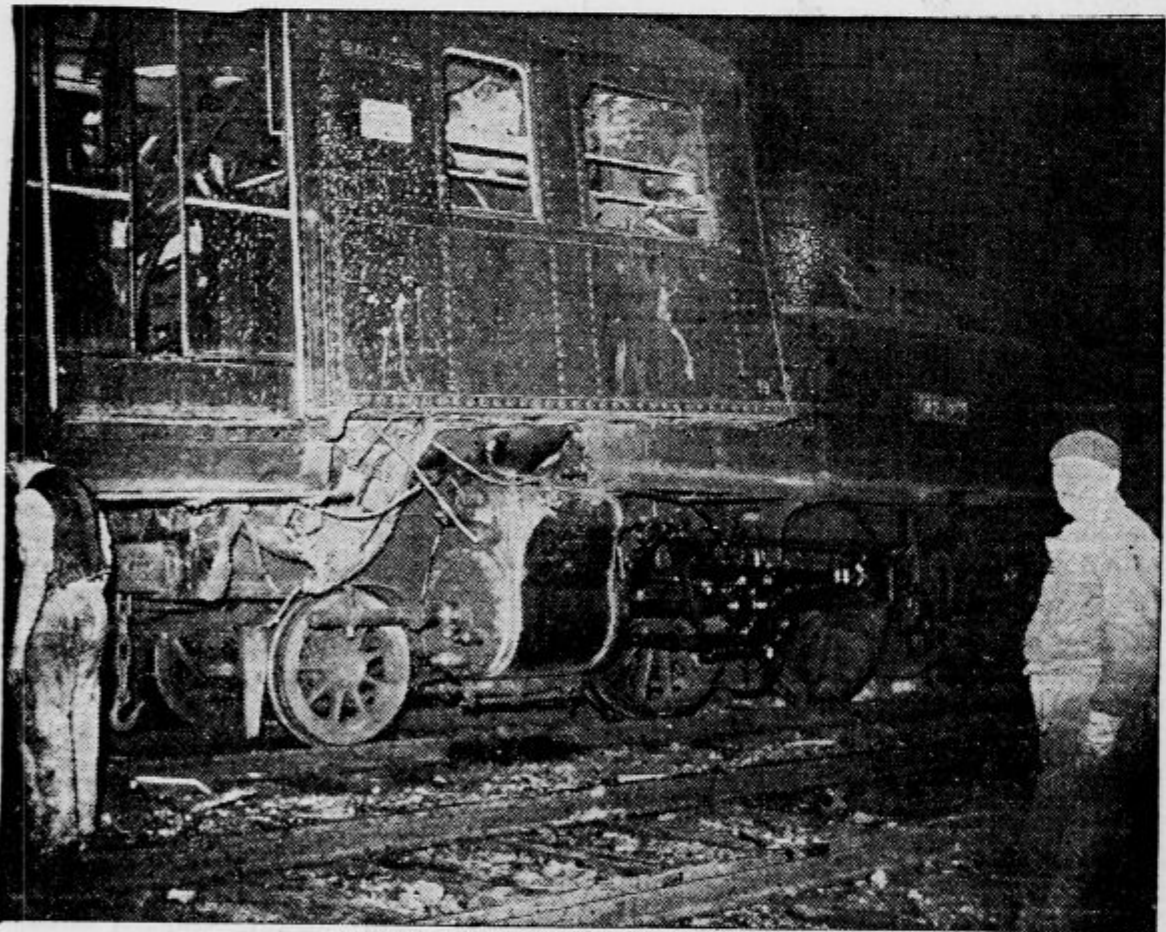
Na svojem obisku v Beogradu je francoski zunanji minister Louis Barthou prošil teden položil krasen venec na grob jugoslovenskega Neznane vojaka

Barthou med rumunskimi „kmetičami“

V Braşovu so pozdravile francoskega zunanjega ministra Louisa Barthoua najodličnejše dame, obložene v rumunsko narodno nošo

Vlak zavožil v tržni vlak

Pri Houilleu blizu Pariza je te dni zavožil neki osebni vlak v tržni vlak. Udarce je imel katastrofalne posledice: ena oseba se je ubila, devet je bilo hudo, petnajst pa lahko ranjenih

so ji sleherni dan očitali, da morajo doma zaradi nje jesti suh kruh. Tudi na Emila se je vrgla mati in z njo sorodniki. Da jo ima za norca, da v glavnem mestu živi razvratno, da mu niti na misel ne pride, da bi jo vzel za ženo, in da je razen tega že poleti dvoril županovi hčerki. Anica pa se je vsem tem napadom uprla.

Vesti o Emilu so bile vedno bolj neugodne in vedno skrbiljivejše, tako da je slednjič Anica čez štiri mesece, marca, pisala Emilu obupno pismo. Prošila ga je, naj za božjo voljo pride domov.

Emil mi je pismo pokazal. Resno sem se prestrašil.

»Kaj boš storil?«

»Ne vem še,« je rekel.

Bil je bled in zamišljen.

»Kaj misliš ti?« je vprašal.

»Za boga, tudi jaz ne vem.«

Dolgo je molčal, potem pa se poslovil. »Emil, ne delaj neumnosti,« sem mu rekel.

Odgovoril mi je počasi in s poudarkom:

»Ne boj se... jaz ne počenjam neumnosti.«

Tri dni pozneje se je vrnil od doma. Ni povedal, kaj se je zgodilo, in jaz ga s svojo radovednostjo nisem hotel mučiti. Čez en teden sem bral v časopi-

su, da se je Anica zaročila z Mihaelom Kulinom. Najrajši bi se bil od jeze zjokal.

Isti dan zvečer je prišel Emil k meni.

»Ali si bral?« je začel.

»Sem.«

»Povedal ti bom,« je rekel tiho, »kaj se je zgodilo.«

Vsedel se je in pripovedoval.

»Prišedši domov, sem našel Anico v groznem stanju. Te živine so jo silno mučile. Njene oči so bile od neprestane jokanja čisto ugasle. Lhte me je sprejela in rekla, da rajši umre, kakor da... Prišel sem jo za roke, jo pomiril, in se tiho ter pametno, kakor sva se navadno pogovarjala, o stvari pogovarila. Prvo: le umreti ne! Smrti nikar! Niti oba skupaj, niti ne vsak zase. Življenje je tako neprecenljive vrednosti in midva sva si oba drug drugemu dolžna lepega in srečnega življenja... Torej le umreti ne. Toda, kaj potem? Poročiti se z njo sedaj še ne morem... Saj še nisem polnoleten, tudi bi moj oče ne privolil... Ali naj greva kar preko tega?... Oh, šla bi z menoj brez duhovnika, brez vodje matrik. Tudi uboštvo bi še ne bila taka nesreča. Z nekaj goldinarji, ki jih dobivam od doma, bi lahko živela v kakšni dijaški sobici. Lahko bi tudi pustil univerzo in si na kakšen način — kot žurnist, recimo — slu-

žil svoj kruh. Toda, kaj potem, če čez eno leto umrem? Kaj, če bi se ločil od tega sveta, preden bi jo postavno napravil za svojo ženo? In kaj, če bi bila takrat že mati... Kako naj jo spravljam v tako nevaren, nečeden položaj. Te misli sva torej kmalu opustila. Kaj nama potemtakem preostane? Ali naj me čaka? Gladovanje bi še ne bila taka nesreča, toda trpinčenja svoje matere in sorodnikov ne prenesem. Dolgo sva premišljevala, ljubezno in mirno stvar pretehtavala in ugotovila, da je najpametnejše, če stopi z enim svojih treh snubcev pred oltar.

»To sta oba ugotovila?« sem presenečen zavpil. »Si ji ti to svetoval?«

»Da.«

Dolgo sem strmel vanj in ko sem mislil, da ga razumem, rekel:

»Razumem.«

»Ne, ne razumeš,« je odgovoril Emil.

»Odslej se tri leta sploh ne pokažem v njeno bližino. Tudi videla se ne bova. Celó o počitnicah ne grem domov, da je slučajno ne srečam.«

Potem vaju pa ne razumem.

»Čez tri leta pridem in jo njenemu možu odpeljem.«

»Odpelješ jo...«

»Da. Do takrat dobim službo in grem po Anko k njenemu možu. Zato sva oba izbirala med njenimi snubci tistega, ko-

mur naj bi postala žena. Izbrala sva Kulina ne le zato, ker je bogat, temveč zato, ker ima Anico zelo rad in bo z njo, kakor se zdi, tudi silno nežen, posebno še zato, ker je že star in ker tako Aničina zvestoba do mene ne bo niti trenutek v skušnjavi.«

To Emilovo pojasnilo me je tako presenetilo, da nisem mogel ziniti niti besede.

★

Prihodnje poletje Emil ni prišel z menoj domov. Tedaj sem tudi nekajkrat videl Anico. Bila je kakor dekle. Mislil pa sem si: dolgo ne bo več taka. Toda Nikolaj tudi naslednje poletje ni prišel domov in Anica je še dalje ostala čisto taka kakor dekle: nežna, resna, lepa, zagorela deklica. In taka je bila tudi še tretje poletje.

To, tretje leto, proti koncu septembra, je z menoj prišel Emil domov. Bil je okrožni zdravnik v kaloškem okrožju.

»Pojdi z mano,« mi je rekel, »greva na Kulinovo posestvo.«

Sedel sem k njemu na voz in peljala sva se na Kulinovo. Emil je dal ostaviti voz že na glavni cesti.

»Tu ne bova gosta,« je rekel.

Šla sva poč v hišo. Na verandi sva našla Anico.

»Sedaj sem tu, Anica,« je rekel Emil.

»Da, Emil,« je odvrnila Anica.

Tedaj je prišel Mihael Kulin. Sprejel naju je zelo prijazno. Kaj bi rada? Emil mu je povedal čisto kratko.

»Pred tremi leti,« je rekel, »sva se z Anico dogovorila, da pridem ponjo. Zdaj sem tu.«

Mihael Kulin je vzrožil.

»Vseč bi mi bilo,« je rekel Emil mirno, »da uredim stvar z vašim pristanikom. Sprevidite, da mora tako biti. Sicer napravim tudi brez vašega pristanika.«

Mihael Kulin je brez besed besnel sem in tja, Emil ga je miril, nato pa rekel Anici:

»Oblecite se, Anica!«

Anica je vzele z obešala na verandi cenen platen plašč, si dela na glavo preprost slammik in šla z nama.

★

Vem, da bo naletela ta zgodba na mnogo ugovorov. Ta stvar bi se lahko tudi drugače odigrala. Toda do pike tako se je zgodilo. Ker pa se je iztekla tako in ker je bil to potem najšrečnejši zakon na svetu in ker je nastala tako najlepša družina na zemlji, mislim, da upravičeno mrzim vse, kar spada k maščevanju, umorom, samomorum, vse, česar pravimo tragedija ljubezni.

Presajeni živci

Angleški kirurg sir Charles Ballance in njegov ameriški tovariš dr. A. B. Deul sta po petletnem skupnem delu našli metodo, ki omogoča zadovoljivo ozdravitev otrplosti v obrazu. Gre za obnovitev obolenih obraznih živcev s presaditvijo novih živcev, kar sta z velikim uspehom poskusila že na kakšnih 70 pacientih. V splošnem se pokaže v teku šestih mesecev vidno izboljšanje v čestokrat strašno skazelem obrazu pacientov in po 18 mesecih se ta popolnoma ozdravi.

Uspehe svoje metode sta pokazala odkritelja v filmu krogu strokovnjakov in sta žela splošno priznanje. Operacija učinkuje baže pri vseh oblikah obrazne otrplosti, naj si izvira ta od obolenega živčnega sistema, od ran ali vnetja. Zanimivo je, da mora ostati novi del živca kakšnih deset dni izven človeškega telesa, nakar se šele vsadi v degeneriranem stanju. Novi živec namreč prav za prav ne nadomesti starega, temveč stari se vrase skozi novega. To pa se more zgoditi le tedaj, če novi živec zamre.

Muzej se seli

To selitev je vredno omeniti, ker je v takšnem obsegu menda še ni bilo na svetu. Seli se namreč Geološki muzej v Londonu iz svojega starega prostora pod novo streho v South Kensingtonu. Pol milijona raznih predmetov v skupni teži nad 300 ton je treba spraviti v zaboje, jih transportirati, na novem prostoru iztovoriti in postaviti vsakega spet na pravo mesto. Med temi stvarmi je 75.000 ostankov fosilnih živali, 50.000 raznih kamenin, 50.000 knjig in nič manj nego 20.000 pravih skal. Najtežji je kos premoga, ki tehta 20 ton. Selitev traja že leto dni in minulo bo še eno leto, preden bo končana.

Amaterska kinematografija

V Franciji so našli, kakor javlja časopis »Pour vous«, 300.000 filmskih amaterjev, ki si s filmanjem krajšajo čas. Za kinematografsko industrijo pomeni to velik napredek. Lasti, ki so spoznali, da ta reč nese, so že uvedli v svojih listih posebne rubrike za kinematografijo.

Čitajte tedensko revijo ŽIVLJENJE IN SVET

On ga je izdal

Gaston Bonnaure, advokat Staviškega, ki je svojega klienta spravil v smrt

Na križišču centrama Ljubljane oddamo za 1. avgust v I. nadstropju

komfortno stanovanje

obstoječe: iz 5 velikih sob in dveh kabineto, primerno tudi za poslovne lokale za:

zdravilnice
zobozdravnice
zavarovalnice
odvetnike
agenture
modne salone.

4740

Vprašati v oglašnem oddelku »Jutra«.

Iz akvaristove torbe

O tujezemkah in drugem

Kakor znano, so v naših vodah poleg domačih rib tudi nekatere tujezemke, ki so jih prenesle ladje iz oddaljenih kontinentov v Evropo. Na prvem mestu navajam šarenko iz roda lososov. Ker prerasa toplejšo vodo in ker zelo hitro raste, jo goje tudi v ribnikih. Šarenka je zelo požrešna in pri lovljenju na trnek jo takoj spoznaš, ker krepko potegne. Ob bokih se leskeče mavričasto. Šarenko gojiš lahko v akvariju, skrbeti pa moraš, da bo vedno dovolj kisika v vodi. V Evropi je že okoli 50 let. Ona je tekmeček domači postrvi, kateri ogražja obstoj. Šarenka in njena sorodnica zlatovčica, ki je tudi že preko 50 let v naših vodah, sta iz Amerike. Tretja riba je somič ali brkon. To je razmeroma majhna riba, ki ne zraste preko 40 cm, sicer je pa podobna velikemu somu. V akvarijih je somič zaradi svoje vnzanosti zelo priljubljen. Ima namreč daljše tipalke nad in pod ustnicami, majhno srebrno oko, za hrbtno plavutjo pa tolišenko. Trdna riba je, glede kisika pa zelo skromna. Tudi somič je iz Novega sveta.

Iz roda ostrizev sta v naših vodah dve tujezemki. Ameriški ostriz, ki zraste preko pol metra in ki ga lahko razlikujemo od domačega, ker sta mu obe hrbtni plavuti zaraščeni in pa svetlikavec iz skupine Centrarchidae (Eupomotis gibbosus). Po spisu g. Moja Medica so ga prenesli iz Češke v vode grofa Pejačevića pri Našicah okoli leta 1910. Služil naj bi kot okrasna riba za sobne in vrtno ribogojnice. V basjerjih se je silno razmnožil. Ker izpraznjuje gojitelja bajeje v izvestnih presledkih, pri čemer polove namizne ribe, so ob takih prilikah, bržkone, mnogi svetlikavci zapustili z odtokajočo vodo vred bajeje ter prišli v razne pritoke Drave od tod pa v Dunav. Zelo verjetno je, da so svetlikavci tudi v mrtvicah Drave in v jamah kraj nje. Tudi v ribnikih pri Končanici in v potokih okoli Končanice so svetlikavci. Zanimivo je, da so jo mnogi ribiči smatrali za »kuzžanko med ostrizem in koreseljem, kar je isto, ko bi kdo trdil, da pozna križanko med konjem in kravo. Zaradi te domneve imenujejo svetlikavca šarenki karas, morski karas (koreselj), žuti karas, pa tudi zlatotna ribica, japonska sunčarica, ameriška sunčarica in še drugače. Po opisih g. Medice bi trebal imeti svetlikavci rdečo pego na skrznih priveskih. Svetlikavci, ki mi jih je prinesel iz Beograda g. Jošt, pa nimajo rdečih peg, temveč so pege črne. Sicer so pa šele 1½ leta stari in jih utegnejo dobiti kasneje. Svetlikavec je, kakor vse ribe rodu Centrarchidae, silno lep in za akvarije zelo prikladen, ker ne zraste preko 10—12 cm, poleg tega je pa miroljuben in večjim ribicam ni nevaren.

Tudi ameriški zobokrapavci so v naših vodah, in sicer 3 vrste ene skupine, ki rodi popolnoma razvite mladice, — ki torej ne drsti. Zelo učinkovito sredstvo za uničevanje ličink mrličarja sta Gambusia holbrocki in Gambusia affinis. Gambusia holbrocki so baje prenesli v lagune na severni obali Jadrana, Gambusia affinis je pa v Neretvi, kjer jo je izseldil visokošolec g. Jože Jošt. Dosejel vsaj nisem nikjer slišal ali pa čital, da je G. affinis že kdo drugi našel v Neretvi. Obe vrsti sta iz Amerike. — Zelo lepa okrasna riba je mečonoša Xyphophorus helleri, ki se je udomačila v Rimskih toplicah. Žal je organizem teh rib privajen na vodo z raznimi mineralnimi snovmi, ki jih navadne vode nimajo, zaradi česar se težje prilagodi prilikam v naših akvarijih z navadno vodo. Večji del ribic pogine. Tudi glede toplote so ribe v Rimskih toplicah zelo razvajene, zato jim je treba ogrevati vodo 9 mesecev v letu. Zarod, ki ga dobimo od rimskotopličkih mečonoš, ki smo jih prenesli v domače akvarije, je trden, starši pa poginejo prej ali slej. Mečonoša je iz Mehike.

Slednjič naj omenim še zlato ribico, ki je s Kitajskega.

Toliko o tujezemkah. — Baje bo kuhar akvaristov v Ljubljani uredil nekaj bazenov v Rimskih toplicah, kjer bo gojil razne toplovodnice, nakar bo postala Jugoslavija glade teh ribic neodvisna od inozemstva, kar moramo vsekakor toplo pozdraviti. Zaradi klimatičnih prilik in ker je strnja za ogrevanje akvarijev draga, bi se izplačalo, gojiti v ribnikih tudi tujezemke-mrzlovodnice kakor so raznovrstni ameriški ostrizi i. dr. Začetnikom pa priporočam naše domače ribe, ki so trdne in tudi lepe; drsteč pezdrik n. pr. prekaša celo najpešjo toplovodnico. Sicer pa mora dober akvarist vsekakor poznati vse ribe svoje domovine.

Često se obračajo name akvaristi zaradi akvarijev. Žal jim ne morem ustreči, ker ne poznam nikogar, ki bi izdeloval akvarije na veliko in jih prodajal po zmerni ceni. 60—80 litrski akvarij naj bi veljal največ 300 Din. Tozadevno se bom informiral, nakar bom poročal.

O. S.

Pristopajte k „Vodnikovim družbi“

Športna nedelja

Primorje trenira za državno prvenstvo

Na včerajšnji tekmi je Primorje visoko porazilo zagrebške Železničarje — Prijateljska tekma med Rapidom in Mariborom

Zagrebski Železničar je prišel v Ljubljano s čisto svežo legitimacijo podsavezne prava, pa se je izkazalo, da se iz tega dokumenta ne skriva bogve kaj pozitivnega. Moštvo, ki službeno zavzema rang četrtega mesta v Zagrebu, je dalo tako mizerno igro, da ne bi bila niti ljubljanskemu drugorazrednemu moštvu v čast. Za tekmo ni bilo prevelikega zanimanja, ko meje 500 ljudi jo je prišlo gledat.

Primorje : Železničar (Zagreb) 4:0 (2:0)

Primorje: Starac—Hassl, Bertonec, L. Zemljak, Slamič, Boncelj—Slamberger, Jež, Makovec, Petelin, Zemljak. Železničar: Pelko—Koprivnjak, Lončar, Šepić, Šeb, Frntić—Krizman, Martinič, Farago, Malec, Kranjc.

Sprva so Zagrebčani trdno pritiskali in so prvih pet minut bili stalno pred golom Primorja. Priporili so si kot, potem se je igra odprla in kmalu ima zagrebški vratar priliko, da pokaže svoje vrline. Četrta ure se napadi urno menjavajo z ene strani na drugo, žoga je stalno pred golom, čas pred enim, čas pred drugim. V 14. min. se Jež prebije iz srede v solo akciji do pred gol in opali oster strel na gol, ki obide; zdi se, da je sonce oviralo vratarja, ki bi bil utegnil sicer žogo zaokreniti v kot. Odlej se igra razvija v stalno premoč domačih. Kompaktnost gostov, kolikor so je doslej pokazali, se razbije, zlasti je njihov napad čedalje bolj v razsulu. Sicer je tempo igre močan, dasi solnce neusmiljeno žge in jemlje igračem polet. Srednja vrsta črnobelih je jaka formacija, najmočnejša na polju, in poljubno dirigira igro, svoj napad zalega neprestano z žogami. Toda ta dela le v polju, pred golom ni strelca, da bi izkoristil vsaj nekatero izmed nebroj lepših situacij. Sicer z druge strani tudi nasprotnikova obramba ne drži rok križem, narobe, dasi je ves čas najtežja peza na njenih ramnih, se bori junako in odbija uspešno napad za napadom. V 23. min. končno predre Makovec v lepem naletu, njegov strel iz bližine vratar sicer odbije, toda zopet njemu na nogo in v naslednji desetinki sekunde je žoga v mreži.

Primorje vodi z 2:0.

Potem se Železničarji malo osvobodijo objema in igra se odpre. Tudi oni prihajajo do napadov, ki pa niso niti malo nevarni. Z enostavnimi kombinacijami prenaajo v drugo polovico, vendar se njihove akcije po navadi ustavljajo že ob haljih, ostalo pa pobirata branilca z vratarjem. Proti koncu polčasa bje P. še četrta in peti kot, toda brez haska.

V drugem polčaju igre zamenjata v napadu P. Petelin in Zemljak mest, brez vsake koristi. Takoj v začetku se odpre Z. zaradi Bertonecove napake lepa šansa, toda Hassl potisne žogo s črte v kot. Desno kri lo bje dva kota, oba nevarno, položaj pred Starcem je nekaj trenutkov kar kočljiv, potem pa preide iniciativa zopet na domače. Tekom 6. in 7. min. strelja Slamberger dvakrat s kota, drugi zelo precizno in Lute porine usnje čez črto.

3:0 za Primorje.

Še pridejo Železničarji po igračkanju domače obrambe do šanse, toda Farago ni prisoben in mu prilika uide. Nato pride Zemljak v 11. min. do strela, ki ga usmeri v aut, ni Makovec spremeni smer v mrežo in rezultat je

4:0 za Primorje.

Poslej je Primorje v premoči, igra se samo na eni polovici, tempo poneha, vročina je opravila svoje. Ščasoma se zadeva spremeni v boljši trening, žoga je neprenehoma v kazenskem prostoru Železničarjev, ki se obupno branijo, nimajo pa pred seboj napada, ki bi znal streljati. V solo-begih pridejo včasih tudi preko svoje polovice, toda ti podvigi končajo običajno v kotih. Igra konča v prijateljskem stilu na splošno zadovoljstvo.

Kakor je gost razočaral, je pa ligaš povsem zadovoljil. Domače moštvo je bilo v vseh delih boljše od protivnika. To velja tudi za napad, ki je bil sicer v polju dober, pred golom pa kar nekaj prekomeren. Uveljavil se je Makovec kot vodja napada, dasi je brez treninga. Prav zadovoljivo igro je dal Slamberger, v kolikor je imel opravka s pripravljanim delom, če je šlo za skrajno potezo, potem je po svojem običaju zatajil; strela na gol nemara noče riskirati. Zemljak je v prvem polčaju na krilu bil neprimerno koristnejši kot pozneje v spojki, njegov sosed Petelin pa se ni obnesel ne na prvem, ne na drugem mestu. Gonilna sila v moštvo je bila srednja vrsta, ki je v lepi razigranosti držala stvar po koncu. Obramba ni imela pravega posla, ker je imela proti sebi nemogoč napad.

Gostinih in ljubljani dosti besed. Pred njimi so bili v Ljubljani Spartanci, ki so sicer v tablici za njimi, ki so pa pokazali neprimerno učinkovitejšo igro. V tem ansamblu pa se je izkazala samo ožja obramba, v kateri je zanesljiva moč vratar, dočim bi branilca nemara morala kapitulirati pred bolj razpoloženo napadom. Halji so morali opravljati pretežni del igre obramben posel, včasih je bil pritegnjen k temu poslu še del napada, ki je tako prišel povsem ob možnost, da bi se uveljavil.

Igra je bila ves čas zelo fair, in čeprav je potekla v svojem pretežnem delu bolj mlačno kot borbeno, je v splošnem zelo zadovoljila. Sodil je g. Pevalček brezhibno.

Rapid : Maribor 3:0 (1:0)

Maribor, 1. julija. Drugo srečanje med starima rivaloma v letošnjem letu se je vršilo danes na igrišču v Ljudskem vrtu, in sicer kot prijateljska tekma, ker je JNS črtal Rapida iz letošnjega prvenstvenega tekmovanja LNP. Tekmi je prisostvovalo okoli 500 gledalcev. Rapid: Pelko—Barlovič, Vidović—Baumgartner, Seifert, Gotinac—Verbanik, Heller, Prinčič, Büml, Pischhof. Maribor: Pischhof—Oka, Koren—Gomolj,

Kukanja, Bergant—Starac, Dušan, inž. Vodeb, Vesnaver, Jurgec.

Rapid je danes igral za razred boljše od Maribora ter je zmago popolnoma zaslužil. Vsi deli moštva so bili v prav dobri formi. Posebno se je odlikoval vratar, ki je branil tudi enajstmetrovko. Krilski vrsta je bila v obeh smereh enako dobra ter se je zlasti uspešno udeleževala v podpiranju napada. Branilca sta bila zelo sigurna. Prednjačil je Barlovič s svojimi lepimi osvobodilnimi streli. V napadu je bila gonilna sila Prinčič, pa tudi obe krili sta bili prav prodorni.

Pokalne nogometne tekme

Visoka zmaga Haška nad Jugoslavijo — Dva lepa uspeha Hajduka

Včeraj sta se v Zagrebu in Beogradu vršili dve pokalni nogometni tekmi, in sicer med Haškom in Jugoslavijo ter med Hajdukom in Baskom. Nekoliko je presenetila visoka zmaga Haška nad Jugoslavijo, dočim se je v Beogradu pričakovala zmaga Hajduka. Hajduk je že v soboto absolvirval v Zagrebu eno tekmo, v kateri je zmagal nad Gradjanskim.

Hajduk : Gradjanski 3:2 (3:1)

Zagreb, 1. julija. V soboto se je pred 4000 gledalci vršila zanimiva tekma, ki je bila ena najlepših iger v letošnjem tekmovanju za pokal. Tekma je bila zelo ostra, toda ne surova, izvmiši zadnjih pet minut. Nerazpoloženje med občinstvom je povzročila odločitev sodnika, ki Gradjanskemu ni priznal tretjega gola. Vodstvo za Hajduka je dosegel v 11. min. Trumbić. V 21. min. izenači Premerl s silnim strelom iz daljave 18 m. V 28. min. postavi Lemešić na 2:1. Isti igralec zviša v 32. min. prvega polčasa na 3:1. V 30. min. drugega polčasa postavi Šipić končni rezultat 3:2. Nato je prišlo do incidenta, tako da je morala po tekmi policija spremiti sodnika v kabino. Sodil je zelo slabo g. Višnjik.

Hašk : Jugoslavija 6:1 (3:0)

Zagreb, 1. julija. Današnja pokalna tekma med Haškom in beograjsko Jugoslavijo je zelo objektivno sodil g. Milarič. Ze v 1. min. ko se Beograščani še niso znašli, je Kornfeld dosegel vodstvo za Haška. Drugi gol je v 7. min. zabil Petrak. V 20. min. pa je isti igralec postavil na 3:0. Domačini so igrali v prvem polčaju neprestano pred golom Jugoslavije, ki se je šele pred koncem prvega polčasa nekoliko znašla.

V drugem polčaju je Jugoslavija nasto-

Maribor je igral zelo raztrgano ter da le izpod svoje običajne forme. Razen tega so fantje igrali brez vsakega elana ter so si dali iztrgati vsako inicijativo. Najslabša formacija je bil napad, ki je igral brezmiselnost.

Dočim je bila igra v prvem polčaju kolikor toliko izenačena, so v drugem polčaju absolutno prevladovali Rapidovci. Tekma je bila ostra, vendar v mejah fairnesa. Bila je tudi zanimiva, tako da so prijatelji nogometa gotovo prišli na svoj račun. Predtekma rezerv Maribora in Rapida je končala neodločeno 4:4.

Kljub visoki zmagi Hašk ni nudil igre, ki bi bila zadovoljiva. Jugoslavija je bila v drugem polčaju, čeprav je igrala samo z 10 igrački, nekoliko v premoči.

Hajduk : Bask 3:2 (1:2)

Beograd, 1. julija. Današnja pokalna tekma med Hajdukom in Baskom se je odigrala v prav prijateljskem stilu. V 5. min. nanad Baska. Tomašević strelja žogo, ki se odbije od nekega igrača. Priteče Dettliger ter zabije žogo v mrežo. 1:0 za Bask. V nadaljevanju igre skuša Hajduk z vs silo izenačiti, toda Pavlovič povzra v 20. min. na 2:0 za Bask. Bask je v premoči do 35. min., ko začenja popuščati in Hajduk prevzame inicijativo. Proti koncu prvega polčasa zabije Rosić prvi gol za Hajduka. V 30. min. drugega polčasa krasna kombinacija med Lemešićem in Zuljem, po kateri zabije Lemešić drugi gol. V 40. min. dobi desno krilo Trumbić žogo od Lemešića, preide branilca Acimovića ter postavi končni rezultat 3:2.

Sodil je g. Petković Senegalac.

Ostale nogometne tekme

Škofja Loka: SK Sora : SK Korotan (Ljubljana) 6:6 (3:4). Prijateljska tekma, odigrana na igrišču Sore v Škofji Loki. Budimpešta: V soboto: Ferencvaros : Klado 6:0 (3:0). V nedeljo: Juventus : Ujpest 3:1. Bologna: Bologna : Rapid 6:1. Curth: Admira : Napoli 5:0.

Nov rekord Sporna v maratonskem teku

Na prvem delu lahkoatletskega prvenstva posameznikov je Ilirijan Sporn v maratonskem teku zasedel prvo mesto

Zagreb, 1. julija. Danes se je v Zagrebu vršil prvi del letošnjega prvenstva posameznikov Jugoslovenskega lahkoatletskega saveza. Veliko zanimanje je zlasti vladalo za maratonski tek, ki se je pričel ob 8. zjutraj. V tej disciplini so startali tudi ljubljanski atleti. Glavno zanimanje je veljalo našemu maratonskemu tekaču Spornu, ki je veljal za favorita. Sporn ni samo zasedel prvo mesto, ampak je postavil celo nov jugoslovanski rekord v maratonskem teku. Dosegel je čas 2:59. Tudi njegov klubski tovariš Starman se je prav dobro odrezal. Zasedel je tretje mesto za Maratoncem Belasom. Starmanov čas znaša 3:14.30, dočim je Belas potreboval 3:13.30.

Proga je bila dolga 42 km 195 m. Od 7 prijavljenih hitekačev je nastopilo 5. Sporn je potreboval za prvo polovico proge 1:22. Ze

ta dober rezultat je dal naslutiti, da bo moč postaviti nov jugoslovanski rekord, kar se je tudi zgodilo. Sporn je sicer kasneje moral zmanjšati svoj tempo, ker je preveč ostro začel, vendar pa so njegove zmoglosti zadostovale za nov rekord. Sporn je prišel na cilj precej svež ter ga je občinstvo burno pozdravilo.

Starman se je do obrata držal pol km za Spornom. Kasneje pa je precej izgubil. Pri 35. km ga je dohitel Maratoncem Belas. Od tukaj sta oba tekača tekla skupaj, neposredno pred igriščem pa je Belas prehitel Starmana ter prišel kot drugi na cilj.

V metu diska obojoročno je Narančič (Concordia) zasedel s 70.86 (z desno roko 38.08) prvo mesto, drugi je bil Dobovšek (Ilirija) 68.91 (z desno roko 35.91).

Deset let prekmurskega sporta

Jubileine prireditve SK Mure — Prve lahkoatletske prireditve v Prekmurju — Gostovanje Hermesa in Drave

Murska Sobota, 30. junija. Na Vidovdan je priredil SK Mure v Murski Soboti proslavo svojega desetletnega sportnega dela. Njegovo delovanje, v katerem se zrcali ves sportni pokret v Prekmurju od početka do častnih in zavidljivih uspehov v zadnji dobi, zasluži vse priznanje. Pokroviteljstvo nad proslavo je prevzel ban g. dr. Marušič, katerega je zastopal sreski načelnik g. dr. Farčnik iz Ljutomer.

Ob navzočnosti vseh predstavnikov oblasti, korporacij in društev se je vršil v sredo zvečer slavnostni občni zbor. Zbor je vodil podpredsednik SK Mure bančni ravnatelj g. Lipič, ki je uvodoma pozdravil zastopnika bana ter vse ostale in predlagal udanostne pozdrave Nj. Vel. kralju, ministru za telesno vzgojo, banu in JNS. Zlasti udanostni pozdravi našemu kralju so bili sprejeti z največjim navdušenjem. Mnogo pozornosti in odobravanja so žele besede zastopnika bana g. dr. Farčnika in K. pica brzojavnikov in pismenih čestitk, ki jih je prejel jubilar v vseh delih naše domovine. Vso veliko delo SK Mure pa je bilo razvidno iz poročila tajnika g. Peterke iz katerega posnemamo naslednje:

Klub se je ustanovil l. 1924. Po prvem letu je ustanovil tudi hazensko sekcijo, ki je ves čas svojega obstoja dosegla zavidljive uspehe. V tem času si je dvakrat priborila prvenstvo mariborskega okrožja in ljubljanskega podsaveza in enkrat celo državno prvenstvo. Njena visoka zmaga nad Adrijom iz Trsta v razmerju 20:8, ki je imela naslov prvaka Italije, je takrat zbudila pozornost v vseh sportnih krogih. Tudi poraz, ki ga je doživela v igri s praško Slavijo 5:7, je častno število za družino. Z reprezentanco Zagreba je igrala neodločeno. Poleg tega pa je še veliko število drugih zmag, ki so ostale na častnem mestu v zgodovini prekmurskega sporta. Tesno ob teh velikih sportnih uspehih je bil tudi uspeh klubovih table tenis igračev, saj je iz njih izšel prvi državni prvak g. J. Nemec v singlu, a državna prava v double sta bila g. Nemec J. in Nemec L. Kot reprezentanti so nastopali table tenis igralci v Pragi, Badenu, na Dunaju, v Bratislavi, v Parizu, Gradcu itd. Igrač Nemec L. je večkrat dosegel prvenstvo Grada. Da je podočelski klub s svojimi igrački zastopal v inozemstvu jugoslovenske barve, je vsekakor časten in visok uspeh njegovega samotnega dela. V med-

mestni tekmi z Radgono je s svojo zmago tudi teniška sekcija pokazala svojo veliko življenjsko silo. V zadnji dobi pa se je klub posvetil predvsem nogometu. Vzgojil si je moštvo, ki je v zadnjem času doseglo častne zmage nad priznanimi moštvi naše barvine, pa tudi z inozemskimi moštvi.

Po občnem zboru se je vršil slavnostni banket, na katerem so zastopniki oblasti in korporacij ponovno čestitali jubilaru. Drugi dan popoldne so se vršila na okrašenem igrišču prva mladinska lahka atletska tekmovanja, pri katerih je dosegel najlepše uspehe nadobudni šestoselec Serbec Milan. Pa tudi vsi drugi razutaji pričajo o dobrem lahkoatletskem naraščanju.

Po predtekmi rezervnih moštev je odigral jubilar nogometno tekmo z ljubljanskim Hermesom. Igra je bila vseskozi napeta in je končala neodločeno 1:1. Gostje so predvedli igro nizkih pasov, toda ožja obramba Mure je odbila vse napade. Vodstvo je doseglo v 10. minuti prvega polčasa domače moštvo in šele 15 minut kasneje je uspešno gostom izenačiti. Ožji obrambi obeh moštev sta delovali skoro brez napak in rezultat se do konca ni spremenil. Sodil je g. Biziak iz Maribora.

Dne 29. junija se je vršil v dopoldanskih urah stafetni tek skozi mesto za prehodni pokal župana g. Hartnerja. Prva je prispela na cilj stafeta SK Mure, tik za njo na stafeta tukajšnjega šolskega društva. Borba, kateri so prisostvovala velike množice ljudstva, je bila izredno napeta in zanimiva. V zgodnjih popoldanskih urah pa se je vil skozi mesto z mestno godbo na čelu, impozanten sprevid sportnikov. Po prihodu na igrišče je zastopnika bana pozdravil jurist g. Nemec J. v imenu nogom. sekcije. Za besede se je zahvalil g. dr. Farčnik, naka je godba intonirala državno himno. Takoj za tem pa so se začela lahkoatletska tekmovanja ob navzočnosti številnega občinstva. Ker so to bila prva lahkoatletska tekmovanja, naj v ilustracijo zmoglosti

prekmurskih sportnikov beležimo dosežene rezultate:

Tek 100 m (12 tekmovalcev). 1. Nemec J. 12. 2. Crnbori 12.1, 3. Bednjak 12.1. Skok v višino: (8 tekmovalcev). 1. Domanik 150, 2. Nemec J. 145, 3. Varga 140. Skok v daljavo: (15 tekmovalcev). 1. Varga 5.56, Nemec J. 5.35, Crnbori 5.32. Krogla: (6 tekmovalcev) Silagi 10.41.

Paurič 9.70, Crnbori 9.36. Disk: (5 tekmovalcev) Paurič 33.50, Silagi 32.50.

Troskok: (6 tekmovalcev) Domaniko 12.15, Varga 12.05, Nemec J. 11.95.

Rezultati so nad vse lepi, ako upoštevamo, da se je tekmovalo na neprimernem terenu, kar je oviralo tekmovalce pri tekih in skokih.

Tekmovanjem je sledila nogometna tekma med rezervno Mure in I. moštvom ptujске Drave, ki je končala z neodločenim rezultatom 1:1.

V revanšni tekmi sta se zopet srečala ljubljanski Hermes in Mura. Domači, ki so bili telesno slabši, niso vzdržali ostrega tempa Šiskarjev ter so tekmo izgubili z 1:6 (1:2). Tekmo je sodil g. Turk.

Jubileine prireditve SK Mure, ki so bile revija celokupnega prekmurskega sporta so pokazale veliko sposobnost prekmurskih sportnikov.

Medklubiški odbor za Z. P. Danes ob 20. zaključna seja pri Habjanu. Vsi gotovo.

Kolesarske dirke za prvenstvo mariborskega kolesarskega podsaveza so se vršile včeraj na 75 km dolgi progi Maribor—Račice—Ptuj—St. Lenart—Maribor. Na startu je bilo samo 5 dirkačev, in sicer 3 seniorji in 2 juniorja. V seniorski skupini je zmagal Stefan Rozman (Zelezničar) 2:45.40, drugi je bil Kemperle (Maraton) 2:58.23. V juniorski skupini je zmagal Šunko (Maraton) 2:58.22. Časi niso baš dobri, in sicer zaradi slabega vremena.

Sijajni uspehi JNS pri volitvah na Dolenjskem

Sramoten poraz bojevništva — Nacionalne liste so pri ponovnih občinskih volitvah v treh velikih občinah povsod sijajno zmagale

Krško, 1. julija.

Pri današnjih občinskih volitvah v Kostanjevici, St. Jerneju in Škocijanu je dosegla JNS ogromen uspeh. Zmagala je v vseh treh občinah ter si pridobila v primeri s prejšnjimi volitvami okrog 500 novih glasov. Po teh volitvah ni sedaj v krškem srezu nobene občine v rokah opozicije. Značilno je, da so v vseh teh občinah imeli bojevnikni svoje shode, vendar pa so se volilci v tako impozanten številu izjavili za JNS. To je zadosten dokaz, da obsojajo bojevniško razdiralno gibanje. V vseh treh občinah visse raz hiše državne zastave in povsod vlada veliko navdušenje.

V Kostanjevici je bilo volilnih upravičencev 802, oddanih glasov pa 551. Nacionalni kandidat Bučar Lavoslav je dobil 328, opozicija pa 223 glasov. JNS je

nasproti prejšnjim volitvam napredovala za 142 glasov.

V Škocijanu je bilo volilnih upravičencev 784, oddanih glasov pa 575. Nacionalni kandidat g. Globevnik Simon je dobil 358, opozicija pa 217 glasov. Napredek JNS v primeri s prejšnjimi volitvami znaša 100 glasov.

Novo mesto, 1. julija.

Pri današnjih občinskih volitvah v občini Sent Jernej je bilo treba izvoliti 24 občinskih odbornikov. Volilnih upravičencev je bilo 1205. Oddanih glasov je bilo 822 in je torej znašala volilna udeležba 68%. Kandidatna lista JNS (Anton Ratkovič) je dobila 512 glasov in 21 odbornikov mest, opozicijska lista (Ivan Krhin) pa 310 glasov in 3 odbornike. Od zadnjih volitev je napredovala lista JNS za 251 glasov.

Streljala je tudi vojska

V nasprotju z nemškimi uradnimi zatrili poročajo pariški listi o krvavih spopadih med vojaštvom in napačnimi oddelki

Pariz, 1. julija. r. Listi poročajo iz Berlina. Berlin je bil včeraj docela nepričakovano izpremenjen v vojaško taborišče. Že v ranih dopoldanskih urah so z vseh strani prikorakali v mesto močni vojaški oddelki v polni vojni opreml. Zasedli so vsa važnejša križišča in zastražili državne urade. Glavni oddelki pa so zasedli vojašnice hitlerjevskih napadalnih oddelkov in jih razorožili, kar je zbudilo v javnosti največjo senzacijo. V prvih dopoldanskih urah je prišlo do spopada v Tiergartenu, kjer je glavni stan hitlerjevskih napadalnih oddelkov. Ko je vojska vkorakala v vojašnice, so se pripadniki napadalnih oddelkov, ki so bili o tem očitno že obveščeni, postavili z orožjem v bran. Po kratki borbi pa je vojaštvo prisililo napadalne oddelke k predaji. Opoldne je bilo vojaštvo povsod gospodar položaja. Ker listi o teh dogodkih niso smeli nič poročati in je bil za več ur ustavljen tudi ves privatni telefonski promet, je zavladalo v mestu veliko razburjenje, ker nihče ni vedel, za kaj gre. Šele popoldne so izšle prve uradne vesti o zaroti proti narodnosocialističnemu režimu. Tedaj se je tudi izvedelo, da je vojaštvo nastopilo po nalogu Hitlerja. Sprva je prevladoval v javnosti vtis, da gre za vojaški puč, ki so ga že nekaj časa sem napovedovali.

Po naročilu Hitlerja je bil razpuščen glavni stan napadalnih oddelkov, ki ga je zasedlo vojaštvo in zaplenilo vso korespondenco in vse arhive. Izvršene so bile tudi številne aretacije voditeljev napadalnih oddelkov. Popoldne so tudi iz okolice prispele vesti o spopadih med vojsko in napadalnimi oddelki, vendar pa je ostala vojska povsod v premoči. Proti večeru je v mestu zavladal mir, kljub temu pa je vojaštvo ostalo na ulicah in še vedno straži vsa važnejša javna poslopja.

Uradna poročila iz Berlina zanikajo, da bi bilo prišlo do spopadov med vojsko in napadalnimi oddelki, marveč nasprotno zatrjujejo, da vojska javno sploh ni nastopila. Kljub temu pariški listi vztrajajo na svojih informacijah.

Macdonaldovo potovanje v inozemstvo

London, 1. julija. AA. Predsednik vlade Macdonald odpotuje v kratkem v inozemstvo. Nadomešča ga bo podpredsednik vlade Stanley Baldwin.

Perzijski šah v Carigradu

Carigrad, 1. julija. AA. Včeraj so v Carigradu priredili veličastno bakljado v čast perzijskega šaha.

Poliska ustavna reforma

Varšava, 1. julija. d. Predsednik vladnega bloka Slawek je poročal pred ustavnim odborom bloka o razgovorih, ki jih je imel z maršalom Pilsudskim o ustavnem načrtu, odobrenem v Sejmu 26. januarja. Izjavil je, da se je Pilsudski izjavil proti osnovanju legije zaslužnih osebnosti, ki bi volila senat. Pilsudski je sicer načrt načelno odobrila, vendar pa je opozoril na ovire za njegovo praktično izvedbo. Slawek je nato predlagal, naj se dve tretjini senatorjev, ki naj bi jih po ustavnem načrtu izvolila legija zaslužnih osebnosti, izvolila s splošnim glasovanjem, dočim bi zadnjo tretjino imenoval predsednik republike. Načrt o osno-

vanju legije zaslužnih je določal, da morajo biti prvi njeni člani lastniki reda »Virtuti militari« ter križca za osvobodjenje Poljske, dočim bi se ostali člani kooptirali.

Nov ameriški načrt

ureditev vojnih dolgov

Washington, 1. julija. Č. Poseben institut, ki ga je financial Rockefeller, je pod pokroviteljstvom državnega predsednika Roosevelta proučeval nvočevanje vojnih dolgov. Dognal se, da države dolžnice ne bodo mogle poravnati svojih dolgov Zedinjenim državam. Zato je sestavil predlog, po katerem naj bi se vojni dolgovi likvidirali z milijardo dolarjev, ki naj bi se razdelila na posamezne države dolžnice, in sicer ne v sorazmerju z njihovimi dolgi, marveč v skladu z njihovo plačilno sposobnostjo. Ker bi se eda večji transferji ne mogli izvršiti, naj bi države dolžnice emitirale obveznice za kritje svojih vojnih dolgov na ameriških tržiških. Za obveznice bi izdala ameriška vlada. Vse kaže, da se bodo proti temu uprle one države dolžnice, na katere bi odpadel glavni delež tako konsolidiranih vojnih dolgov, predvsem Francija in Anglija.

Lepe poletne obleke

kakršne nosijo Parižanke na prireditvah na prostem

TEDEN DNI FILMA

Kleopatra

Cecil B. de Mille ne postane brezposeln. Ne mara počivati na lahorikah svojega ogromnega filma »V znamenju križa«. Ena sama malenkost je sprožila v njem novo idejo: Claudetta Colbert, ki je glumila Pompejo — ali ni kar ustvarjena za Kleopatru? Da, zdaj se zbira gradivo, ustvarjen je cel muzej in dela so se pričela. Glumci so izbrani in Claudetta Colbert se trudi, da bo v vlogi Kleopatre čimbolj zapeljiva. To ji bo najbrž uspelo.

Frasquita

Ljubka Leharjeva opereta bo v filmu zelo ustrežala. Zdaj je prevzel režijo Karel Lamac. V glavnih vlogah sta Jarmila Novotna in Heinz Bollmann. Dva pevca in igralca, da je veselje. K popolnemu uspehu seveda bosta pripomogla še smešna gospoda Heinz Rühmann in Hans Noser. Pred zimsko sezono pa seveda »Frasquite« se ne bomo videli v Ljubljani.

Italijanski filmi

Pri nas malo kaj čujemo o italijanski filmski industriji. Skoda zaradi tega res ni velika. Kakšna kratka informacija vas bo mimogrede vendarle zanimala. Armando Zanotta, direktor milanske filmske družbe Helios, se je dogovoril s francoskim filmskim producentom Maksom Cassoanom, da bosta ustvarila nekaj filmov v francoski in laški verziji. Vrteli bodo v Italiji. V prvem filmu nastopita — znani imeni — Ernette Zacconi in Tatjana Pavlova.

Prizor iz velikega filma »Otok«, ki ga je Ufa delno posnela na našem Jadranu. — Kakor znano, igra v tem filmu glavni vlogi Brigita Helmova in Willy Fritsch, a poleg njiju je zaposlenih še cela vrsta drugih dobrih igralcev. Na sliki sta François Rosay in Heinz Cleve

Da se tudi novinarji razumejo kaj na film, hoče dokazati dr. Sampieri, filmski recenzent, ki zdaj ustvarja lastni film: »Hotel sreče«. V glavni vlogi je Isa Pola. Že cela vrsta italijanskih filmov je vpleta v dejanje milanske Scalo. In to se dogaja dalje. Tudi v novem filmu »Teresa Confalonieri« se nekateri prizori odigravajo v Scali in v milanskem kraljevem dvoru. V glavni vlogi je Marta Abba, — baže zelo nadarjena in sposobna igralka.

Anglija se poživlja na Hitlerja in Mussolinija

Angleška cenzura je zabranila predvajanje zvočnih tednikov, v katerih je prikazan sestanek obeh diktatorjev. Zakaj ta ukrep? Prav verjetno, da v interesu kinematografov samih. Saj bi se prav verjetno zgodilo, da bi angleška publika pri predstavah odločno demonstrirala. Že Hitlerja je Angležem dovolj — zdajci pa kar dva diktatorja naenkrat na platnu, to je pa za britske hladne živce le malo preveč. Zatorej: prepoved!

Ničesar brez ljubezni

se v Jugoslaviji glasi naslov filma, ki se v nemškem originalu imenuje: »Beg v Nicco«. Poskrbljeno je spet za smeh. Zakaj? Zato, ker v filmu spet enkrat nastopa Georg Alexander. Njegova družica, mična in zabavna je Else Elster. Nadalje skrbita za razvedrilo Herman Picha in Theo Lingens. Film se prične z vlomom, konča pa se — s čem neki? Z zaroko in poljubom. Vmes je seveda mnogo, mnogo zapletljajev. Tudi glasba ustreza. Produkcija: Pan film.

Elizabeta Bergnerjeva kot »Carica Katarina«

je vendarle umetnica velikega formata, čeprav ji odrekajo čisto arijsko in germansko kri in se je umaknila pred narodnimi socialisti v London. Njen veliki film »Carica Katarina« so skušali omalovaževati samo v Nemčiji, povsod drugod je žel časten uspeh.

A niti v Nemčiji niso odrekli izrednih umetniških kvalitét Elizabeti Bergnerjevi, marveč jih ne zadovoljuje vsebina in... in... nu, saj sami ne vedo kaj. Da se ta film ponavlja v Ljubljani, ni odveč. Kdor ga drugič ogleda, ujame marsikaj novega.

Nosečim ženam in mladim materam pomore naravna »Franz Josefov« grenčica do urejenega želodca in črevesja. Glavni zastopniki modernega zdravilstva za žensko so preizkusili, da »Franz Josefov« voda v največjih slučajih učinkuje hitro, sigurno in brez bolečin. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

OB 9. z jutraj...

... O, danes pa se mi ni treba več pudrati!

Možem ni ljubo, če si žene stalno pudrajo nos. Mnoga mlada dekleta pa mislijo, da ni nobenega drugega načina za odpravo masti in bleške kože. Jaz pa sem ugotovila, da ostane puder, če je zmešan s smetanovno peno, ves dan na licu tudi pri vetru, deževju in celo pri plesanju v najbolj razgreti plesni dvorani.

Ne samo, da se puder Tokalon s smetanovno peno nevidno pripoji koži, marveč je istočasno tudi odlično sredstvo za okrepčanje kože, ker poživlja kožno tkivo ter ji nikdar ne zamaši znojnic. Sedaj imam baržunasto, čisto in nežno polt, zaradi katere me zavidajo vsa mlada dekleta in kateri se divijo vsi moški. On, ki me je nedavno zasnužil, mi je dejal, da so ga moja koža in moja polt najprej in v prvi vrsti dovedli do tega koraka.

Potrebno je, da se pudrate na dan samo enkrat, ker se puder Tokalon v resnici pripoji koži!

Med vrelci nafte

Obisk v Moreniju, središču petrolejskih vrelcev v Rumuniji — Srečanje z inženjerji in domačini

Napočil je dan slovesa od rumunske prestolnice. Ni še bilo čuti žvižganja kosov, ko se je pričelo daniti tam daleč za parkom kralja Karola. V naglici sem zmetel svoje stvari v kovčeg, ki je bil pošteno obremenjen s celo kopico knjig in brošur, s katerimi so nas obdarovali rumunski prijatelji. Treba priznati Rumunom, da znajo delati propagando za svojo domovino.

Pred letom nas je čakal velik avtobus, ki je nastopil z nami svojo krstno vožnjo preko Rumunije. Bil je prav udoben ter se mu je videlo, da je bil izdelan v Angliji. Malce zaspani smo se zlekili v prijetne naslonjače, se prisrčno poslovlili od rumunskih tovarišev ter odstopali preko Calcea Victorel, kjer so škripali vozički mlekaric proti Kiseleffovi aleji, nekaj kilometrov dolgi senčni cesti. Uredil jo je že leta 1833 ruski general Kiseleff. Ob njej se vrste poslopja Prirodoslovnega muzeja, kjer je prvi uvedel direktor dr. Antipa za razstavo favne sistem dioram, ki so ga za njim posneli tudi ostali muzeji. Dalje palača geološkega inštituta in po bogatih zbirkah sloveči Muzej za narodno umetnost.

Naglo smo obvozili Slavolok zmage, ki tvori zaključek Kiseleffove aleje, ter zdrčali mimo Dirkalnišča Baneasa. Konjski dirkalni šport je v Rumuniji na zelo visoki stopnji. Dirkalne konje goje v številnih državnih in privatnih hlevih dirkalnih konj. Znano je, da so rumunski jezdeci odnesli že celo vrsto zmag na mednarodnih dirkah v Nici, Rimu, Varšavi in Parizu.

Za dirkalništem smo presli mimo nove Radio oddajne postaje z vitkimi antenami in novega vojaškega letališča na avtomobilsko cesto v Ploesti. Cesta je dolga 59 km ter vodi preko tipične rumunske ravnice skozi manjše vasice, katerim pa ni videti, da se nahajajo par desetih kilometrov od prestolnice. Sicer pa so naselja na tej poti dokaj redka, kar je pripisovati temu, da so lastniki zemlje veliki veleposestniki, ki so se znali s političnimi zvezami očuvati pred agrarno reformo.

Cesta v Ploesti je odlična in ni čudno, da smo srečavali nepretrgoma avtomobile, ki drve po njej z brzino do 120 km. Avtomobilizem je v Rumuniji zelo razvit, saj so imeli že leta 1904 prvo avtomobilsko dirko. Pred vojno je bilo v Rumuniji že nad 1500 avtomobilov, za tiste čase lepo število. Danes brni po nad 9000 km dolgih, za avtomobilski promet prirejenih cestah okoli 50.000 avtomobilov, naj si nima Rumunija nobene domače avtomobilske tovarne. Razvoj avtomobilizma pospešuje pametna politika rumunskega finančnega ministra, ki je obdavčil avtomobile z minimalnimi taksumi, kakor tudi bencin z malenkostno trošarino. Zaradi tega ni čudno, da je izšlo iz vrst rumunskih avtomobilistov nekaj dirkačev svetovnega imena, kakor Raco-vita, ki je prevozil 2500 km dolgo pot Bukarešta — Pariz v 32 urah in 42 minutah.

Nad Ploestijem leži mogočen oblak črnolozgata dima, ki zakriva skoro vse obzorje. Blizamo se središču rumunske petrolejske industrije, ki ima v Ploestiju velike rafinerije nafte, katero dovajajo od vrelcev številne jeklene cevi, kakor pri nas vodo v vodovodih. Ploesti je precej veliko mesto, večje od Ljubljane, saj šteje skoraj 80.000 prebivalcev. Ulice pa kažejo, da je razvoj tega mesta tesno povezan z razvojem petrolejskih vrelcev, ker se stikajo v njih še pritične, povsem vaške hišice z mogočnimi poslopji petrolejskih sindikatov in kartelov. Cenena pogonska moč v obliki nafte je omogočila Ploestiju osnovanje cele vrste industrij, med drugim tudi veliko tovarno za emajlirano posodo, ki ni skoro dosti manjša, kakor Westnova v Celju.

Ker nam je bil čas le kratko odmerjen, smo samo mimogrede pogledali lep spomenik Osvobodjenja ter ogromno justično palačo z impozantno kraljevo cerkvijo.

Za Ploestijem se pričneta pokrajina spreminjati. Cesta je vse slabša in podobnejša našim cestam v Vojudini. Za nami se vale oblaki dima, skozi katere se vidijo prve silhuete lesenih stolpov za črpanje nafte, ki nas spremljajo v naprej ure dolgo. Ti stolpi stoje na obronkih malih gričev, sredi travnikov, njiv in tudi kar sredi sedaj osušene struge Dombovice. Stolpi v strugi stoje na visokih betoniranih podstavkih, da jih ne odnesejo valovi Dombovice, ko naraste v močen veletoč pomladi in jeseni.

Ob cesti nas pozdravljajo zagoreli otroci, ki so pokrili s par decimetri začrnega in ošepanega platna. Nekateri med njimi so črni, kakor mestici. Malo od solca, še več od umazanije. Pa jim to očitno ne škodi, ker se preklopijo med gosmi, katere pasejo, da se kar zemlja trese.

Počasi vozimo skozi Balcoi, najvažnejšo železniško postajo za nakladanje nafte. Na postaji stoje na stotine in stotine petrolejskih tankov. Ozračje je prepojeno z vonjem po petroleju, nafti, bencinu in ga-

zolinu. Le s težavo se ogibamo z našo avtobusno galejo dolгим kolonom voz z lesnimi sodi, v katerih prevažajo seljaki nafto, kakor pri nas gnojnico. Za izmeno se vrste karavane voz s po 10 do 15 metrov dolgimi jeklenimi cevmi, po katerih črpajo iz zemlje nafto.

Po daljšem parlamentiranju z domačini zapustimo glavno cesto ter jo ubereimo proti 24 km oddaljenemu Moreniju, središču petrolejskih vrelcev v Rumuniji. Moreni je ime, ki je gotovo poznano večini »Jutrovi« čitateljev iz za zadnjega velikega požara petrolejskih vrelcev na tem naftinem polju. Mesto leži sredi gozda očrnelih stolpov za črpanje nafte, ki pokrivajo skoro sleherni ped zemlje. Za spremembo so postavljeni med temi stolpi veliki železni dimniki, iz katerih švigajo noc in dan plamteči ognjeni zublji. To so gorci vrelci zemeljskega plina.

Ustavil smo se pred upravnim poslopjem »Astre Romanac«, največje rumunske petrolejske družbe, ki ima največje in najmoderneje urejene rafinerije nafte v Evropi. Obseg velike rafinerije in tovarne gazolina presega preko 40 ha s 300 rezervuarji nafte in bencina. Dnevno se predela v njenih rafinerijah nad 400 vagonov nafte v petrolej, bencin in druge derivat.

Sprejel in vodil nas je po obširnih obratih sam generalni direktor, Nemec, kakor so tudi skoro vsi inženjerji Nemci. Pa sem zasledil med njimi tudi nekega Dolinška, ki je po rodu iz Spodnje Štajerske. Nizje nameščenstvo in delavstvo so domačini. Bilo pa je treba trde šole, preden so se prelevili tamonjski kmetje v porabne delavce. Ta šola je stala vodstvo »Astra Romanac« mnogo težkih milijonov, saj ga skoro ni bilo dne, ko se ne bi vžgala kaka zaloga bencina, ali celo petrolejski vrelci, pri katerem so opravičali ti novopričani industrijski delavci svoje delo s prižganimi cigareti in tlečimi pipami.

Ogromno električno centralo s silnimi generatorji preskrbuje s pogonsko silo zemeljski plin, ki služi v vsej okolici tudi za kurjavo in razsvetljavo. Električni tok, ki ga producira z minimalnimi stroški, odajajo celo po daljnovodu v Bukarešto. Vsi stroji in vse tovarniške naprave so najmoderneje racionalizirane, da je zaposlenih v vsem obratu samo okrog 900 delavcev. Preden smo stopili v tovarno za gazolin, so nam pobrali vžgalice, da se vendar ne bi kdo izpozabil ter nas z enim samim plamenčkom pogljal med zvezde.

Po ogledu tovarniških obratov smo odšli na teren k črpalnim strojem, kjer črpajo velike električne črpalke iz zemeljskih globin noč in dan nafto. So pa tudi vrelci, kjer bruhata nafta sama na dan pod pritiskom zemeljskih plinov. Eden takih vrelcev je bila slovita sonda št. 160, kjer se je maja 1929 med vrtnjenjem vnel ogenj v vrtni cevi ter zajel vrelce, da so švigali plameni 60 metrov visoko, dočim je segal oblak dima več sto metrov pod nebo. Z začudenjem smo ogledovali ogromni krater, nastal na mestu te slovite sonde, ki je danes zalita z nafto. Še sedaj se hvalježno spominjam tega ognja, ki mi je pomagal do trikolonskega naslova in brzojavke ravno na neki majski dan, ko mi bilo pod milim nebom ničesar zanimivega za »Slovenski Narod«... Skoda, ki jo je povzročil požar te sonde, je šla v milijone dolarjev, ker je moral stati ves obširni obrat ostalih črpal daleč naokoli. Ogenj so skušali ugasiti najboljši strokovnjaki na razne načine. Prišli so celo specialisti iz Amerike, pa je bilo vse zaman, dokler se ni neke noči sesulo nekaj tisoč metrov peska v nastali krater ter ugasilo ogenj, ki je gorel preko dve leti.

V Campini smo si ogledali vrtnenje novih vrelcev. Delo je težko, naporno, brez prestatika. Vrtnenje traja po par mesecev, saj je treba izvrtati do 2000 m globoko v zemljo, da se pride do vrelca. Niso pa tudi redki slučaj, da je bilo parmesno deo povsem zaman, ker ni naletel vrtnilni stroj na vrelce, ki bi se ga izplačalo izrabljati. To pa ne pomeni samo izgube časa, nego tudi 4 do 5 milijonov v zemljo zavrnanega denarja.

Po pripovedovanju strokovnjakov so zaloge nafte v rumunski zemeljski površini še ogromne. Sedaj znaša dnevna produkcija okoli 1500 vagonov, ki pa stalno naraste. Ko smo se poslavljali od naftinih polj, sem si v srcu želel, da bi ljudi Bog prestavil nekaj sto hektarjev teh polj v Jugoslavijo, kjer bi prihranili z njimi mnogo težkih zlatih milijonov, ki jih izdajamo sedaj za smrdljivce in nafto. D. V.

Shaw je nedavno obiskal Afriko in si ogledal tudi plemo ljudozorcev. Bil je v gosteh celo pri poglavarju tega plemena in ko ga je mož vprašal, če se nič ne boji, da ga bodo Afričani požrli, je pisatelj odgovoril: »Niti najmanj! Sem tako živ, da ležim celo Angležem globoko v želodcu.«

Upravnika knjigovodjo

išče
ZADRUGA DRŽAVNIH USLUŽBENCEV
v Senjskem Rudniku,

ki bi bil knjigovodja in obenem tudi upravnik zadruga za njene prodajalnice v Senjskem Rudniku in Ravni Reki. Plača 2.000 Din mesečno, stanovanje, razsvetljava in kurjava. Tudi ni izključena letna nagrada za dober uspeh. Ponudbe s priloženimi referencami je treba poslati do 25. julija. Nastop službe 15. avgusta. Potrebna kavcija 10.000 Din za one, ki niso državni upokojenci.

Upravni odbor.

5751

ALEKSANDROVO OTOK KRK

NAJLEPŠE KOPALIŠČE GORNJEGA JADRANA

HOTEL VILA LUCIJA tik ob morju

PENZION DIN 55—65 — PRVOVRSTNA POSTREŽBA — ZAHTEVAJTE PROSPEKTE — UGODNE PAVŠALNE CENE

NOVA UPRAVA BORIS M. PLESNIGAR (PREJ V PARK-HOTELU NA BLEDU)

178

Nudimo Vam za majhen

domec dobra obistoila.

A. Presker

Ljubljana, Sv. Petra cesta 183

Telefon 2059

Premog

Karbopakete

drva in koka

nudi

POGAČNIK

Bohoričeva ulica 5.

NA KRIŽIŠČU CENTRA LJUBLJANE

oddamo

za 1. avgust v I. nadstropju komfortno

stanovanje

obstoječe

iz petih velikih sob in dveh kabinetov,

primerno

tudi za poslovne lokale za: zdravnike,

zobozdravnike, zavarovalnice, odvjetnike,

agente, modne salone.

Vprašati je v oglašnem oddelku »Jutra«.

Naš dragi mož, oče, stari oče, brat, stric,

tast

ČOP ANTON

rud. p. v p.

je dne 29. t. m. po kratki boleznii mirno

zaspal.

Leše, p. Prevalje.

5765

ZALUJOČI.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Naznanjamo žalostno vest, da je naš srčno ljubljani in dobri soprog oziroma oče in stari oče, gospod

JOSIP PLEŠKO

delovodja v pokoju

v nedeljo dne 1. julija po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek dne 3. julija 1934 ob 4. uri popoldne izpred hiše žalosti, Švabičeva ulica šte. 7, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 1. julija 1934.

Antonija, soproga — Jože, Stanko, Vilko, Milka, Marta, Ivan, Draga, Kristina, Srečko, Mirko, otroci, in ostalo sorodstvo.